

PARLIAMENTARY BUDGET OFFICE
สำนักงานประมาณของรัฐสภา (สงร.)

ภาวะเศรษฐกิจมหภาค แนวโน้มทางการคลัง และปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาวะเศรษฐกิจมหภาค แนวโน้มทางการคลัง
และปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง

เรื่อง	ภาวะเศรษฐกิจมหภาค แนวโน้มทางการคลัง และปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง		
ฉบับที่	3/2568		
จัดพิมพ์ครั้งที่	1/2568		
จำนวนหน้า	57 หน้า		
จำนวนพิมพ์	50 เล่ม		
จัดทำโดย	สำนักงานประมาณของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 1111 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300		
ที่ปรึกษา	นายศิโรจน์	แพทย์พันธุ์	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ผู้จัดทำ	นายธำมรงค์	จุลินทร	ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณของรัฐสภา
	นางสาวปิยวรรณ	เงินคล้าย	นักวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ รักษาการในตำแหน่งผู้บังคับบัญชา กลุ่มงานวิเคราะห์งบประมาณ ๑
	นายภัทร	ศิรินิรันดร์	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
	นายภูเบศ	เส็นบัตร	นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ
	นางสาววัชรภรณ์	หวังพงษ์	นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ
	กลั่นกรองโดย	คณะกรรมการอ่านและตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารวิชาการ สำนักงานประมาณของรัฐสภา	
พิมพ์ที่	สำนักการพิมพ์ 1111 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทรศัพท์ 0-2242-5900 ต่อ 5421		

คำนำ

รายงานการวิเคราะห์ เรื่อง “ภาวะเศรษฐกิจมหภาค แนวโน้มทางการคลัง และปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง” คณะผู้ศึกษาได้ค้นคว้าและจัดทำขึ้น เพื่อเป็นเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ภาวะเศรษฐกิจมหภาค แนวโน้มทางการคลัง และปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง ทั้งนี้ คาดหวังว่าผลการศึกษาที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รวมทั้งเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับสมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชนที่สนใจต่อไป

การดำเนินการในครั้งนี้จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น หากขาดการสนับสนุนที่สำคัญจากหลายฝ่าย คณะผู้ศึกษาขอแสดงความขอบคุณต่อคำแนะนำและความเห็นที่เป็นประโยชน์จากผู้อำนวยการสำนักงบประมาณของรัฐสภาและเพื่อนร่วมงานทุกท่าน ซึ่งทำให้สามารถจัดทำรายงานฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในรายงานเป็นความเห็นของคณะผู้ศึกษา ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงบประมาณของรัฐสภา
มีนาคม 2568

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานการวิเคราะห์ เรื่อง ภาวะเศรษฐกิจมหภาค แนวโน้มทางการคลัง และปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจและการคลังจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยมีระยะเวลาดำเนินการศึกษาดังแต่เดือนมกราคม - มีนาคม 2568 พร้อมทั้งนำเสนอประเด็นวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจมหภาค แนวโน้มทางการคลัง และปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง โดยสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจไทยในปี 2567 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ทั้งจากภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงขับเคลื่อนกิจกรรมในภาคบริการและรายรับจากการท่องเที่ยวที่ขยายตัว 5 แสนล้านบาทจากปีก่อน ในส่วนปัจจัยสนับสนุนของการขยายตัวเศรษฐกิจภาพรวม มีดังนี้

1) การอุปโภคบริโภคเอกชนปรับตัวดีขึ้น และผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น
2) การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้น ในขณะที่นักลงทุนมีความเชื่อมั่นลดลงโดยได้รับแรงกดดันจากอุตสาหกรรมยานยนต์และการก่อสร้าง

3) ผลผลิตในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ลดลงจากปีก่อน ส่งผลให้อัตราการใช้กำลังการผลิตปรับลดลงตามการผลิตเพื่อส่งออกสินค้าไปยังประเทศคู่ค้า รวมถึงแรงกดดันจากต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้นประมาณ 2,000 บาทต่อเดือนจากปี 2563

4) ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลและการส่งออกปรับตัวดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย โดยมูลค่าส่งออกปี 2567 ซึ่งเร่งขึ้นจากภาคการท่องเที่ยวและตามการฟื้นตัวของสินค้าอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าในกลุ่มเทคโนโลยี แต่ยังคงต้องจับตามองแนวโน้มอุตสาหกรรมยานยนต์ในระยะต่อไป

5) เสถียรภาพเงินสำรองระหว่างประเทศมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

6) ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้าคู่แข่งมีแนวโน้มแข็งค่ามากขึ้นตั้งแต่ช่วงกลางปี 2567 ซึ่งกระทบต่อผลประโยชน์ด้านราคาของภาคการส่งออก

7) อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 ซึ่งชะลอลดลงจากปีก่อนหน้าตามมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพภาครัฐ

8) อัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำโดยอยู่ที่ร้อยละ 0.9

9) หนี้สินครัวเรือนปรับตัวลดลงจากปีก่อน โดยเฉพาะหนี้สินครัวเรือนเพื่อซื้อหรือเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อ อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของหนี้สินครัวเรือนเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งเป็นหนี้ที่ไม่สร้างรายได้และสะท้อนถึงการใช้จ่ายที่เกินตัว หากเกิดปัจจัยลบทางเศรษฐกิจที่กระทบต่อรายได้ของครัวเรือน อาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินอย่างรุนแรง และนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของหนี้เสีย (NPL) ซึ่งจะเป็แรงกดดันต่อภาวะเศรษฐกิจให้ชะลอลดลงในระยะต่อไป

10) อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2568 ได้ปรับลดลงจากร้อยละ 2.25 เป็นร้อยละ 2.00 ซึ่งจะเป็ผลดีในการลดต้นทุนทางการเงิน บรรเทาภาระหนี้ และส่งเสริมการกระตุ้นภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

11) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทั้งรายได้และรายจ่ายลดลงสะท้อนถึงความเท่าเทียมที่ดีขึ้นของด้านรายได้และรายจ่ายของประชาชน

12) ความสามารถในการแข่งขัน (IMD) ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับที่สูงขึ้นจากอันดับที่ 30 เป็นอันดับที่ 25 ในปี 2567 ซึ่งประเมินจากปัจจัยหลักเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

ในส่วนแนวโน้มทางการคลัง ได้นำเสนอเนื้อหาประกอบด้วย 3 ประเด็นที่สำคัญ ได้แก่

1) **การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล** มีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสัดส่วนรายได้ต่อ GDP มีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน สะท้อนถึงการจัดเก็บรายได้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม คณะผู้จัดทำได้มีข้อสังเกตต่อโครงสร้างภาษีที่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมในระบบภาษีจากการพึ่งพารายได้จากภาษีทางอ้อมมากกว่าภาษีทางตรงอย่างมีนัยสำคัญ และสัดส่วนรายได้ที่ไม่ใช่ภาษี (เช่น รายได้จากรัฐวิสาหกิจหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ) มีสัดส่วนที่น้อย รวมถึงสัดส่วนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่น้อยกว่าภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งอาจสะท้อนถึงประเด็นเรื่องการหลบเลี่ยงภาษีหรือข้อจำกัดในการขยายฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2) **ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสดของรัฐบาล** โดยรัฐบาลได้รักษาเสถียรภาพเงินคงคลังปลายปีในระดับที่มากกว่า 500,000 ล้านบาทในแต่ละปีงบประมาณ อย่างไรก็ตาม พบว่าฐานะทางการคลังฯ มีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ทุกปีอย่างต่อเนื่อง ดุลเงินนอกงบประมาณมีความผันผวนสูง และการพึ่งพาการกู้เงินที่สูงในแต่ละปีงบประมาณเพื่อรักษาฐานะทางการคลังฯ

3) **หนี้สาธารณะ** มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสถานะเดือนมกราคม 2568 มีปริมาณหนี้สาธารณะ 11.9 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64.13 ของ GDP ซึ่งใกล้เคียงกับกรอบวินัยการเงินการคลังที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 ของ GDP อย่างไรก็ตาม หนี้สาธารณะของไทยส่วนใหญ่เป็นหนี้ในประเทศกว่าร้อยละ 99 จึงช่วยลดความเสี่ยงจากปรับโครงสร้างหนี้ระยะสั้นได้พอสมควร

คณะผู้จัดทำได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลังที่จะส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในระยะต่อไป มีดังนี้

1) **สถานการณ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ** ในมิติแนวโน้มการเติบโตเศรษฐกิจโลก อัตราเงินเฟ้อโลก และอัตราการว่างงานโลกที่มีการปรับตัวดีขึ้น

2) **นโยบาย Trump 2.0 ต่อเศรษฐกิจโลก** อาทิ การดึงดูดเม็ดเงินต่างประเทศมาลงทุนในพันธบัตรสหรัฐฯ เนื่องจากมีความเสี่ยงต่ำและผลตอบแทนที่สูง (Yield Bonds ระยะ 10 ปี อยู่ที่ร้อยละ 4.49) การกีดกันทางการค้ากับสินค้าเงินในตลาดสหรัฐฯ ซึ่งอาจกระทบต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าเงินมาประเทศต่าง ๆ การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติที่ผิดกฎหมายกลับประเทศส่งผลให้ปริมาณเม็ดเงินที่เคยนำส่งกลับประเทศลดลงและตัวเลขอัตราการว่างงานของประเทศนั้น ๆ อาจเพิ่มสูงขึ้น นโยบายการสร้างสันติภาพของสหรัฐฯ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความรื้อฟื้นด้านภูมิรัฐศาสตร์และอาจส่งผลกระทบต่อการค้าเคลื่อนย้ายด้านเศรษฐกิจ

3) **สถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์และภูมิรัฐศาสตร์** พบว่าประเทศไทยมีสหรัฐฯ และจีนเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญ หากว่าสถานการณ์สงครามการค้าที่มีกำแพงภาษีของสหรัฐฯ และจีนเกิดขึ้นระหว่างกัน นักลงทุนของ 2 ประเทศอาจเลือกประเทศไทยเป็นประตูส่งออกและ/หรือส่งออกสินค้าไปยังประเทศคู่กรณี จากนโยบาย Two-Face Policy ของไทยในปี 2567 เพื่อรักษาผลประโยชน์ท่ามกลางความขัดแย้งของกลุ่มประเทศมหาอำนาจ

4) **การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยอุณหภูมิของไทยเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างปี 2594 - 2503 กับปี 2554 - 2563 มีอุณหภูมิเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.24 °C ประกอบกับไทยเผชิญความเสี่ยงสูงจากภัยธรรมชาติในอันดับที่ 51 จาก 191 ประเทศ โดย Inform Risk Index ปี 2568 โดยมีผลกระทบสะท้อนต่อปัจจัยต่าง ๆ อาทิ ทรัพยากรน้ำ พื้นที่ชายฝั่ง ภาคการเกษตร ความร้อนในเมือง ความต้องการพลังงาน และสาธารณสุข โดยมีข้อเสนอแนวทางการรับมือจากพลังงานทดแทน พลังงานสะอาด ระบบขนส่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงนโยบายภาษี (emission tax) และการบูรณาการเครื่องมือเฉพาะทางตามแนวทางสากลมาปรับใช้ในกระบวนการงบประมาณ

5) เศรษฐกิจการค้าไทย – จีน มีข้อค้นพบว่าไทยขาดดุลการค้ากับจีน และมีการหลังไหลของสินค้าจีนเข้าสู่ตลาดไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและการตลาดภายในประเทศ นอกจากนี้ปัญหาการลงทุนจากทุนจีนสีเทาอาจกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของไทยในระยะยาวหากไม่มีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสม

6) สถานการณ์ธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย ในปี 2567 พบสัญญาณที่พึงระวังจากทุนตั้งกิจการใหม่ที่ลดลงกว่าร้อยละ 49 และพบว่าประเภทธุรกิจก่อสร้างอาคารทั่วไปและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (ซึ่งมีการจ้างงานจำนวนมาก) เป็นธุรกิจที่ขอเลิกกิจการมากที่สุดระหว่างปี 2566 - 2567 ในส่วนภาคอุตสาหกรรม มีการขยายตัวติดลบร้อยละ 0.8 ของไตรมาสที่ 1-3 ปี 2567 เนื่องจากการลดลงการผลิตอุตสาหกรรมยานยนต์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์/อุปกรณ์ต่อพ่วง โดยตัวชี้วัดจากอัตราการใช้จ่ายการผลิตภาคอุตสาหกรรมได้สะท้อนแนวโน้มที่ลดลงด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย ที่ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันจากการนำเข้ารถไฟฟ้าจากต่างประเทศ ความต้องการซื้อรถยนต์มีความอ่อนแอ และความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการให้สินเชื่อรถยนต์

7) แนวโน้มธุรกิจภาคอสังหาริมทรัพย์ อุปสงค์ภาคอสังหาริมทรัพย์มีความอ่อนแอตามการขยายตัวของ GDP ที่ไม่สูงมากนัก และการให้สินเชื่อปัจจุบันมีความเข้มงวดมากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการออกไปอนุญาตจัดสรรที่ดินทั่วประเทศ การจดทะเบียนอาคารชุดทั่วประเทศ และมูลค่าการซื้อขายที่ดิน/สิ่งปลูกสร้างทั่วประเทศมีแนวโน้มลดลง

8) แนวโน้มการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ อาจมีกลุ่มธุรกิจที่ต้องรับต้นทุนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจที่ใช้แรงงานจากกลุ่มค่าจ้างรายวัน และธุรกิจขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดด้านสภาพคล่องที่ไม่สามารถปรับขึ้นราคาสินค้าได้ ซึ่งต้นปี 2568 ได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสูงสุดที่ 400 บาทต่อวัน (ปรับขึ้นร้อยละ 13 จากปี 2566) ซึ่งครอบคลุมเพียง 4 จังหวัดและ 1 อำเภอเท่านั้น โดยส่วนใหญ่ของประเทศ (54 จังหวัด) ยังรับค่าจ้างขั้นต่ำในอัตราไม่เกิน 352 บาทต่อวัน หากจะปรับค่าจ้างขั้นต่ำที่อัตรา 400 บาท ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ อาจต้องประเมินการชะลอตัวของอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันที่ไม่สอดคล้องกับปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแบบก้าวกระโดด และควรมีข้อพึงระวังต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลิกจ้างหรือไม่จ้างแรงงานเพิ่มเติม จากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำด้วยเช่นกัน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
ส่วนที่ 1 ภาวะเศรษฐกิจมหภาค	1
1.1 แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจ	1
1.2 ภาวะเศรษฐกิจด้านอุปสงค์	2
1.3 ภาวะเศรษฐกิจด้านอุปทาน	5
1.4 เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	6
1.5 ความสามารถในการแข่งขัน (ผลการจัดอันดับ IMD ต่อภาวะเศรษฐกิจไทย)	10
ส่วนที่ 2 แนวโน้มทางการคลัง	13
2.1 การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล	13
2.2 ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสดของรัฐบาล	15
2.3 หนี้สาธารณะ	16
ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง	18
3.1 สถานการณ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ	18
3.2 นโยบาย Trump 2.0 กับเศรษฐกิจโลก	20
3.3 สถานการณ์ภูมิเศรษฐศาสตร์และภูมิรัฐศาสตร์	22
3.4 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	24
3.5 เศรษฐกิจการค้าไทย - จีน : ปัญหาและความท้าทายทางเศรษฐกิจ	28
3.6 สถานการณ์ธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย	32
3.7 แนวโน้มธุรกิจภาคอสังหาริมทรัพย์	35
3.8 แนวโน้มการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างปี 2568 - 2569	38
บรรณานุกรม	41

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2-1 ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสด	15
ตารางที่ 3-1 ตัวชี้วัดความเสี่ยงปี 2568 (INFORM Risk 2025) ของประเทศไทย คะแนน 0 - 10	25

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1-1 GDP ณ ราคาตลาดของภาคเศรษฐกิจ	1
ภาพที่ 1-2 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Real GDP Growth)	1
ภาพที่ 1-3 ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนและดัชนีการลงทุนภาคเอกชน	2
ภาพที่ 1-4 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคและดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ	2
ภาพที่ 1-5 มูลค่าการส่งออก	3
ภาพที่ 1-6 มูลค่าการส่งออกสินค้า 5 อันดับแรก	3
ภาพที่ 1-7 ตลาดส่งออกสำคัญของไทย	3
ภาพที่ 1-8 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ	4
ภาพที่ 1-9 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ	4
ภาพที่ 1-10 ดัชนีผลผลิตในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ	5
ภาพที่ 1-11 อัตราการใช้กำลังการผลิต	5
ภาพที่ 1-12 ค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย	5
ภาพที่ 1-13 อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	6
ภาพที่ 1-14 อัตราการว่างงาน	6
ภาพที่ 1-15 หนี้สินครัวเรือนต่อ GDP	7
ภาพที่ 1-16 สินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม	7
ภาพที่ 1-17 หนี้สินครัวเรือนจำแนกตามวัตถุประสงค์	7
ภาพที่ 1-18 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค	8
ภาพที่ 1-19 สัดส่วนดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP	8
ภาพที่ 1-20 เงินสำรองระหว่างประเทศรวม	8
ภาพที่ 1-21 อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ	9
ภาพที่ 1-22 ดัชนีค่าเงินบาท	9
ภาพที่ 1-23 อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	10
ภาพที่ 1-24 การจัดอันดับของ IMD ต่อปัจจัยภาพรวมเศรษฐกิจไทย (ณ เดือนมีนาคม 2568)	10
ภาพที่ 1-25 การจัดอันดับของ IMD ต่อปัจจัยท้าทายของไทย	11
ภาพที่ 1-26 การจัดอันดับของ IMD ต่อปัจจัยการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพของไทย	12
ภาพที่ 2-1 รายได้สุทธิหลังหักจัดสรรของไทย	13
ภาพที่ 2-2 โครงสร้างรายได้จัดเก็บของไทยจำแนกตามหน่วยงานและประเภทรายได้	14
ภาพที่ 2-3 หนี้สาธารณะคงค้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2568 (เดือนมกราคม 2568)	16
ภาพที่ 2-4 โครงสร้างหนี้สาธารณะคงค้าง ณ เดือนมกราคม 2568	16
ภาพที่ 3-1 การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลกและประเทศไทย (Real GDP Growth)	18
ภาพที่ 3-2 อัตราเงินเฟ้อของโลกและประเทศไทย (Inflation Rate) ณ เดือนธันวาคม	18
ภาพที่ 3-3 อัตราการว่างงาน (Unemployment Rate with ILO estimate)	19

สารบัญภาพ (ต่อ)

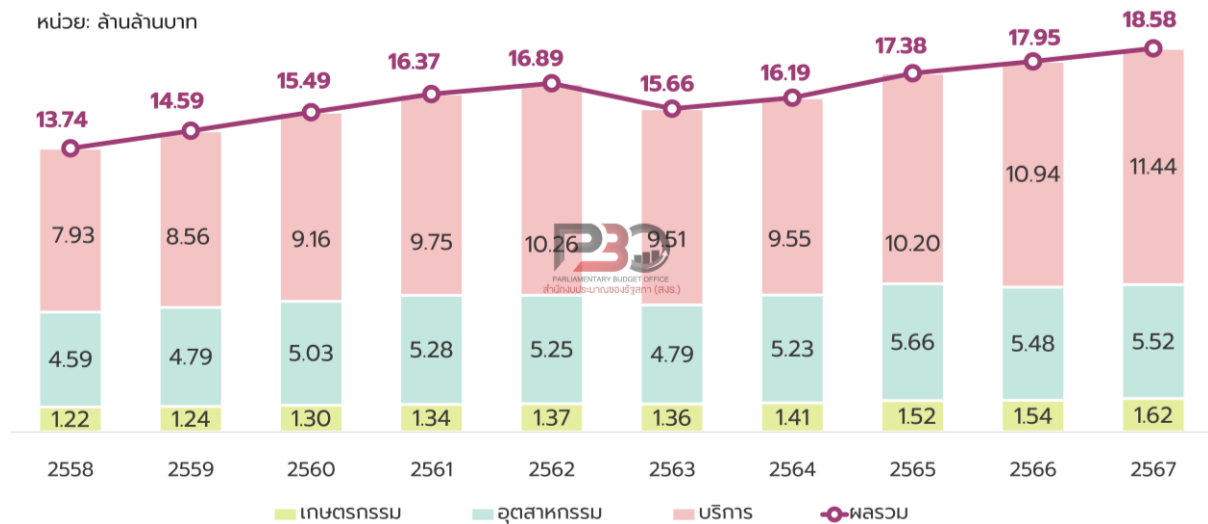
	หน้า
ภาพที่ 3-4 อัตราการเติบโต GDP อัตราเงินเฟ้อ และอัตราการว่างงานของสหรัฐอเมริกา	20
ภาพที่ 3-5 สามผู้นำประเทศมหาอำนาจประชุมร่วมกัน	22
ภาพที่ 3-6 การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนในประเทศไทย	24
ภาพที่ 3-7 มูลค่าการนำเข้า การส่งออก และการค้าระหว่างไทย - จีน ปี 2556 - 2567	29
ภาพที่ 3-8 มูลค่าการขาดดุลการค้าระหว่างไทย - จีน ปี 2556 - 2567	29
ภาพที่ 3-9 12 ธุรกิจ ทุนจีนสี่เท่าในไทย	31
ภาพที่ 3-10 การเปลี่ยนแปลงทุนนิติบุคคลธุรกิจ ปี 2565-2567	32
ภาพที่ 3-11 GDP ภาคอุตสาหกรรม	33
ภาพที่ 3-12 อัตราการใช้กำลังการผลิต	33
ภาพที่ 3-13 การผลิต การส่งออก การขายในประเทศของรถยนต์ ระหว่างปี 2565 - 2567	33
ภาพที่ 3-14 สถิติการออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินทั่วประเทศ ปี 2558 - 2567	35
ภาพที่ 3-15 สถิติการจดทะเบียนอาคารชุดทั่วประเทศ ปี 2558 - 2567	36
ภาพที่ 3-16 มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการทบทวนกฎหมายให้สิทธิคนต่างด้าวถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดให้มากขึ้น	36
ภาพที่ 3-17 สถิติมูลค่าการซื้อขายที่ดิน/สิ่งปลูกสร้างทั่วประเทศ ปี 2558 - 2567	37
ภาพที่ 3-18 ค่าจ้างขั้นต่ำปี 2568	38
ภาพที่ 3-19 การชี้แจงของนายกรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เรื่อง ค่าจ้างขั้นต่ำ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2566	39
ภาพที่ 3-20 จำนวนและอัตราการว่างงาน พ.ศ. 2565 - 2567	40

ส่วนที่ 1 ภาวะเศรษฐกิจมหภาค

เนื้อหาในส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจที่ผ่านมา โดยอ้างอิงจาก GDP ซึ่งเป็นมูลค่าของสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นในประเทศในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อสะท้อนระดับรายได้และการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยได้จำแนกการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ด้านอุปสงค์ (ความต้องการใช้จ่าย) และการวิเคราะห์ด้านอุปทาน (ระดับการผลิตสินค้าและบริการ) ทั้งนี้ การวิเคราะห์ตัวแปรในด้านอุปสงค์และอุปทานจะทำให้ทราบบริบทในตลาดสินค้า การอุปโภคบริโภค ระดับการผลิต และตลาดแรงงาน นอกจากนี้ ยังได้สะท้อนตัวชี้วัดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในประเทศและด้านต่างประเทศ พร้อมทั้งนำเสนอข้อเท็จจริงและประเด็นการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะต่อไป โดยมีประเด็นการนำเสนอ ดังนี้

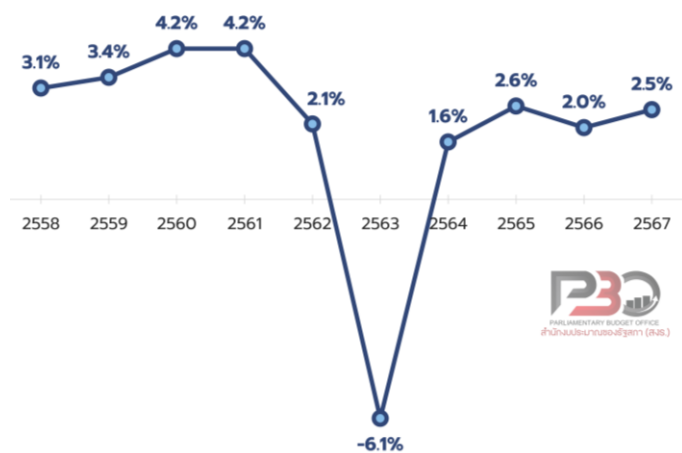
1.1 แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจ

หน่วย: ล้านล้านบาท

ภาพที่ 1-1 GDP ณ ราคาตลาดของภาคเศรษฐกิจ

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2568ค

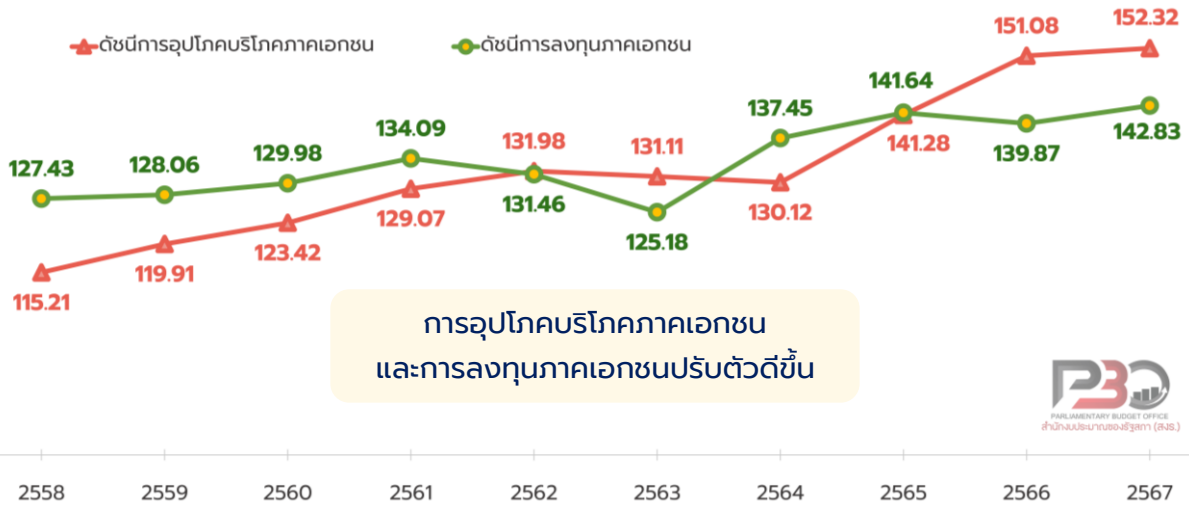
ภาพที่ 1-2 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Real GDP Growth)

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2568ค

ภาวะเศรษฐกิจไทย
ในปี 2567 ขยายตัวเพิ่มขึ้น
เมื่อเทียบกับปีก่อน ทั้งจาก
 ภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม
 และภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งแรงขับเคลื่อนกิจกรรม
 ในภาคบริการและรายรับ
 ภาคการท่องเที่ยวขยายตัว
 5 แสนล้านบาทจากปีก่อน

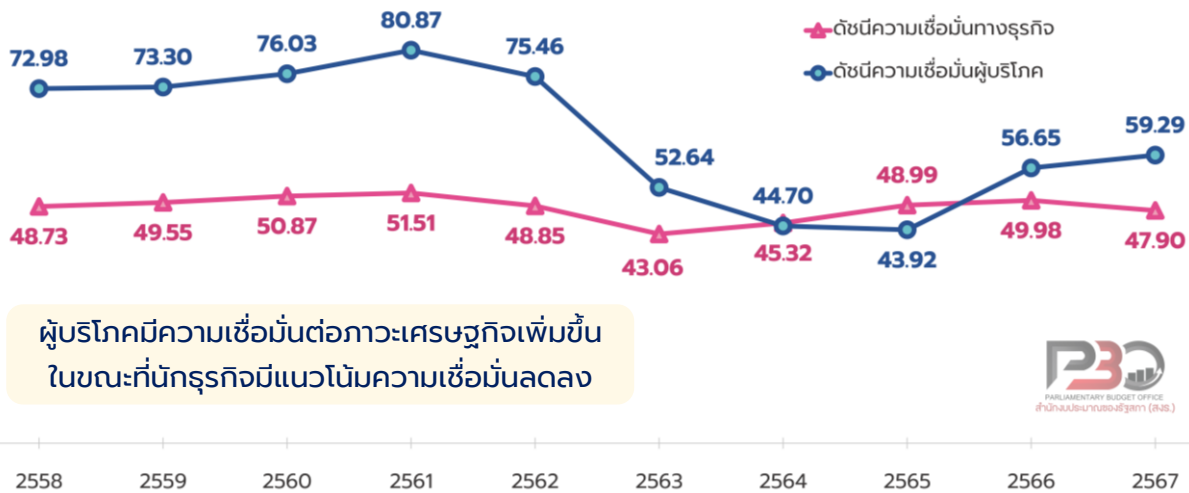
1.2 ภาวะเศรษฐกิจด้านอุปสงค์

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้น

ภาพที่ 1-3 ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนและดัชนีการลงทุนภาคเอกชน
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

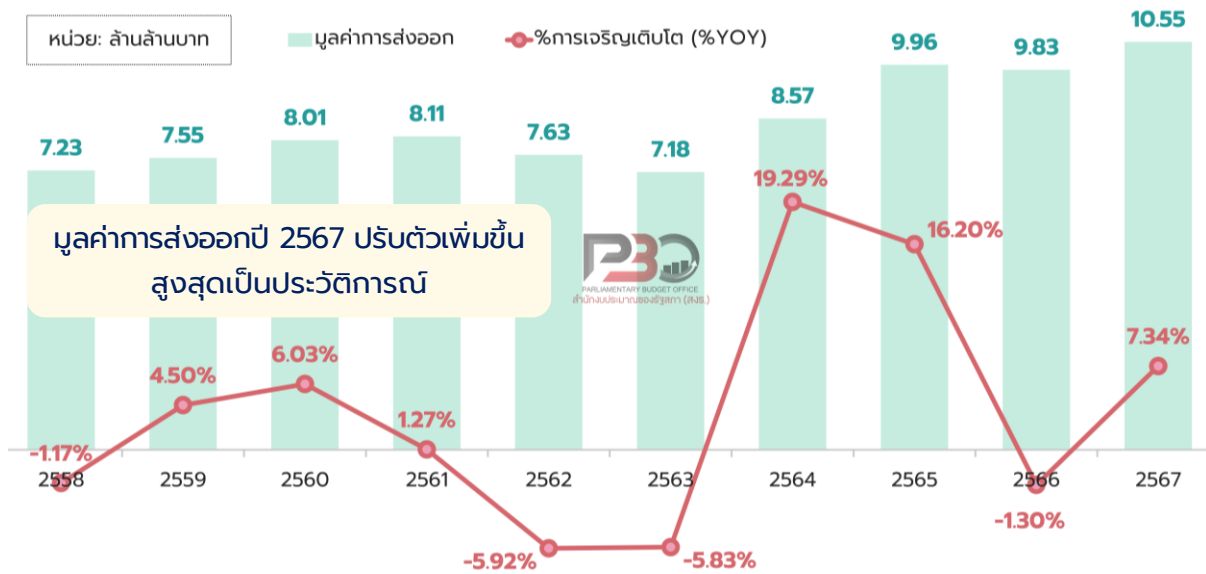
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้น โดยส่วนหนึ่งได้รับผลดีจากมาตรการภาครัฐ เช่น โครงการ Digital Wallet อย่างไรก็ตาม ยอดขายยานยนต์ยังคงหดตัว ด้านการลงทุนภาคเอกชนภาพรวมปรับตัวดีขึ้นตามการทยอยการลงทุนของธุรกิจใหม่ และธุรกิจด้านเครื่องจักรและอุปกรณ์

ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ในขณะที่นักธุรกิจมีแนวโน้มความเชื่อมั่นลดลง

ภาพที่ 1-4 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคและดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2568
หมายเหตุ: ดัชนี > 50 หมายถึง นักธุรกิจ/ผู้บริโภค มีความเชื่อมั่นสูง
ดัชนี < 50 หมายถึง นักธุรกิจ/ผู้บริโภค มีความเชื่อมั่นต่ำ

ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐและการท่องเที่ยวในประเทศที่ดีขึ้น ภายหลังจากฟื้นตัวจากการแพร่ระบาด COVID-19 ในขณะที่ความเชื่อมั่นทางธุรกิจมีแนวโน้มลดลงโดยได้รับแรงกดดันจากธุรกิจยานยนต์และการก่อสร้าง และการปล่อยสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์มีความรอบคอบมากขึ้น

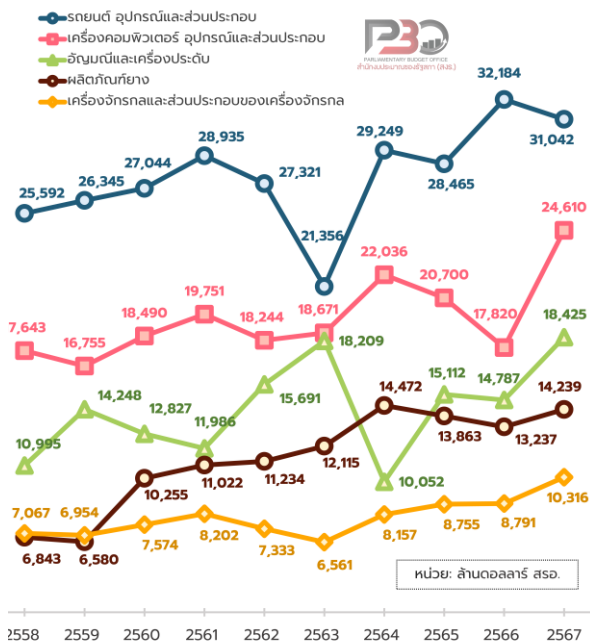

มูลค่าการส่งออกปี 2567 ปรับตัวเพิ่มขึ้น
สูงสุดเป็นประวัติการณ์

ภาพที่ 1-5 มูลค่าการส่งออก

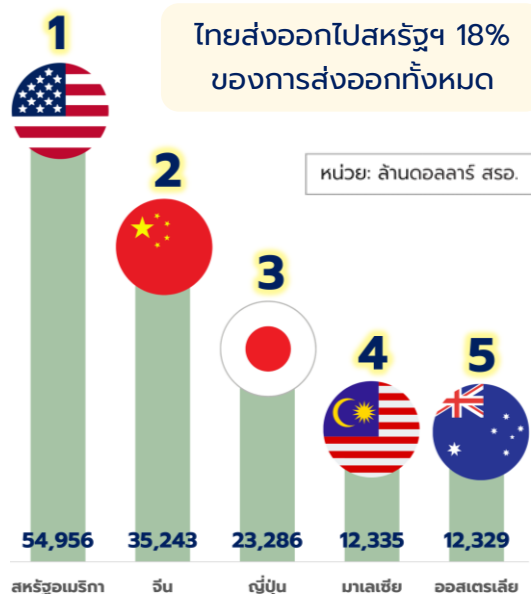
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2568

ในปี 2567 มูลค่าการส่งออกสูงสุดเป็นประวัติการณ์ หลังจากหดตัวตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในปีที่ผ่านมา โดยเร่งขึ้นตามการฟื้นตัวของสินค้าอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าในกลุ่มเทคโนโลยี

ภาพที่ 1-6 มูลค่าการส่งออกสินค้า 5 อันดับแรก

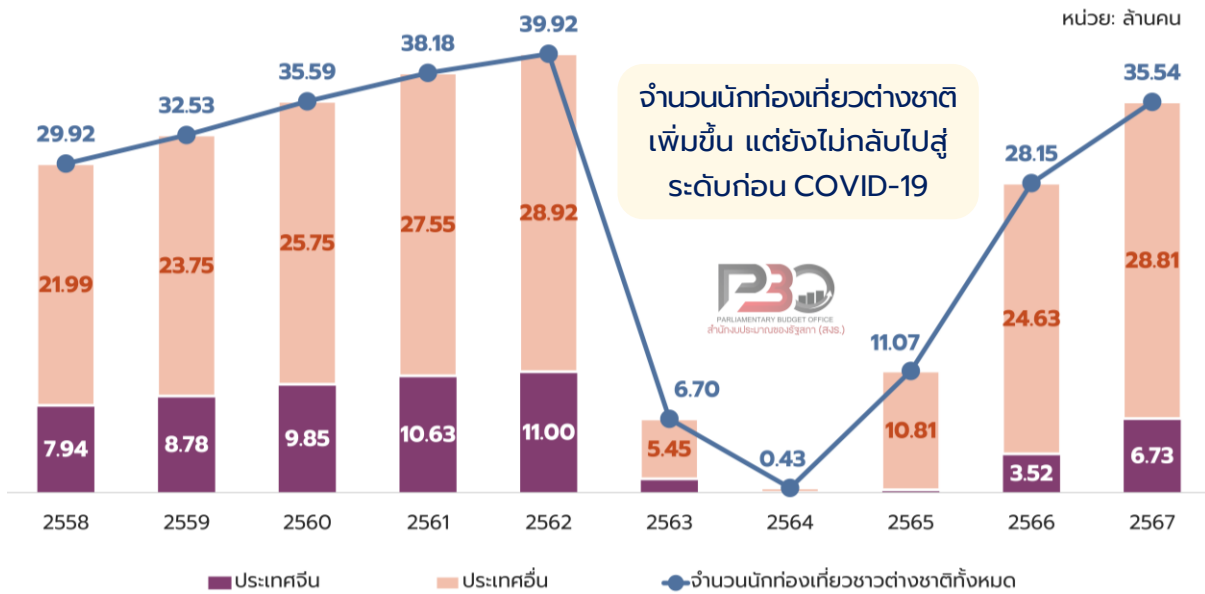
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2568

ภาพที่ 1-7 ตลาดส่งออกสำคัญของไทย

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2568

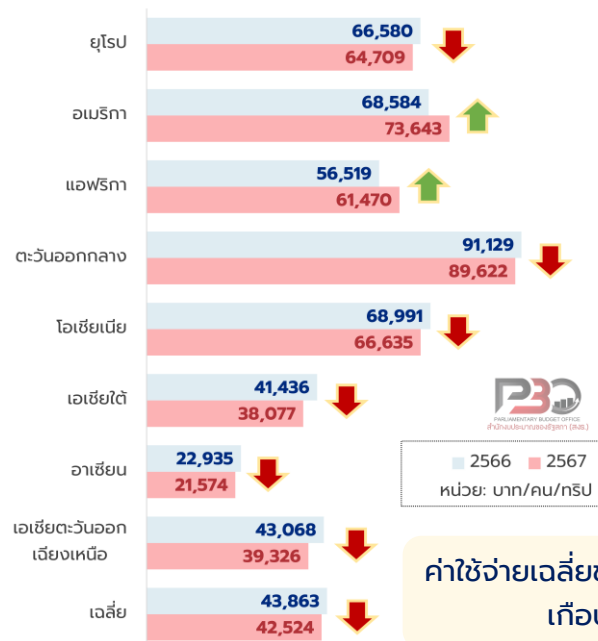
มูลค่าการส่งออกสินค้าหลักปรับตัวดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องจับตามองแนวโน้มของอุตสาหกรรมยานยนต์ในระยะต่อไป

ภาพที่ 1-8 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2568

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2567 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 35.54 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.27 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า สร้างรายได้ให้แก่เศรษฐกิจไทยถึง 1.67 ล้านล้านบาท โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการวีซ่าชั่วคราวและถาวร การกลับมาของนักท่องเที่ยวเงิน รวมถึงการเปิดเส้นทางบินใหม่และสายการบินระหว่างประเทศที่มาจากไทยเพิ่มขึ้น

พฤติกรรมค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติเปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากสถานการณ์ COVID-19

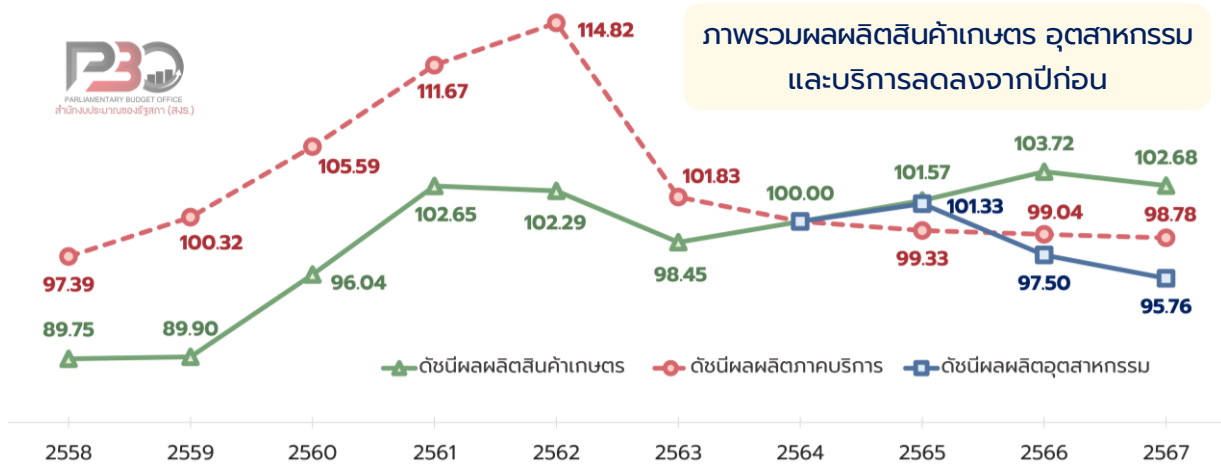
1. การหันมาเลือกบริโภค street food ทดแทนการบริโภคในร้านอาหารราคาแพง
2. การเลือกซื้อสินค้าขึ้นพิเศษที่ผลิตในไทย เช่น สินค้าหัตถกรรม แทนที่จะซื้อของฝากครั้งละมาก ๆ
3. การลดจำนวนวันพักให้สั้นลง ตามกระแสการท่องเที่ยวแบบ multi-countries ทำให้การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติในปัจจุบันยังต่ำกว่าในอดีต (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2567ก)

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทยปรับลดลงเกือบทุกภูมิภาค ยกเว้นอเมริกาและแอฟริกา

ภาพที่ 1-9 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

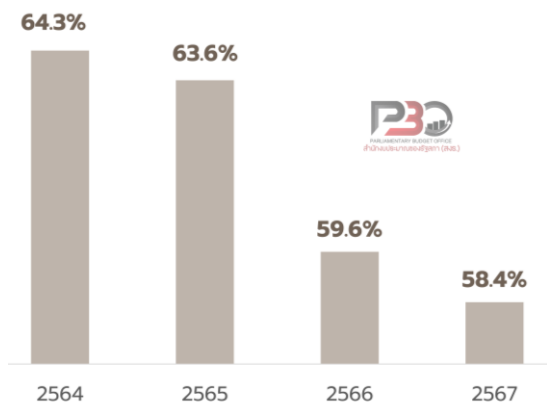
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2568

1.3 ภาวะเศรษฐกิจด้านอุปทาน

ภาพที่ 1-10 ดัชนีผลผลิตในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2568 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2568ก และธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

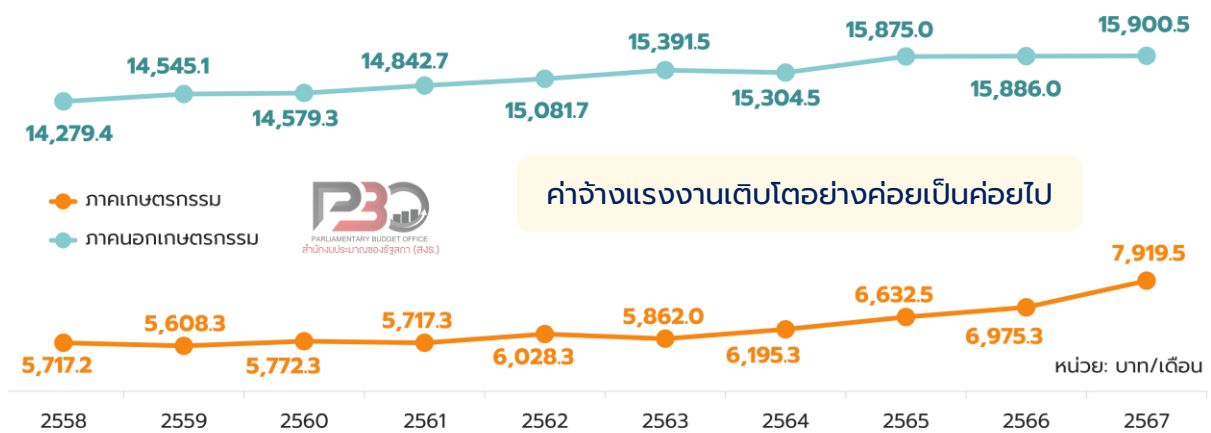
ภาพที่ 1-11 อัตราการใช้กำลังการผลิต

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2568ก

• ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรลดลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้ผลผลิตเกษตรสำคัญบางชนิดลดลง

• ดัชนีผลผลิตบริการลดลงเล็กน้อย โดยหลักมาจากภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต เช่น ภาคการค้า อย่างไรก็ตาม ภาคการท่องเที่ยวยังคงมีแนวโน้มที่ดี

• ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมมีแนวโน้มปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้อัตราการใช้กำลังการผลิตปรับลดลง ตามการผลิตเพื่อส่งออกสินค้าไปยังคู่ค้า โดยเฉพาะเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัว และวัฏจักรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์โลกที่ยังฟื้นตัวไม่เต็มที่

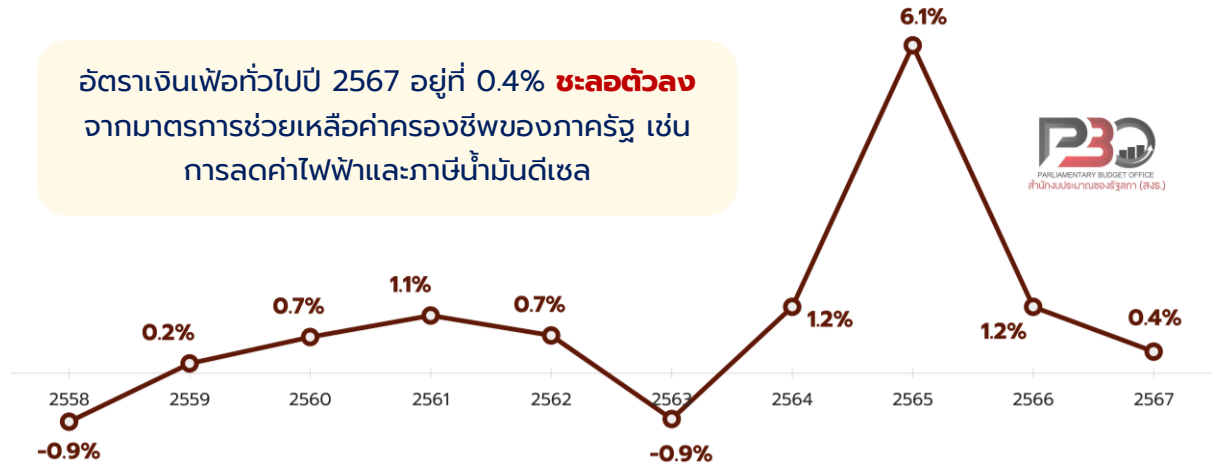

ภาพที่ 1-12 ค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

1.4 เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

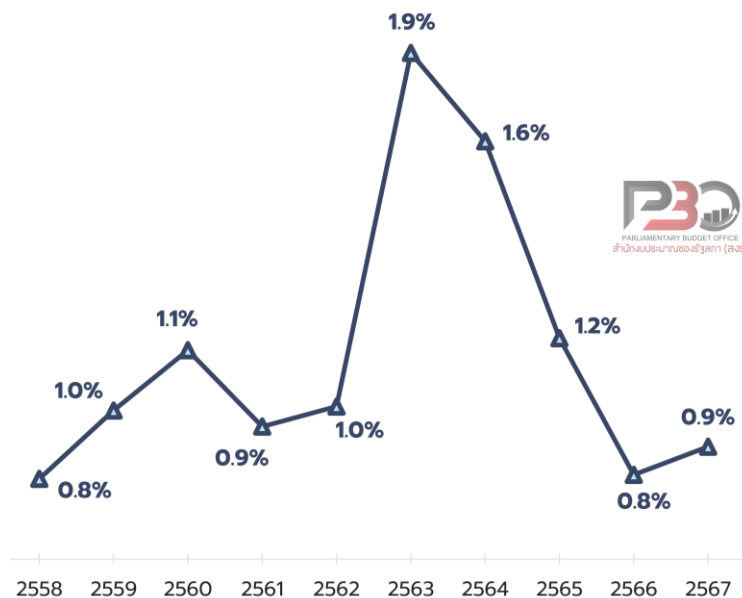
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป 2567 อยู่ที่ 0.4% **ชะลอลง** จากมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของภาครัฐ เช่น การลดค่าไฟฟ้าและภาษีน้ำมันดีเซล

ภาพที่ 1-13 อัตราเงินเฟ้อทั่วไป

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี 2567 เทียบกับปี 2566 สูงขึ้นร้อยละ 0.4 ต่ำสุดในรอบ 4 ปี โดยเป็นผลมาจากราคาสินค้าในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะอาหารสำเร็จรูป ผลไม้สด และเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าสำคัญบางรายการปรับตัวลดลงจากมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของภาครัฐ เช่น การลดค่าไฟฟ้า และการลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล ซึ่งช่วยชะลอการเพิ่มขึ้นของเงินเฟ้อในปี

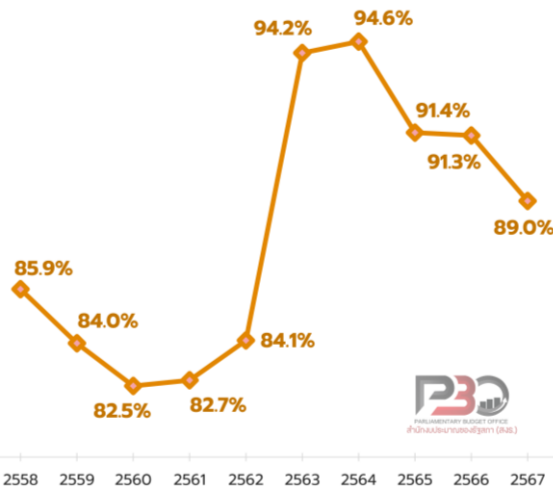

สถานการณ์การจ้างงาน ไตรมาส 4 ปี 2567 หดตัวเล็กน้อย **อัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำ อยู่ที่ร้อยละ 0.9** โดยมีผู้ว่างงานจำนวน 360,000 คน เป็นผู้ที่ไม่เคยทำงานมาก่อน หรือจบการศึกษา ระดับอุดมศึกษา จำนวน 180,000 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ของผู้ว่างงาน

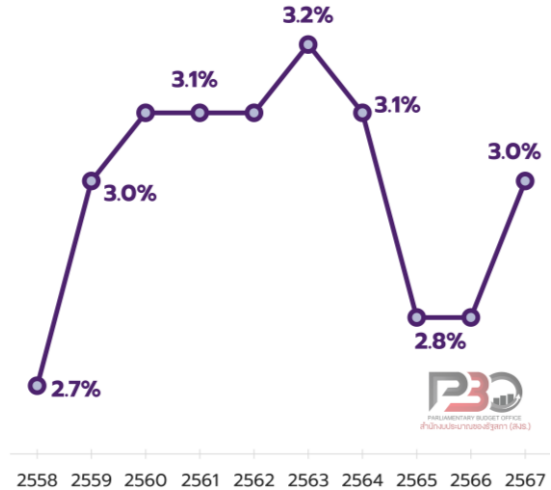
ภาพที่ 1-14 อัตราการว่างงาน

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

หมายเหตุ: ปี 2558 - 2567 เป็นข้อมูล ณ ไตรมาส 4

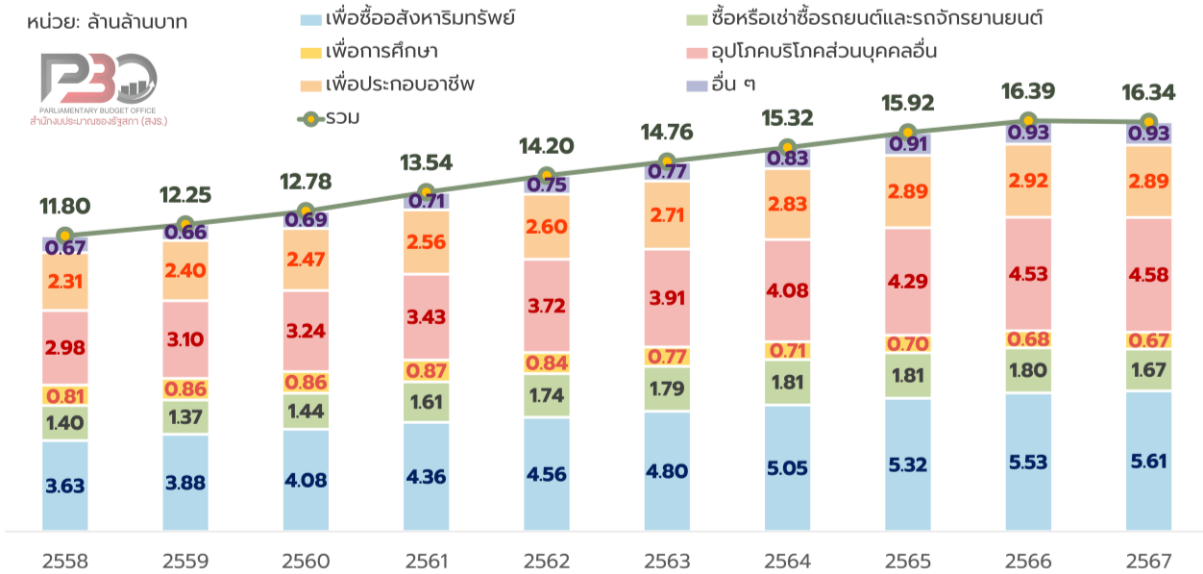

ภาพที่ 1-15 หนี้สินครัวเรือนต่อ GDP
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก
หมายเหตุ: ปี 2558 - 2566 เป็นข้อมูล ณ ไตรมาส 4
ปี 2567 เป็นข้อมูล ณ ไตรมาส 3

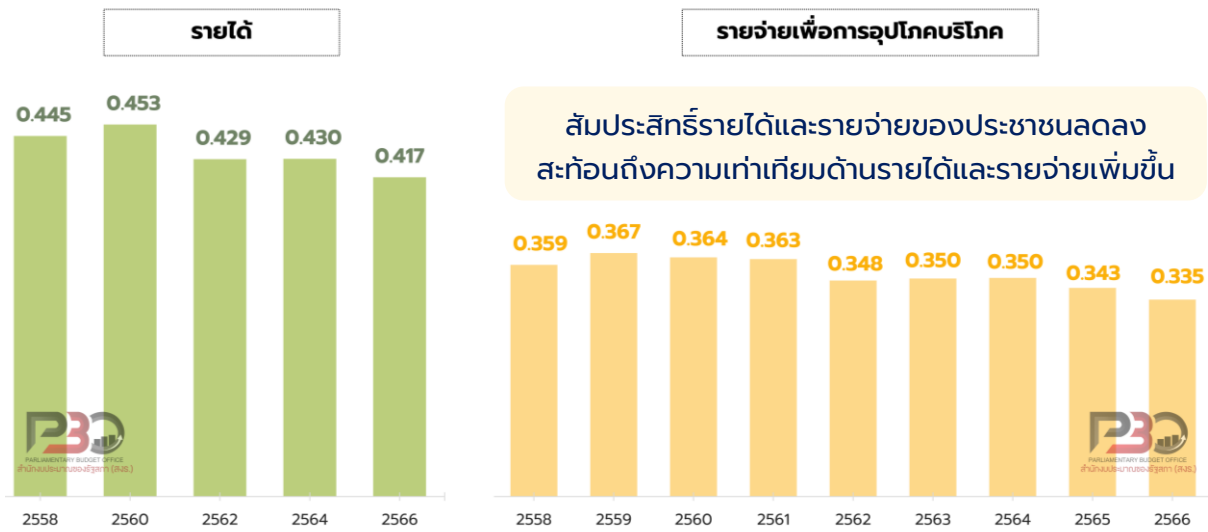
ภาพที่ 1-16 สินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก
หมายเหตุ: ปี 2558 - 2566 เป็นข้อมูล ณ ไตรมาส 4
ปี 2567 เป็นข้อมูล ณ ไตรมาส 3

หน่วย: ล้านล้านบาท

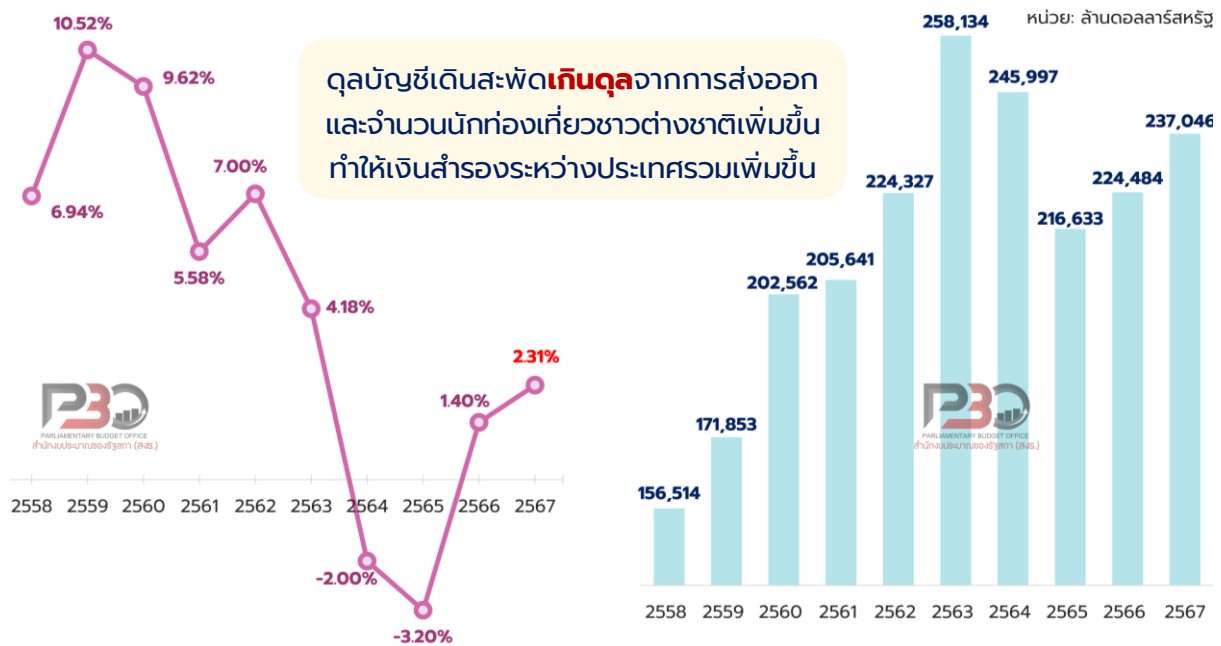
ภาพที่ 1-17 หนี้สินครัวเรือนจำแนกตามวัตถุประสงค์
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก
หมายเหตุ: ปี 2558 - 2566 เป็นข้อมูล ณ ไตรมาส 4 และปี 2567 เป็นข้อมูล ณ ไตรมาส 3

ในไตรมาส 3/2567 หนี้สินครัวเรือนอยู่ที่ 16.34 ล้านล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากสถาบันการเงินมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น โดยหนี้สินครัวเรือนเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลและเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ปรับตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่หนี้สินครัวเรือนเพื่อซื้อหรือเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ปรับตัวลดลง ทั้งนี้ สัดส่วนสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ต่อสินเชื่อรวมปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน สะท้อนถึงความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนที่ลดลง สำหรับสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP ปรับลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 89 อย่างไรก็ตาม สัดส่วนดังกล่าวไม่ได้สะท้อนถึงหนี้ครัวเรือนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ แต่เป็นการลดลงของหนี้ครัวเรือนเมื่อเทียบกับ GDP ที่ขยายตัวขึ้น

ภาพที่ 1-18 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2568ก

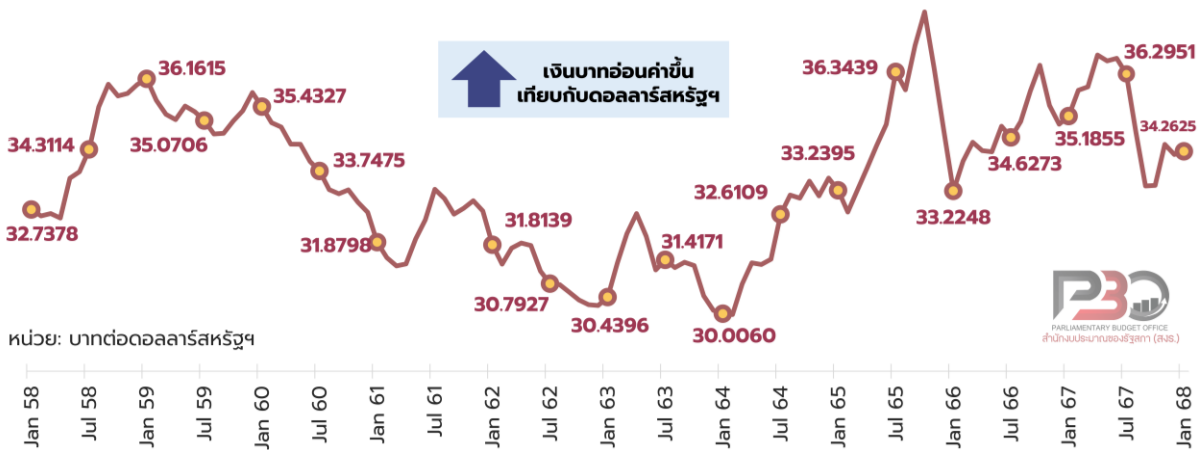
ภาพที่ 1-19 สัดส่วนดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

ภาพที่ 1-20 เงินสำรองระหว่างประเทศรวม

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP เพิ่มขึ้น เนื่องจากดุลการค้าเกินดุลตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการขยายตัวของ การส่งออก รวมถึงดุลบริการจากภาคการท่องเที่ยวที่ปรับตัวดีขึ้นตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เงินสำรองระหว่างประเทศรวมปรับเพิ่มขึ้น

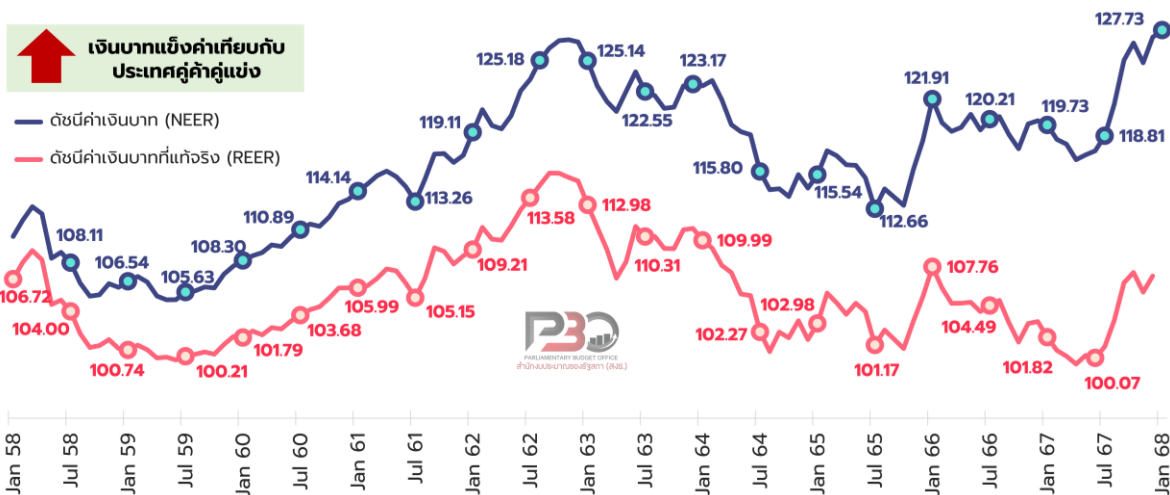

ภาพที่ 1-21 อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

ปี 2567 อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีความผันผวนอย่างมาก โดยครึ่งปีแรกค่าเงินบาทอ่อนค่าจากความกังวลเกี่ยวกับความล่าช้าของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ ประกอบกับแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ ที่ผ่านจุดสูงสุดมาแล้ว และส่งสัญญาณลดดอกเบี้ยนโยบายสหรัฐฯ ส่งผลให้เงินบาทพลิกกลับมาแข็งค่าขึ้นในช่วงกลางปี อย่างไรก็ตาม ช่วงปลายปี 2567 เงินบาทกลับมาอ่อนค่าอีกครั้งหลังจากนายโดนัลด์ ทรัมป์ ชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ซึ่งสร้างความกังวลต่อความขัดแย้งของนโยบายการค้า

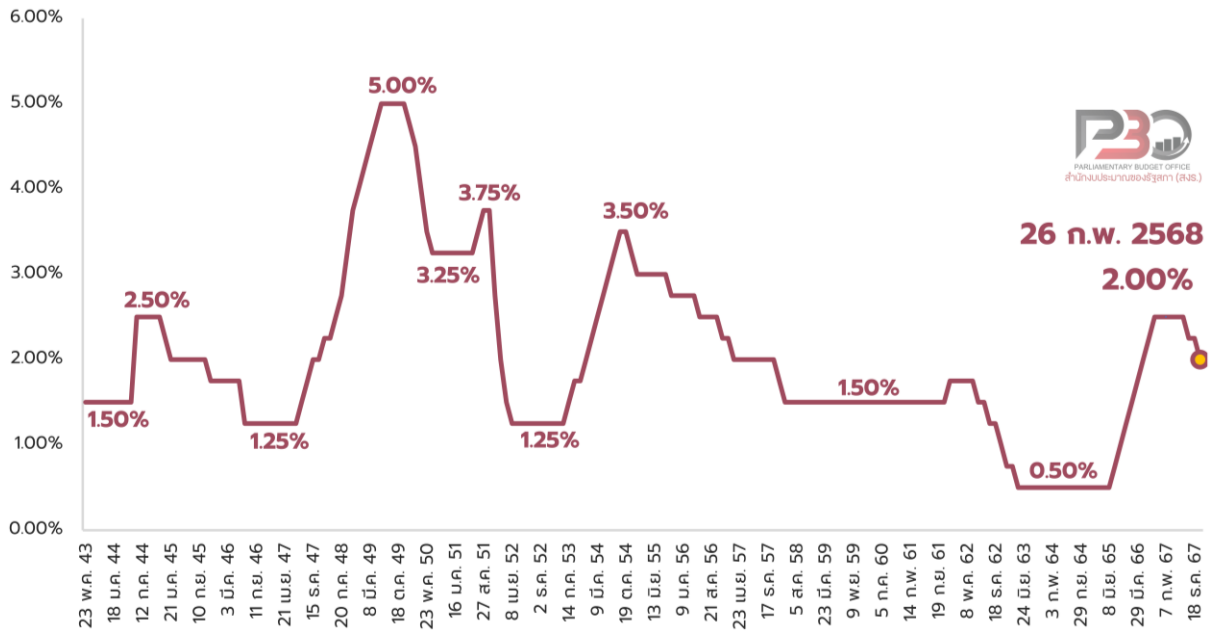
แนวโน้มปี 2568 ปัจจัยสำคัญที่อาจทำให้ค่าเงินบาทอ่อนค่า ได้แก่ ทิศทางอัตราดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ นโยบายของนายโดนัลด์ ทรัมป์ การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และการฟื้นตัวช้าของเศรษฐกิจไทย

ภาพที่ 1-22 ดัชนีค่าเงินบาท

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ก

เมื่อเปรียบเทียบค่าเงินบาทกับประเทศคู่ค้าคู่แข่ง พบว่าตั้งแต่ช่วงกลางปี 2567 เป็นต้นมา ดัชนีค่าเงินบาทมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นว่าค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้าคู่แข่ง ซึ่งกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของประเทศ

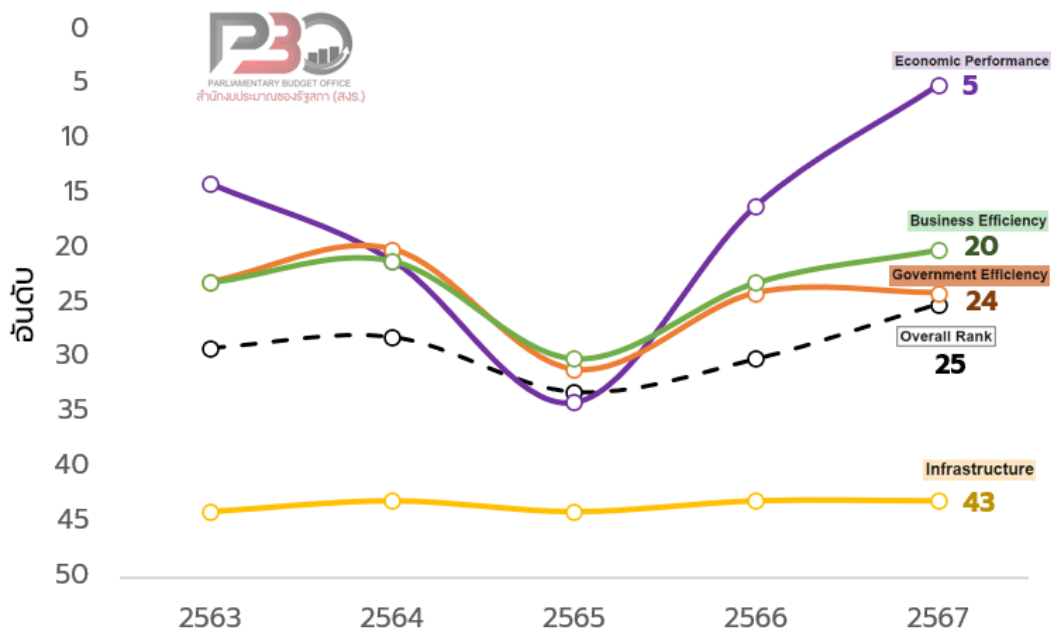

ภาพที่ 1-23 อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ข

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติให้ลดอัตราดอกเบี้ยจากร้อยละ 2.25 เป็นร้อยละ 2.00 ต่อปี เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มเศรษฐกิจ เงินเพื่อ และการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินในระยะยาว ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนทางการเงิน บรรเทาภาระหนี้ของลูกหนี้ และสนับสนุนเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มอ่อนตัวลง

1.5 ความสามารถในการแข่งขัน (ผลการจัดอันดับ IMD ต่อภาวะเศรษฐกิจไทย)

ภาพที่ 1-24 การจัดอันดับของ IMD ต่อปัจจัยภาพรวมเศรษฐกิจไทย (ณ เดือนมีนาคม 2568)

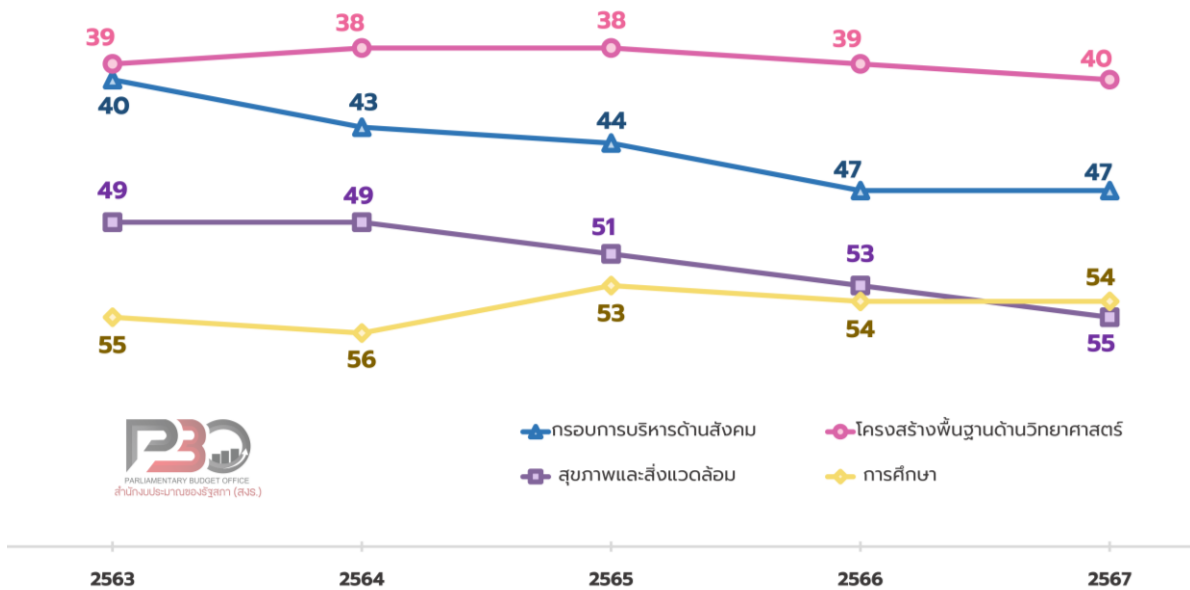
ที่มา: International Institute for Management Development (IMD), 2024

IMD เป็นสถาบันที่จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศ (64 ประเทศ) ซึ่งได้ดำเนินการเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี 2532 จนถึงปัจจุบัน โดยเน้นปัจจัยหลักเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ 4 ด้านได้แก่

- 1) ผลประกอบการทางเศรษฐกิจ (Economic Performance)
- 2) ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ (Business Efficiency)
- 3) ประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency)
- 4) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

จากภาพที่ 1-24 ได้สะท้อนภาพรวมศักยภาพด้านการแข่งขันของไทยที่มีแนวโน้มฟื้นตัวที่ดีขึ้นในปี 2566 จากผลกระทบการแพร่ระบาด COVID-19 และความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์ ด้วยแรงเสริมจากปัจจัยเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ผลประกอบการทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพภาครัฐ และประสิทธิภาพภาคธุรกิจ ในส่วนปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน ยังคงเป็นปัจจัยที่ท้าทายของไทยที่ควรได้รับการพัฒนามากขึ้น

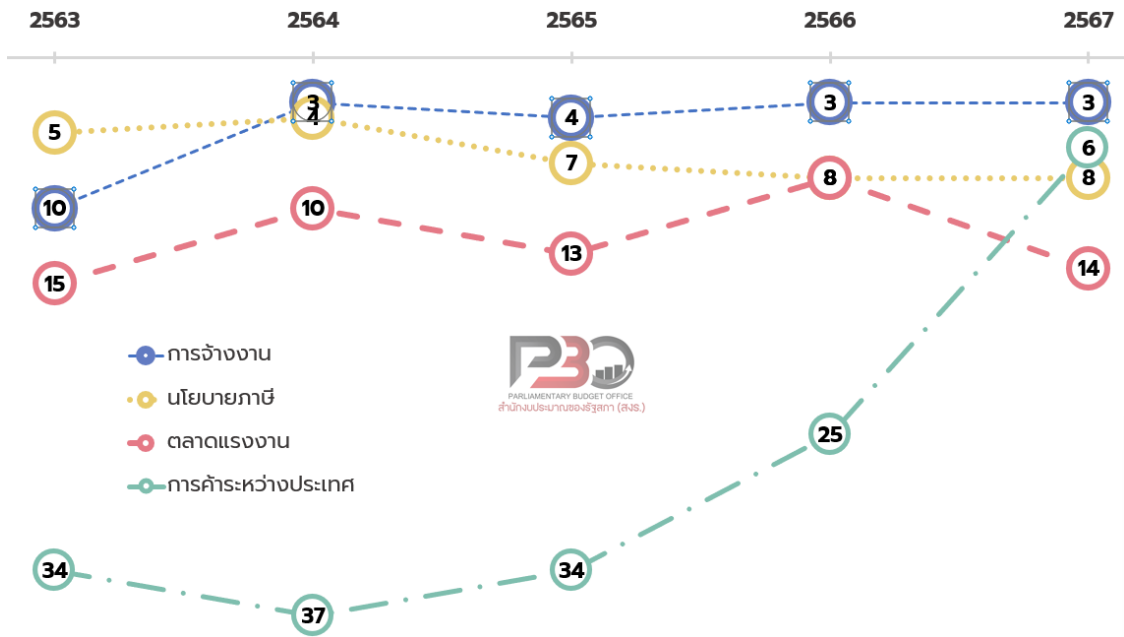

ภาพที่ 1-25 การจัดอันดับของ IMD ต่อปัจจัยท้าทายของไทย

ที่มา: International Institute for Management Development (IMD), 2024

- ปัจจัยด้านการศึกษา และโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศจากการวิจัยและพัฒนาถูกจัดอันดับในตำแหน่งกลุ่มประเทศที่มีประสิทธิภาพน้อย โดยมีแนวโน้มค่อยๆ ลดลงตั้งแต่ปี 2565 จนถึงปัจจุบัน

- ปัจจัยด้านกรอบการบริหารด้านสังคม และด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2563 ซึ่งปัจจัยที่สะท้อนถึงความปลอดภัยด้านสุขภาพและการดำรงชีวิตของประชาชนภายในประเทศพื้นฐาน ที่ควรสร้างความตระหนักต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้ความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนไทยในภาพรวม

ภาพที่ 1-26 การจัดอันดับของ IMD ต่อปัจจัยการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพของไทย
ที่มา: International Institute for Management Development (IMD), 2024

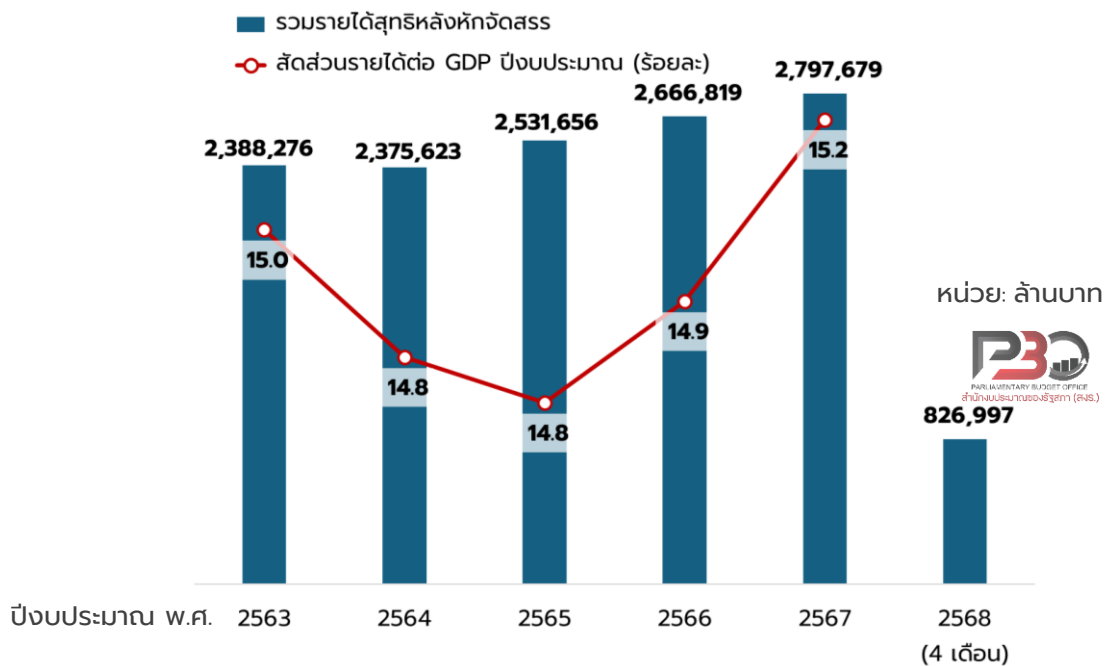
จากภาพที่ 1-26 ได้สะท้อนถึงปัจจัยได้เปรียบของประเทศไทยในด้านการจ้างงาน ตลาดแรงงาน และนโยบายภาษี รวมถึง ปัจจัยด้านการค้าระหว่างประเทศที่มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคการบริการ (รายรับจากภาคการท่องเที่ยว) ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยรักษามาตรฐานต่อปัจจัยการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพของไทยดังกล่าวให้อยู่ในอันดับ Top10 พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยหลักเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของ IMD ด้านประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) ในประเด็นการความโปร่งใสและการป้องกันการละเมิดกฎหมาย โดยเฉพาะปัญหาการทุจริตภาครัฐ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ในประเด็นด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการให้ความสำคัญด้านการพัฒนากำลังคนและงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ 2 แนวโน้มทางการคลัง

เนื้อหาในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มทางการคลังของประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานะทางการคลังของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ พบว่า ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายทางการคลังที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มขึ้นของหนี้สาธารณะอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่วิกฤต COVID-19 และการขาดดุลงบประมาณที่สูงเป็นประวัติการณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แม้ว่าการใช้จ่ายภาครัฐจะมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจท่ามกลางความท้าทายจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอก แต่ก็นำมาซึ่งคำถามเกี่ยวกับความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มหนี้สาธารณะที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65.6 ของ GDP ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2572) โดยเนื้อหาประกอบด้วย

- 1) การวิเคราะห์การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล
- 2) การวิเคราะห์ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสดของรัฐบาล
- 3) การวิเคราะห์หนี้สาธารณะของประเทศไทย

2.1 การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล

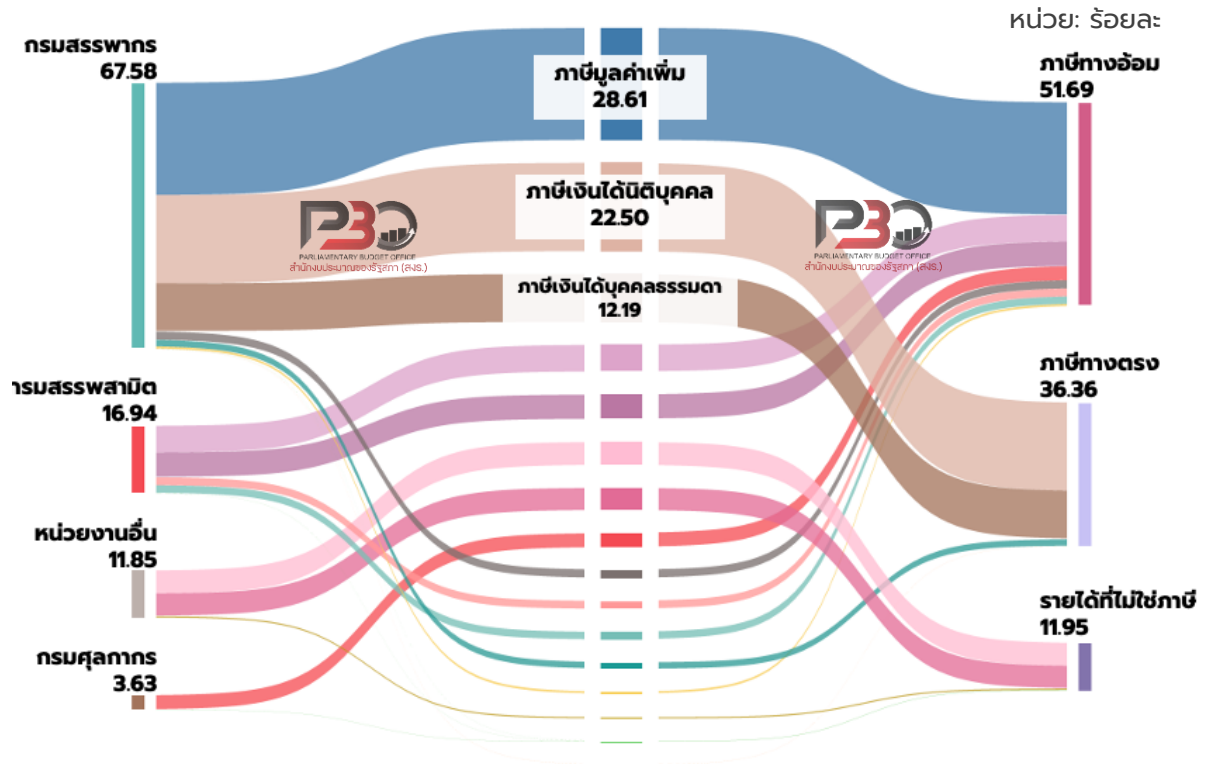

ภาพที่ 2-1 รายได้สุทธิหลังหักจัดสรรของไทย

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2568ก

รายได้รัฐบาลของไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นหลังการระบาดของ COVID-19 โดยรัฐบาลมีรายได้สุทธิหลังหักจัดสรรเท่ากับ 2.80 ล้านล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.91 จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ปัจจัยหนุนมาจากการขยายตัวของเศรษฐกิจ การบริโภคภายในประเทศที่กระเตื้องขึ้น และการท่องเที่ยวที่ฟื้นตัว ซึ่งช่วยเพิ่มฐานภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้

เมื่อพิจารณาโครงสร้างภาษีของไทยซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของระบบการจัดเก็บรายได้ของประเทศที่มีความซับซ้อนและพึ่งพารฐานภาษีหลักเพียงไม่กี่ประเภท รายละเอียดตามภาพที่ 2-2

ภาพที่ 2-2 โครงสร้างรายได้จัดเก็บของไทยจำแนกตามหน่วยงานและประเภทรายได้
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2568ก

รายได้รวมทั้งหมดของภาครัฐในช่วง 5 ปี (พ.ศ. 2563 - 2568) คือ 16.28 ล้านล้านบาท โดยกรมสรรพากรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บรายได้ คิดเป็นร้อยละ 67.58 ของรายได้ทั้งหมด ภาษีทางอ้อมมีสัดส่วนมากกว่าภาษีทางตรง เท่ากับ ร้อยละ 51.69 และ 36.36 ตามลำดับ และรายได้ที่ไม่ใช่ภาษีมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 11.95 ของรายได้ทั้งหมด

ข้อสังเกต PBO

1. พึ่งพาภาษีทางอ้อมสูง: ภาระกระจายไม่เท่าเทียม

ประเทศไทยพึ่งพารายได้จากภาษีทางอ้อมมากกว่าภาษีทางตรงอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีอัตราส่วนสูงถึง 1.42 เท่า ซึ่งสะท้อนถึงโครงสร้างภาษีที่อาจส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมในระบบภาษี เนื่องจากภาษีทางอ้อมมักจะมีลักษณะถดถอย (Regressive) กล่าวคือ ผู้มีรายได้น้อยจะมีภาระภาษีเมื่อเทียบกับรายได้ในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้มีรายได้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) เป็นแหล่งรายได้อันดับหนึ่งของประเทศ

2. สัดส่วนรายได้ที่ไม่ใช่ภาษียังคงค่อนข้างต่ำ

รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 11.95 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไทยยังพึ่งพารายได้จากภาษีเป็นหลัก โดยมีการกระจายแหล่งรายได้ไปยังรูปแบบอื่น ๆ เช่น รายได้จากรัฐวิสาหกิจหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในสัดส่วนที่น้อย ซึ่งอาจจำกัดความยืดหยุ่นของรายได้ภาครัฐในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัว

3. พึ่งพาภาษีเงินได้นิติบุคคลมากกว่าภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สัดส่วนของภาษีเงินได้นิติบุคคล (ร้อยละ 22.50) สูงกว่าภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ร้อยละ 12.19) เกือบเท่าตัว แสดงให้เห็นว่าการจัดเก็บรายได้จากภาคธุรกิจมีประสิทธิภาพมากกว่าการจัดเก็บจากบุคคล ซึ่งอาจสะท้อนถึงประเด็นเรื่องการหลบเลี่ยงภาษีของบุคคลหรือข้อจำกัดในการขยายฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.2 ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสดของรัฐบาล

ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2568 ประเทศไทยเผชิญกับความท้าทายทางการคลังที่สำคัญจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อมา ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการคลังของรัฐบาล ทั้งในด้านรายได้ รายจ่าย และภาระหนี้สาธารณะ รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการคลังแบบขยายตัวเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม ผ่านมาตรการเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจหลายโครงการ ซึ่งนำไปสู่การขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่องและการเพิ่มขึ้นของหนี้สาธารณะ ทำให้เกิดความท้าทายด้านการสร้างสมดุลระหว่างการกระตุ้นเศรษฐกิจและการรักษาเสถียรภาพทางการคลังในระยะยาว ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสดของรัฐบาลในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2568 จะช่วยให้เข้าใจถึงสถานการณ์ แนวโน้ม และความท้าทายทางการคลังที่ประเทศไทยกำลังเผชิญ รวมถึงประเด็นเร่งด่วนที่ต้องให้ความสำคัญในการบริหารการคลังเพื่อรักษาเสถียรภาพและความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของประเทศ

ตารางที่ 2-1 ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสด

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2563	2564	2565	2566	2567	2568 (4 เดือน)
1. รายได้นำส่งคลัง (Revenue)	2,344,494	2,449,718	2,551,457	2,665,671	2,796,928	822,991
2. รายจ่าย (Expenditure)	3,168,730	3,208,653	3,146,241	3,262,393	3,542,397	1,581,382
- ปีปัจจุบัน (Current Year)	2,943,860	3,012,156	2,932,563	3,088,435	3,395,967	1,456,259
- ปีก่อน (Carry Over)	224,870	196,497	213,678	173,958	146,430	125,123
3. ดุลเงินงบประมาณ (Budgetary Balance)	-824,236	-758,935	-594,784	-596,722	-745,469	-758,391
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ (Non Budgetary Balance)	99,270	39,186	-51,127	-112,885	137,514	11,031
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (Cash Balance Before Financing)	-724,966	-719,749	-645,911	-709,607	-607,955	-747,360
6. กู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบ (Financing)	784,115	736,392	681,183	624,644	583,000	478,753
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (Cash Balance After Financing)	59,149	16,643	35,272	-84,963	-24,955	-268,607
8. เงินคงคลังต้นปี (Opening Treasury Reserve)	512,955	572,104	588,747	624,019	539,056	514,101
9. เงินคงคลังปลายปี (Closing Treasury Reserve)	572,104	588,747	624,019	539,056	514,101	245,494

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2568ข

จากการวิเคราะห์ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสดของรัฐบาล พบว่า

1. ประเทศไทยมีช่องว่างระหว่างรายได้และรายจ่ายอย่างต่อเนื่อง โดยรายจ่ายสูงกว่ารายได้ทุกปี แม้ว่าสัดส่วนรายได้ต่อรายจ่ายดีขึ้นในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2566 (ประมาณร้อยละ 81) แต่ลดลงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และต่ำมากในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2568 (เพียงร้อยละ 52.04)

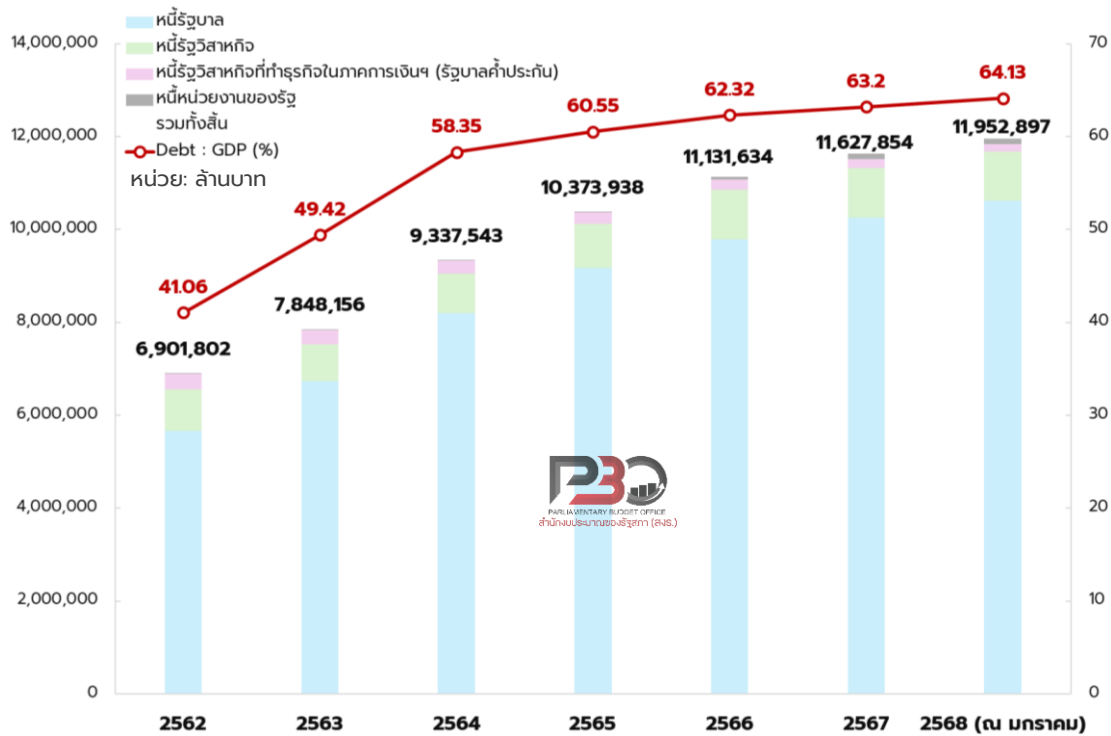
2. การขาดดุลงบประมาณมีแนวโน้มลดลงในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 แต่เพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ทั้งนี้ดุลเงินนอกงบประมาณมีความผันผวนสูง สะท้อนความไม่แน่นอนที่ส่งผลต่อการวางแผนการคลัง

3. การลดลงอย่างรวดเร็วของเงินคงคลังใน 4 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยอัตราส่วนเงินคงคลังต่อรายจ่ายรวมลดลงจากร้อยละ 19.83 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) เป็นร้อยละ 14.51 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) สะท้อนความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้น

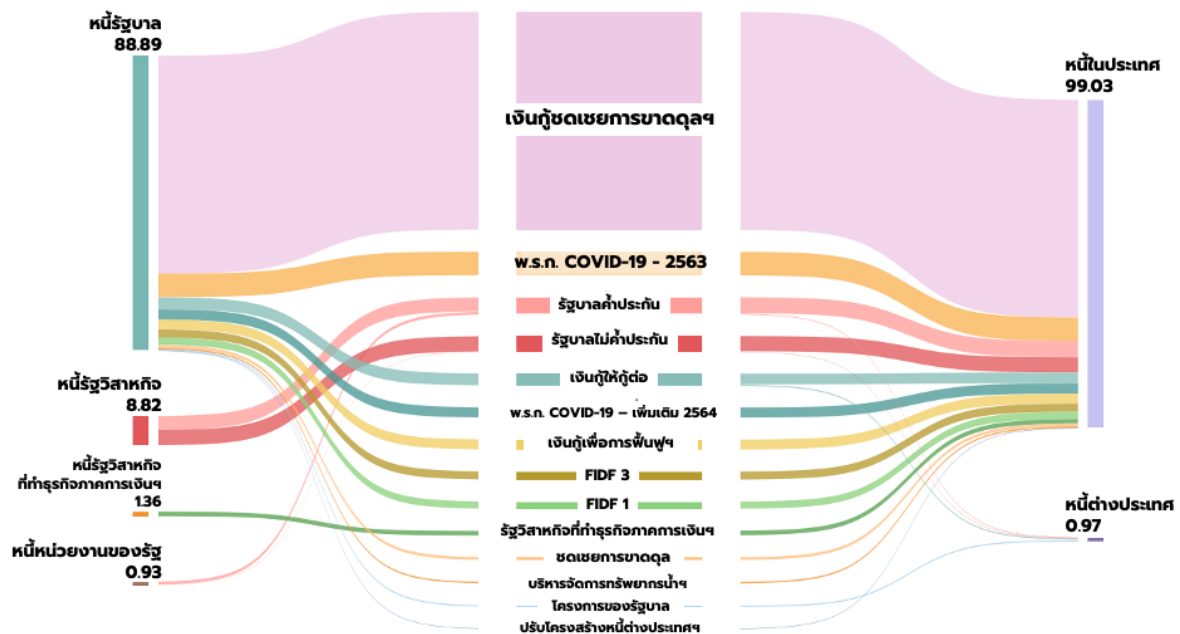
4. การขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่องและการพึ่งพาการกู้เงินที่สูงเป็นความท้าทายสำคัญต่อเสถียรภาพทางการคลังในระยะยาว จำเป็นต้องมีการปรับสมดุลระหว่างรายได้และรายจ่ายอย่างเร่งด่วน ผ่านมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้และการทบทวนรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อรักษาเสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศในระยะยาว

2.3 หนี้สาธารณะ

ภาพที่ 2-3 หนี้สาธารณะคงค้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2568 (เดือนมกราคม 2568)
ที่มา: สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ, 2568

ภาพที่ 2-4 โครงสร้างหนี้สาธารณะคงค้าง ณ เดือนมกราคม 2568
ที่มา: สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ, 2568

การวิเคราะห์หนี้สาธารณะของไทย ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2568 พบว่า

- **หนี้รัฐบาลโดยตรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง** โดยหนี้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณเพิ่มขึ้น 466,108 ล้านบาทในปี 2568 บ่งชี้ถึงการใช้นี้กระตุ้นเศรษฐกิจ หนี้จากโครงการรัฐบาลที่พึ่งพาเงินกู้ต่างประเทศ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญจากปี 2566

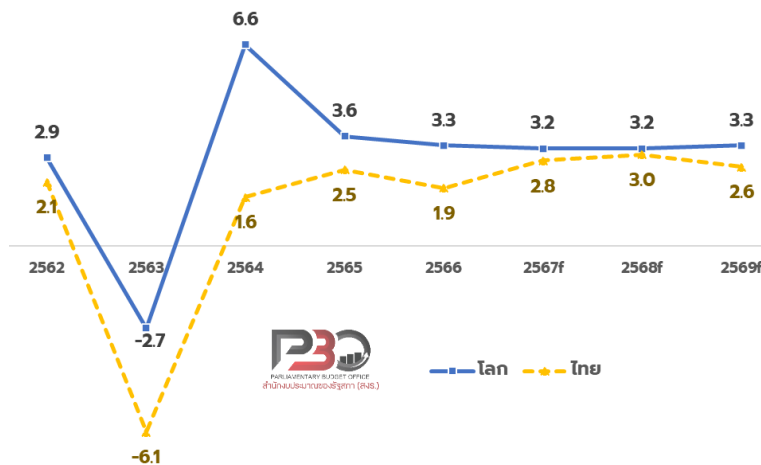
- **หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญช่วง COVID-19 จากร้อยละ 41.01 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เป็นร้อยละ 60.55 ของ GDP ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565** เกิดจากการกู้เงินฉุกเฉินรวม 1.5 ล้านล้านบาทในปี 2563 - 2564 เพื่อรับมือวิกฤตดังกล่าว และ ณ เดือนมกราคม 2568 หนี้สาธารณะรวมเท่ากับ 11,952,897 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.13 ของ GDP ใกล้เคียงกับเพดานหนี้สาธารณะที่ร้อยละ 70 ของ GDP และยังคงคาดว่าสัดส่วนดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 65.6 และ 67.3 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และ 2569 ตามลำดับ

- **หนี้สาธารณะของไทยส่วนใหญ่เป็นหนี้ในประเทศกว่าร้อยละ 99** ทำให้มีความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนต่ำ นอกจากนี้ ร้อยละ 94.93 ของหนี้สาธารณะไทยเป็นหนี้ระยะยาว (ตามสถานะเดือนมกราคม 2568) จึงช่วยลดความเสี่ยงจากการรีไฟแนนซ์ระยะสั้นได้พอสมควร

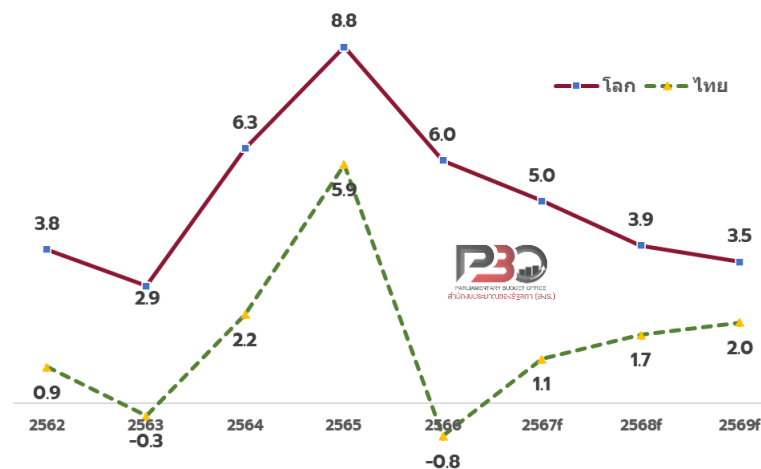
ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง

เนื้อหาในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลัง ที่จะส่งผลต่อแนวโน้มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในระยะต่อไป โดยปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลังดังกล่าวจะกระทบต่อเศรษฐกิจไทยทั้งในด้านอุปสงค์มวลรวม อาทิ ความต้องการใช้จ่ายของครัวเรือน การลงทุนภาคเอกชน การส่งออก และการท่องเที่ยว และด้านอุปทาน อาทิ ระดับการผลิต ศักยภาพการผลิต การจ้างงาน และความสามารถในการดำเนินธุรกิจและการแข่งขันของประเทศ โดยคณะผู้จัดทำได้สะท้อนประเด็นวิเคราะห์ต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจการคลังที่เกี่ยวข้องต่อภาวะการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ สถานการณ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ นโยบาย Trump 2.0 กับเศรษฐกิจโลก สถานการณ์ภูมิเศรษฐศาสตร์และภูมิรัฐศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เศรษฐกิจการค้าไทย - จีน สถานการณ์ธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย แนวโน้มธุรกิจภาคอสังหาริมทรัพย์ และแนวโน้มการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

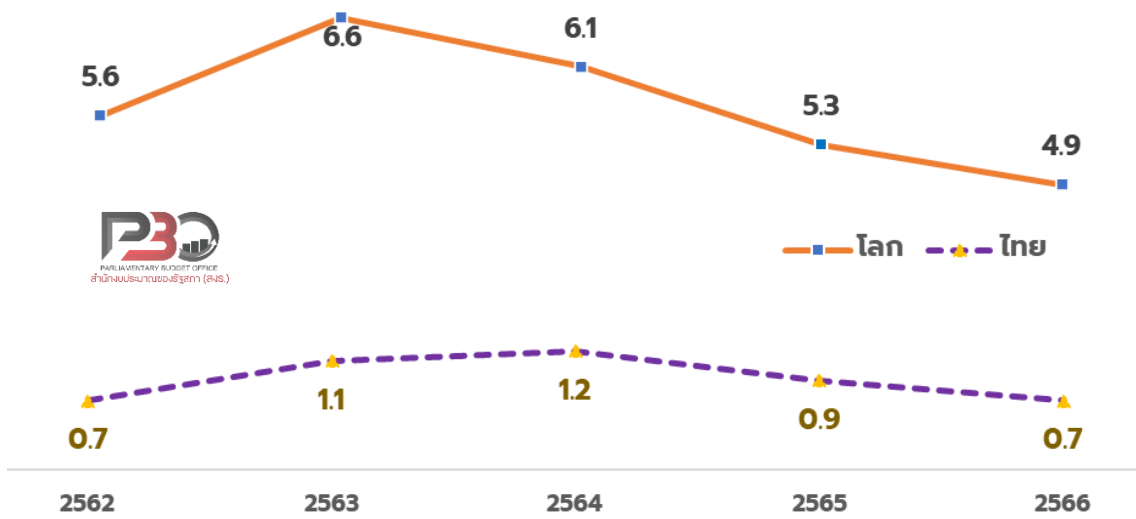
3.1 สถานการณ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ภาพที่ 3-1 การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลกและประเทศไทย (Real GDP Growth) ที่มา: กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF), 2025

ภาพที่ 3-2 อัตราเงินเฟ้อของโลกและประเทศไทย (Inflation Rate) ณ เดือนธันวาคม ที่มา: กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF), 2025

ภาพที่ 3-3 อัตราการว่างงาน (Unemployment Rate with ILO estimate)

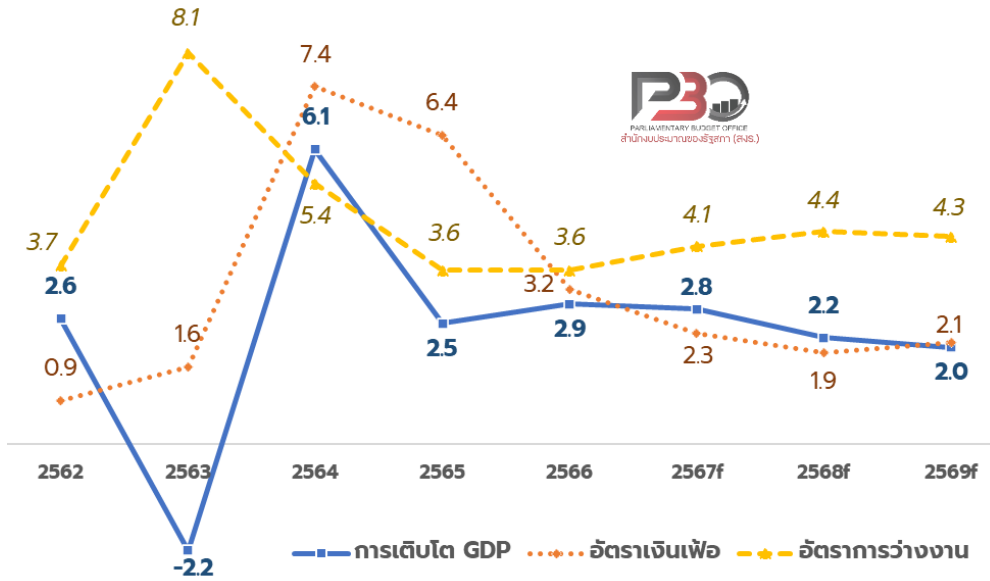
ที่มา: World Bank Group, 2025

จากรายงาน World Economic Outlook ของ IMF (October 2024) ได้สะท้อนผลกระทบทางเศรษฐกิจทั่วโลกจากการแพร่ระบาด COVID-19 ในปี 2562 - 2563 (ค.ศ. 2019 - 2020) โดยกลับมาฟื้นตัวในปี 2564 และเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มเติบโตในปี 2566 - 2569 ที่ร้อยละ 3.2 - 3.3 ดังข้อมูลที่ปรากฏตามภาพที่ 3-1 ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการปรับตัวที่ดีขึ้นของอัตราเงินเฟ้อทั่วโลกภายหลังการแพร่ระบาด COVID-19 และความท้าทายทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศ และ Supply Chain ของภาคการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้ากลุ่มพลังงาน รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการควบคุมอัตราเงินเฟ้อจากมาตรการทางการเงินแต่ละประเทศ ซึ่งส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อโลกมีแนวโน้มปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องดังที่แสดงตามภาพที่ 3-2 รวมถึงอัตราการว่างงานโลกที่มีการปรับตัวดีขึ้นโดยมีแนวโน้มการว่างงานที่ลดลง โดยปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและกำลังซื้อของผู้บริโภคและภาคการลงทุนที่ดีขึ้นอันเป็นปัจจัยในการเสริมสร้างเสถียรภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจโลกในอนาคตต่อไป

อย่างไรก็ตาม สำหรับปัจจัยท้าทายและปัจจัยความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปี 2567 อาทิ ปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ (สงครามยูเครนและรัสเซีย และสงครามตะวันออกกลาง) สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน การพัฒนาอุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้าและอุตสาหกรรมปัญญาประดิษฐ์ และมาตรการกำแพงภาษี (Tariff Barrier) จากนโยบายหาเสียงของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา (Trump 2.0) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องและอาจทวีความรุนแรงมากขึ้นในปี 2568 ต่อกลไกการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ รวมถึงทิศทางการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศทั่วโลกด้วยเช่นกัน

3.2 นโยบาย Trump 2.0 กับเศรษฐกิจโลก

ภาพที่ 3-4 อัตราการเติบโต GDP อัตราเงินเฟ้อ และอัตราการว่างงานของสหรัฐอเมริกา

ที่มา: กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) , 2025

ภายหลังที่ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา (The Federal Reserve, Fed) มีการผ่อนคลายนโยบาย (Policy Interest Rate) ในช่วงปลายปี 2567 ซึ่งได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 3 ครั้ง โดยการปรับลดครั้งแรกในเดือนกันยายนที่ร้อยละ 0.5 ครั้งที่สองในเดือนพฤศจิกายนที่ร้อยละ 0.25 และครั้งที่สามในเดือนธันวาคมที่ร้อยละ 0.25 ซึ่งอยู่ในระดับร้อยละ 4.25 - 4.50 (J.P.Morgan, 2024) ส่งผลให้ภาพรวมการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายสหรัฐฯ ในปี 2567 คิดเป็นร้อยละ 1.00 ซึ่งเป็นการสะท้อนความผ่อนคลายจากนโยบายทางการเงินที่เข้มงวดของธนาคารกลางสหรัฐฯ ในการควบคุมวิกฤตเงินเฟ้อของสหรัฐฯ จากการปรับขึ้นราคาทุกอย่างจากการแพร่ระบาด COVID-19 ภาวะราคาน้ำมันแพงจากปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ และรายได้ของชาวอเมริกันที่ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในปี 2564 - 2565 (Investopedia, 2025) ดังข้อมูลที่ปรากฏตามภาพที่ 3-4 ให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสมภายใต้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ อย่างค่อยเป็นค่อยไปภายใต้สัญญาณที่ดีขึ้นของอัตราการมีงานทำในวัยแรงงาน ซึ่งคาดว่าในปี 2568 นโยบายหาเสียงของนายโดนัลด์ ทรัมป์ จะสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการรักษาเสถียรภาพด้านราคาและเสถียรภาพระบบการเงิน รวมถึง การกระตุ้นภาคการอุปโภคบริโภคและภาคการลงทุนของสหรัฐฯ อันนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะดีกว่าที่ IMF ได้ประมาณการไว้ที่ร้อยละ 2.2

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่นายโดนัลด์ ทรัมป์ชนะการเลือกตั้งเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2567 และเข้าพิธีสาบานตนรับตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาเมื่อเดือนมกราคม 2568 (สมัยที่ 2) นโยบายหาเสียงซึ่งปรากฏใน The Official 2024 Republican Party Platform (10 Chapters) เป็นที่น่าจับตามองจากหลายฝ่ายและอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก โดยคณะผู้จัดทำได้สะท้อนประเด็นวิเคราะห์ที่สำคัญต่อนโยบายดังกล่าว ดังนี้

1. นโยบายการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล (Chapter 3) ซึ่งมองว่าจะเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นภาคอุปโภคบริโภค (Consumption) และภาคการลงทุน (Investment) แต่จะกระทบต่อการขาดดุลเงินงบประมาณ (จัดเก็บรายได้จากส่วนดังกล่าวได้น้อยลง) โดยปกติรัฐบาลสหรัฐฯ

จะก่อหนี้สาธารณะที่มาจากพันธบัตรสหรัฐฯ (US Treasury Bond) ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ (Yield Bonds) ระยะ 10 ปี อยู่ที่ร้อยละ 4.49 (Bloomberg, 2025) ซึ่งเป็นข้อเสนอที่มีผลตอบแทนที่สูง และสามารถดึงดูดเม็ดเงินจากการลงทุนจากต่างประเทศได้ แต่กลับเป็นการเสียโอกาสจากภาคการลงทุนของประเทศที่ด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาในการจ้างงานและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ เนื่องจากนักลงทุนทั่วโลกมองเห็นผลตอบแทนที่แน่นอนและมีความเสี่ยงที่น้อยกว่าจากการลงทุนในพันธบัตรสหรัฐฯ

2. นโยบายการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ (Tariff Barrier) (Chapter 5) เพื่อการส่งเสริมการสร้างห่วงโซ่อุปทานในสหรัฐฯ การปกป้องภาคการผลิตของสหรัฐฯ และข้อเสียเปรียบทางการค้าต่อสหรัฐฯ ถึงแม้ว่า ณ ปัจจุบัน ยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่าประเทศใดจะได้รับผลกระทบจากมาตรการดังกล่าว และได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม มองว่าทั่วโลกกำลังจับตากับทิศทางของสินค้าเงินว่าอาจไม่สามารถทำการแข่งขันด้านราคาตลาดในสหรัฐฯ จากนโยบายกีดกันทางการค้า และสินค้าเงินดังกล่าวอาจย้ายการส่งออกมาที่ตลาดสหภาพยุโรป และประเทศต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การจ้างงาน และด้านการตลาด ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ โดยที่ผ่านมาประเทศส่วนใหญ่มีตัวเลขการแข่งขันจากสินค้าเงินค่อนข้างชัดเจนด้วยเช่นกัน

3. นโยบายความเข้มงวดในการตรวจสอบการเข้าประเทศที่ผิดกฎหมาย (Chapter 1) ซึ่งมองว่าเป็นการลดอัตราการว่างงานของแรงงานสหรัฐฯ แต่จะส่งผลกระทบต่อแรงงานข้ามชาติที่อาศัยในสหรัฐฯ อย่างผิดกฎหมายด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลับสู่ประเทศตนเอง อาจส่งผลกระทบต่อประเด็นที่สำคัญได้แก่ 1) ประเทศของแรงงานข้ามชาติ: ปริมาณเม็ดเงินที่แรงงานข้ามชาติเคยนำส่งกลับประเทศขณะที่ทำงานในสหรัฐฯ ลดลง และตัวเลขอัตราการว่างงานของประเทศนั้น ๆ อาจเพิ่มสูงขึ้น และ 2) อุตสาหกรรมในสหรัฐฯ ที่พึ่งพาแรงงานข้ามชาติหรือแรงงานไร้ฝีมือ อาจเผชิญกับปัญหาศักยภาพในการผลิตและค่าแรงที่มีต้นทุนที่สูง อันนำไปสู่การควบคุมอัตราเงินเฟ้อโดยการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ และเศรษฐกิจโลกเป็นลูกโซ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชื่อมั่นจากภาคการอุปโภคบริโภคและการลงทุนในการกระตุ้นเศรษฐกิจโลก

4. นโยบายการคืนสู่สันติภาพ (Chapter 10) โดยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก คือ การสร้างสันติภาพในยุโรป การสร้างสันติภาพในตะวันออกกลาง และการตอบโต้จีน โดยมองว่านโยบายมีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ของภูมิรัฐศาสตร์ที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกเป็นอย่างมาก ซึ่งจะสร้างความชัดเจนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกเป็นอย่างมากด้วยสันติภาพที่เกิดขึ้น และเป็นความท้าทายของอำนาจการต่อรองของสหรัฐฯ ที่อาจนำไปสู่การเมืองระหว่างประเทศที่ร้อนแรงของประเทศมหาอำนาจ รวมถึงอาจเป็นผลสะท้อนให้สถานการณ์สันติภาพมีความเลวร้ายกว่าเดิมหรือไม่ หากพิจารณาจากข้อเท็จจริงปัจจุบันที่เกิดขึ้น อาทิ 1) สหรัฐฯ ชูเดินหน้าเรื่องจะเพิ่มอัตราภาษีนำเข้า (Tariff Barrier) กับประเทศคู่ค้าหลัก เช่น จีน แคนาดา และเม็กซิโก รวมถึงการขู่เรียกเก็บภาษีจากเดนมาร์กหากต่อต้านข้อเสนอของสหรัฐฯ ในการซื้อกรีนแลนด์ (THE WHITE HOUSE, 2025) 2) สหรัฐฯ ชูใช้กำลังทหารหรือดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจในการยึดคลองปานามา กรีนแลนด์ และผนวกแคนาดาเป็นรัฐที่ 51 (มติชนออนไลน์, 2568) 3) สหรัฐฯ ยุติสงครามยูเครนรัสเซีย โดยหารือกับประเทศรัสเซีย ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 ซึ่งยูเครนถูกกีดกันออกไป พร้อมกับข้อกล่าวหาว่าประธานาธิบดียูเครนเป็น “เผด็จการที่ไม่มีการเลือกตั้ง” ประกอบกับมีกระแสโต้สหรัฐฯ จากฝั่งยุโรปในประเด็นดังกล่าวด้วยเช่นกัน (บีบีซีนิวส์, 2568) และ 4) การสร้างสันติภาพในตะวันออกกลาง โดยสหรัฐฯ ได้ระบุในรายละเอียดของนโยบายในการเลือกสนับสนุนอิสราเอล ในขณะที่อิสราเอลเป็นคู่กรณีความขัดแย้งกับอิหร่านและปาเลสไตน์ (ซึ่งเป็นพันธมิตรกับประเทศที่เป็นผู้เล่นสำคัญในตะวันออกกลาง)

3.3 สถานการณ์ภูมิเศรษฐศาสตร์และภูมิรัฐศาสตร์

ภาพที่ 3-5 สามผู้นำประเทศมหาอำนาจประชุมร่วมกัน
ที่มา: WTHR, 2017

ยุคสงครามเย็น (cold war) ระหว่าง ค.ศ. 1960 - 1980 แสดงถึงความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศตะวันตกทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจ แต่ช่วงเวลาต่อมาบทบาทของไทยเริ่มมีการปรับตัวให้เข้ากับประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ โดยตั้งแต่ปี 2521 เป็นต้นมา นายกรัฐมนตรีทุกคนต้องเดินทางไปเยือนจีน (ยกเว้นผู้ดำรงตำแหน่งระยะเวลาที่สั้น เช่น พลเอก สุจินดา คราประยูร) เพื่อแสดงสัญลักษณ์ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น หรือมติสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติที่ ES-11/4 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2565 ที่กำหนดให้การผนวกดินแดนบางส่วนของยูเครนโดยการบุกยึดจากรัสเซียเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ มติดังกล่าวมีประเทศสมาชิกให้ความเห็นชอบ 143 ประเทศ คัดค้าน 5 ประเทศ งดออกเสียง 35 ประเทศ และไม่แสดงตนในที่ประชุม 10 ประเทศ โดยไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ลงคะแนนงดออกเสียง ซึ่งต่างกับประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน 7 ประเทศ จาก 10 ประเทศที่ลงคะแนนให้ความเห็นชอบในทิศทางเดียวกับกลุ่มประเทศตะวันตก (United Nations Digital Library, 2022) ทั้งในอดีตที่ผ่านมาไทยเคยร่วมกับกลุ่มประเทศตะวันตกในหลายเรื่องที่เกิดเหตุการณ์ลักษณะเดียวกัน เช่น การคว่ำบาตรรัสเซียต่อการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่รัสเซีย (ขณะนั้นคือ สหภาพโซเวียต) เป็นเจ้าภาพ เมื่อปี 2523 เนื่องจากเหตุที่รัสเซียบุกยึดครองอัฟกานิสถาน เมื่อปี 2522 หรือการคัดค้านการบุกยึดครองกัมพูชาโดยเวียดนาม เมื่อปี 2521 ดังนั้นในปัจจุบันจึงมีความชัดเจนที่ไทยไม่แสดงนโยบายหรือบทบาทที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัสเซีย

ขณะนี้อาจกล่าวได้ว่า โลกได้แบ่งเป็น 2 ขั้วอำนาจที่สำคัญที่มีการแข่งขันทั้งการเมืองและเศรษฐกิจ โดยขั้วอำนาจที่ 1 คือ กลุ่มประเทศองค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) จำนวน 38 ประเทศ โดยมีสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศตะวันตกเป็นแกนนำมีส่วนแบ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมของโลก ประมาณร้อยละ 43.32 สำหรับขั้วอำนาจที่ 2 คือ กลุ่ม BRICS หรือกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว จำนวน 10 ประเทศ โดยมีจีนและรัสเซียเป็นแกนนำ (Reuters, 2025) มีส่วนแบ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมของโลก ประมาณร้อยละ 39.31 (International Monetary Fund, 2025)

ในปี 2567 ไทยได้ดำเนินนโยบายในลักษณะ two-faced policy ที่เป็นการถ่วงน้ำหนักหรือรักษาความสมดุลความสัมพันธ์กับ 2 ขั้วอำนาจอย่างเหมาะสม เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติท่ามกลางความขัดแย้งทางการเมืองของกลุ่มประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ โดยสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม OECD ขณะเดียวกันไทยเข้าร่วมเป็นประเทศหุ้นส่วน (partner countries) ของกลุ่ม BRICS มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 (แต่ยังไม่มีสถานะภาพเป็นสมาชิกถาวรของกลุ่ม BRICS) ขณะที่บางประเทศ เช่น อาร์เจนตินามีท่าทีชัดเจนในการเลือกอยู่กับกลุ่ม OECD เพราะต้องการกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศตะวันตก ด้วยการปฏิเสธการเข้าร่วมกลุ่ม BRICS ตามที่มีหนังสือเชิญให้เข้าร่วมอย่างเป็นทางการ (European Corporate Governance Institute, 2024)

นโยบายและแนวทางดังกล่าวเชื่อได้ว่า จะก่อเกิดผลประโยชน์ต่อไทยในระยะยาวโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจที่จะเป็นพันธมิตรกับทุกกลุ่ม ด้วยความที่ไทยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (open economy) และไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะหรือมูลค่าสูง (เช่น ปิโตรเลียม แร่ลิเทียม) จึงมีสถานะพึ่งพิงต่างประเทศในระดับที่ค่อนข้างสูงทั้งการลงทุน การท่องเที่ยว การค้า และการส่งออก

การส่งออกเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อเศรษฐกิจไทย สำหรับปี 2567 มีมูลค่า 10.59 ล้านล้านบาท (กระทรวงพาณิชย์, 2568) สัดส่วนมากถึงร้อยละ 57 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2568ข, น. 46) และการส่งออกของไทยกระจุกตัวอยู่ที่ประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ คือ สหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น โดยทั้ง 3 ประเทศมีสัดส่วนเป็นตลาดนำเข้าสินค้าจากไทย รวมกันมากถึงร้อยละ 37.78 ของมูลค่าการส่งออกปี 2567 (ร้อยละ 18.28, 11.75 และ 7.75 ตามลำดับ) อีกทั้งมีสัดส่วนส่งออกมากกว่ากลุ่มอาเซียนหรือกลุ่มสหภาพยุโรป ถ้าตลาด 3 ประเทศดังกล่าวข้างต้นมีความเปลี่ยนแปลงต่อการส่งออกไทยทั้งในรูปแบบการกีดกันการค้าทั้งในรูปแบบภาษีหรือไม่ใช่ภาษีย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างแน่นอน

โดยเฉพาะสหรัฐฯ เป็นประเทศที่ไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอดระหว่างปี 2541 - 2567 หรือกล่าวได้ว่า เป็นตลาดที่สร้างรายได้ให้แก่ไทยอย่างมหาศาล (จึงเป็นประเด็นที่สหรัฐฯ อาจจะอ้างยอดการค้าดุลการค้าเพื่อปรับเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรกับไทย) แต่ในทางกลับกันจีนเป็นประเทศที่ได้เปรียบดุลการค้ากับไทยมาโดยตลอดเช่นกัน จากยอดขาดดุลการค้าในปี 2541 จำนวน 1,962 ล้านบาท มาเป็น 1,620,061 ล้านบาท ในปี 2567 เพิ่มกว่า 82,472% ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศจำนวนมากทั่วโลกทั้งกลุ่มอาเซียน ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ/ใต้ หรือทวีปแอฟริกา ฯลฯ แต่ต้องมาขาดดุลการค้ากับจีนในระดับรุนแรงคิดเป็นร้อยละ 8.72 ของ GDP

สำหรับภาคบริการในส่วนการท่องเที่ยวมีทิศทางในทางตรงกันข้าม ปรากฏให้เห็นถึงสถานะนักท่องเที่ยวจีนที่เป็นตลาดสำคัญของไทย โดยในปี 2562 เป็นช่วงเวลาที่มียกนักท่องเที่ยวต่างประเทศมากที่สุด จำนวน 39.92 ล้านคน เป็นนักท่องเที่ยวจีน 11.13 ล้านคน หรือร้อยละ 27.91 และรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 1.91 ล้านล้านบาท เป็นสัดส่วนของนักท่องเที่ยวจีน 0.53 ล้านล้านบาท หรือร้อยละ 27.80 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2567) รวมทั้งยังมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 3.15 ของ GDP ปี 2562 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564, น. 43)

จากวิกฤตการณ์โรค COVID-19 ระหว่างปี 2563 - 2565 และสถานการณ์เศรษฐกิจของจีนทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจีนยังไม่มากเท่ากับจำนวนในปี 2562 ที่มี 11.13 ล้านคน โดยในปี 2567 มีจำนวนเท่ากับ 6.73 ล้านคนเท่านั้น (แต่กลับมาเป็นชาติที่มีนักท่องเที่ยวเยือนไทยมากที่สุดอีกครั้งแทนที่มาเลเซีย) อย่างไรก็ตาม มีสัญญาณในทางที่ดีด้วยเหตุที่จำนวนนักท่องเที่ยวจีนเพิ่มขึ้นมาตามลำดับ โดยในเดือนมกราคม 2568 มีจำนวน 0.66 ล้านคนซึ่งเป็นเดือนที่ 4 ที่มีนักท่องเที่ยวจีนเกิน 600,000 คนต่อเดือน หลังวิกฤตการณ์ COVID-19 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2568)

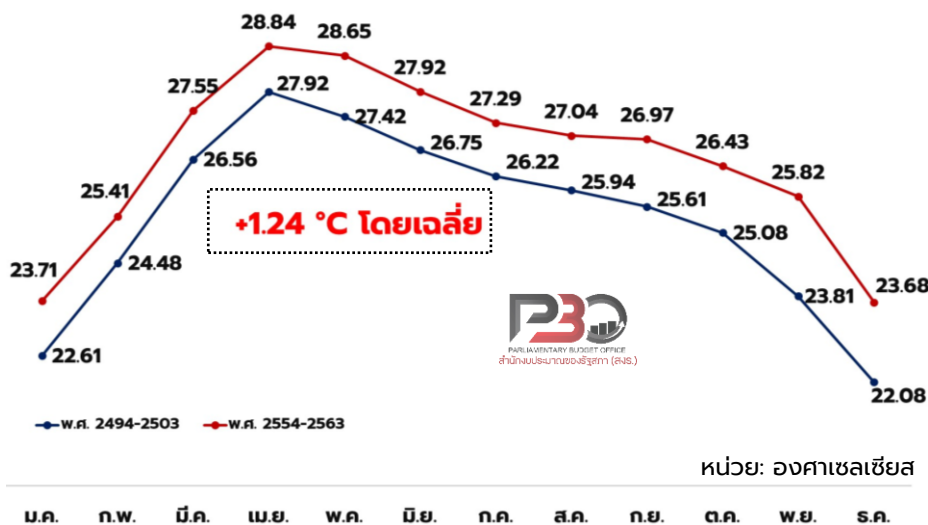
ในส่วนของการลงทุนจากต่างประเทศที่มีความสำคัญต่อไทย ปรากฏว่า ปี 2566 ญี่ปุ่นยังเป็นประเทศที่มียอดคงค้างการลงทุนในไทยมากที่สุด จำนวน 99,641 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (3.37 ล้านล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ 18 ของ GDP ปี 2567 ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า สหรัฐฯ และจีนเป็นประเทศคู่ค้าทางการค้าที่สำคัญของไทย แต่กลับมียอดคงค้างการลงทุนต่ำกว่าญี่ปุ่นค่อนข้างมาก โดยเท่ากับ 21,530 และ 17,030 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2567ค) ทั้งนี้ถ้าสถานการณ์สงครามการค้า (trade war) ที่เป็นกำแพงภาษีกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน มีการขยายตัวไปอย่างมาก อาจเกิดสภาวะความเบี่ยงเบนทางการค้า (trade deviation) ที่นักลงทุนของ 2 ประเทศเลือกมาลงทุนในไทยเพื่อเป็นประตูส่งออกไปยังประเทศคู่กรณี หรือการสั่งซื้อสินค้าจากไทยเพื่อทดแทนการนำเข้าจากประเทศคู่กรณี

3.4 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.4.1 สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย

รัฐบาลไทยตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และได้วางนโยบายเพื่อจัดการทั้งด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) และการเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว (Adaptation) โดยไทยตั้งเป้าหมายระยะยาวชัดเจนในเวทีโลก มุ่งบรรลุ "ความเป็นกลางทางคาร์บอน" (Carbon Neutrality) ภายใน ค.ศ. 2050 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ภายใน ค.ศ. 2065 (Thailand Energy and Climate) นอกจากนี้ ในการประชุม COP27 ไทยได้ยกระดับความมุ่งมั่นภายใต้ความตกลงปารีส (NDC) โดยจะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ 30 - 40 จากระดับปกติ (BAU) ภายใน ค.ศ. 2030 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเป้าหมายเดิมที่ร้อยละ 20 - 25 (World Bank Group, 2023)

ความจำเป็นเร่งด่วนของนโยบายเหล่านี้ได้รับการยืนยันด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์จากข้อมูลอุณหภูมิประเทศไทย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี 2494 - 2503 กับปี 2554 - 2563 พบว่าอุณหภูมิเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 1.24 °C โดยมีการเพิ่มขึ้นในทุกเดือนตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อน (มีนาคม - พฤษภาคม) ที่มีอุณหภูมิสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเดือนเมษายนซึ่งเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนที่สุด อุณหภูมิเพิ่มขึ้นจาก 27.92 °C เป็น 28.84 °C แม้แต่ในฤดูหนาวอุณหภูมิก็เพิ่มขึ้นประมาณ 1°C เช่นกัน สะท้อนให้เห็นว่าผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเกิดขึ้นแล้วอย่างเป็นรูปธรรมในประเทศไทย และเป็นความท้าทายที่ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งระดับนโยบายและการปฏิบัติจากทุกภาคส่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศที่ไทยได้ให้คำมั่นไว้

ภาพที่ 3-6 การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนในประเทศไทย

ที่มา: World Bank Group, 2021

3.4.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเทศไทยเผชิญความเสี่ยงสูงจากภัยธรรมชาติ โดยถูกจัดอันดับที่ 51 จาก 191 ประเทศ ตามดัชนีความเสี่ยง Inform Risk Index ปี 2568 รายละเอียดดังแสดงตามตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ตัวชี้วัดความเสี่ยงปี 2568 (INFORM Risk 2025) ของประเทศไทย คะแนน 0 - 10

อันดับ (1-191)	น้ำท่วมตามแม่น้ำ	น้ำท่วมชายฝั่ง	ภัยแล้ง	สึนามิ	โรครระบาด
51	9.8 [4.5]	5.5 [3.5]	5.5 [3.4]	5.8 [2.7]	5.6 [4.8]

ที่มา: Disaster Risk Management Knowledge Centre, 2025

หมายเหตุ: ค่าคะแนนที่สูงกว่า (ในช่วง 0-10) แสดงถึงความเสี่ยงที่มากกว่า และในส่วนของการจัดอันดับประเทศที่มีความเสี่ยงสูงสุดจะถูกจัดเป็นอันดับที่ 1 จากทั้งหมด 191 ประเทศ

ประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงมากในด้านน้ำท่วมตามแม่น้ำ โดยมีคะแนนสูงถึง 9.8 จาก 10 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก (4.5) มากกว่าสองเท่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะยิ่งเพิ่มความถี่และความรุนแรงของฝนตกหนักในช่วงมรสุม ส่งผลให้พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่มีความเสี่ยงสูงขึ้น สำหรับน้ำท่วมชายฝั่ง ประเทศไทยมีคะแนนความเสี่ยงอยู่ที่ 5.5 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก (3.5) อย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนถึงความเปราะบางของพื้นที่ชายฝั่งทะเลของไทยต่อการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลและพายุซึ่งอาจทวีความรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สำหรับความเสี่ยงด้านสึนามิ ประเทศไทยมีคะแนน 5.8 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก (2.7) อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันของไทยอยู่ในเขตที่อาจได้รับผลกระทบจากสึนามิที่เกิดจากแผ่นดินไหวในทะเลอันดามัน รวมถึงระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้นจากภาวะโลกร้อน การละลายของธารน้ำแข็งขั้วโลก และการขยายตัวของมวลน้ำเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น

ในส่วนของความเสี่ยงด้านภัยแล้ง ประเทศไทยมีคะแนนอยู่ที่ 5.5 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก (3.4) เช่นกัน สะท้อนถึงความเสี่ยงในระดับปานกลางถึงระดับสูง แนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นจากรูปแบบปริมาณน้ำฝนที่เปลี่ยนแปลง โดยความถี่ของฝนลดลงแต่ตกหนักมากขึ้น ทำให้มีช่วงแล้งที่ยาวนานขึ้นสลับกับฝนตกหนัก ซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงด้านน้ำและการเกษตร โดยเฉพาะในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และด้านโรครระบาดคะแนนอยู่ที่ 5.6 ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเช่นกัน โดยอุณหภูมิที่สูงขึ้นและรูปแบบฝนที่เปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการแพร่กระจายของพาหะนำโรค เช่น ยุง ทำให้โรคเขตร้อนบางชนิดแพร่กระจายไปยังพื้นที่ใหม่หรือมีฤดูกาลระบาดที่ยาวนานขึ้น

3.4.3 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อทรัพยากรธรรมชาติและเศรษฐกิจไทย

World Bank Group and Asian Development Bank (2021) ได้ศึกษาผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อทรัพยากรธรรมชาติและเศรษฐกิจไทย พบว่า ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ผ่านสถานการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่แตกต่างกันด้วยแนวทางการกระจายความเข้มข้น (Representative Concentration Pathways: RCPs) โดยแบ่งออกเป็นกรณีต่าง ๆ ดังนี้ (1) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างรวดเร็ว (RCP 2.6) ซึ่งมีค่าความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) เท่ากับ 420 ส่วนในล้านส่วน (2) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับปานกลาง 2 กรณี ได้แก่ RCP 4.5 (เป้าหมายของประเทศสมาชิกที่ได้กำหนดไว้ในความตกลงปารีส) และ RCP 6.0 ซึ่งมีความเข้มข้นอยู่ระหว่าง 540 และ 660 ส่วนในล้านส่วน และ (3) กรณี RCP 8.5 มีความเข้มข้นเท่ากับ 940 ส่วนในล้านส่วน เป็นไปตามการคาดการณ์ปริมาณการปล่อยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกรณีที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มากที่สุด

ด้านทรัพยากรน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลให้ปริมาณน้ำในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำโขงมีความผันผวนมากขึ้น โดยคาดการณ์ว่าปริมาณน้ำท่าจะเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 20 ในจังหวัด นครสวรรค์ และปริมาณน้ำสูงสุดในแม่น้ำโขงอาจเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 - 10 ระหว่างปี 2579 - 2608 ขณะที่ ปริมาณฝนรวมรายปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ในบางช่วงเวลาอาจลดลง โดยเฉพาะระหว่างเดือนกันยายน ถึงตุลาคม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การเพาะปลูกข้าวและเพิ่มความต้องการน้ำเพื่อการชลประทาน

ด้านพื้นที่ชายฝั่ง คาดการณ์ว่าระดับน้ำทะเลจะเพิ่มขึ้น 0.44 - 0.74 เมตร ภายในสิ้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะทำให้เกิดน้ำท่วมชายฝั่งและการรุกคืบของน้ำเค็ม การศึกษาพบว่าระดับน้ำทะเลในอ่าวไทยเพิ่มขึ้น 1.4 - 12.7 มิลลิเมตรต่อปีระหว่างปี 2528 - 2552 โดยสาเหตุหลักคือการทรุดตัวของแผ่นดินบริเวณปากแม่น้ำ ภายใต้ สถานการณ์ RCP 8.5 ภายในปี 2613 - 2643 อาจมีประชากรไทยถึง 2.5 ล้านคนที่ได้รับผลกระทบจาก น้ำท่วมอันเนื่องมาจากระดับน้ำทะเลที่เพิ่มขึ้น

ด้านการเกษตร ภาคเกษตรของไทยมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นอย่างมาก การศึกษาพบว่าผลผลิตข้าวที่อาศัยน้ำฝนอาจลดลงร้อยละ 10 ภายในปี 2623 ภายใต้สถานการณ์ RCP 8.5 และประสิทธิภาพการใช้น้ำของพืชอาจลดลงร้อยละ 29 อีกการศึกษาหนึ่งคาดการณ์ว่าไทยอาจเผชิญกับการลดลง ของผลผลิตข้าวร้อยละ 5.3 ระหว่างปี 2584 - 2593 ภายใต้สถานการณ์ RCP 4.5 และลดลงร้อยละ 6.1 ในช่วงเวลา เดียวกันภายใต้สถานการณ์ RCP 8.5 นอกจากนี้ อุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลเสียต่อผลผลิตทางการเกษตร โดยคาดว่าจำนวนวันที่มีอากาศร้อนจัด (มากกว่า 35 °C) อาจเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 160 ระหว่างปี 2623 - 2642 ภายใต้สถานการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด

ด้านความร้อนในเมืองและความต้องการพลังงาน เมืองเผชิญกับปรากฏการณ์เกาะความร้อนเมือง (Urban Heat Island - UHI) ซึ่งทำให้อุณหภูมิในเมืองสูงกว่าพื้นที่โดยรอบ การศึกษาพบว่ากรุงเทพมหานคร มีความรุนแรงของ UHI สูงกว่าเมืองอื่น ๆ ที่ประสบปัญหา UHI เช่น เซี่ยงไฮ้และซานดีเอโก โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย รายปีสูงกว่าพื้นที่โดยรอบ 0.8 °C ระหว่างปี 2551 - 2555 การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิจะส่งผลให้ความต้องการ พลังงานเพื่อทำความเย็นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะสร้างความกดดันต่อระบบผลิตไฟฟ้า

ด้านสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพในหลายมิติ ทั้งในด้าน โภชนาการ ความเจ็บป่วยและการเสียชีวิตจากความร้อน และการเพิ่มขึ้นของโรคติดต่อ การศึกษาคาดการณ์ ว่าภายใต้สถานการณ์ RCP 8.5 อาจมีการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศเนื่องจากการขาดอาหาร ในประเทศไทยประมาณ 44.68 คนต่อประชากรหนึ่งล้านคนภายในปี 2593 และการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับ ความร้อนในผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไปคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 3 ต่อประชากรแสนคนในช่วงปี 2504 - 2533 เป็น 58 ต่อประชากรแสนคนภายในปี 2623

ผลกระทบเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อความเปราะบางทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มคนยากจน และชุมชนชายขอบซึ่งมีความสามารถในการปรับตัวและฟื้นตัวที่ต่ำกว่า จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนรับมือ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างครอบคลุมและเป็นระบบ เพื่อลดผลกระทบและสร้าง ความยืดหยุ่นให้กับระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย

3.4.4 การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย

การดำเนินการแก้ไขปัญหาคือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ได้แก่ การลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) และการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation) ซึ่งทั้ง 2 ส่วนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยการลดก๊าซเรือนกระจกมุ่งเน้นการลด ระดับความรุนแรงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในขณะที่การปรับตัวมุ่งลดความเสี่ยงจากความสูญเสียชีวิต และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น โดยประเทศไทยได้กำหนดแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ อาทิ

1) การพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด โดยส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล และพลังงานน้ำขนาดเล็ก ตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (PDP) 2561 - 2580 โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มสัดส่วนพลังงานทดแทนเป็นร้อยละ 30 ของการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายภายในปี 2580 และจะไม่ออกใบอนุญาตโรงไฟฟ้าถ่านหินแห่งใหม่

2) การคมนาคมขนส่งซึ่งเป็นแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ โดยการจัดทำแผนระบบขนส่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2556 - 2573 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคการขนส่ง โดยส่งเสริมระบบขนส่งมวลชน การใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ และการพัฒนายานยนต์ไฟฟ้า (EV) ควบคู่กับการบังคับใช้มาตรการทางภาษีสำหรับรถยนต์ตามปริมาณการปล่อยไอเสีย รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายให้การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการขนส่งมีส่วนส่วนประมาณร้อยละ 20 - 25 ของเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (NDC) ภายในปี 2573 นโยบายการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทยได้เริ่มมีความเป็นรูปธรรม อาทิ การกำหนดเป้าหมายการผลิตรถยนต์ที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ (Zero Emission Vehicle: ZEV) ให้ได้ร้อยละ 30 ของการผลิตรถยนต์ทั้งหมดภายในปี 2573 การลดอัตราภาษีนำเข้ายานยนต์ไฟฟ้า และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้า ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมยานยนต์ไปสู่ทิศทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายการลดปริมาณคาร์บอน

3) มาตรการเชิงโครงสร้างอื่น ๆ รวมถึงการปรับปรุงนโยบายภาษีและเงินอุดหนุนให้เอื้อต่อเศรษฐกิจสีเขียวมากขึ้น อาทิ การทบทวนโครงสร้างภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิงและยานยนต์เพื่อสร้างแรงจูงใจในการประหยัดพลังงาน (ประเทศไทยมีโครงสร้างภาษียรถยนต์ที่จัดเก็บตามอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงและการปล่อยไอเสีย เพื่อส่งเสริมการใช้รถยนต์ที่ปล่อยมลพิษต่ำ) การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่อุตสาหกรรมที่ลงทุนในเทคโนโลยีสะอาดผ่านสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และการลดหรือยกเลิกเงินอุดหนุนพลังงานฟอสซิลที่ก่อให้เกิดการบิดเบือนราคา นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนให้ภาคการเงินพิจารณาปัจจัยด้าน ESG (สิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล) ในการปล่อยสินเชื่อและการลงทุน อาทิ โครงการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานในโรงงานอุตสาหกรรม มาตรการเหล่านี้ถือเป็นการปรับโครงสร้างเชิงระบบที่จะช่วยให้เศรษฐกิจไทยสามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องภายใต้ข้อจำกัดด้านการปล่อยคาร์บอน

อย่างไรก็ตาม ประเด็นสำคัญที่ยังเป็นความท้าทายในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย คือ การยกระดับการบูรณาการด้านสภาพภูมิอากาศในวงจรรงบประมาณให้เป็นระบบมากขึ้น จากการศึกษา พบว่า ประเทศไทยยังไม่ได้นำเครื่องมือเฉพาะทางที่ใช้ในการติดตามและวิเคราะห์งบประมาณด้านสภาพภูมิอากาศตามแนวทางสากลมาปรับใช้ในกระบวนการงบประมาณ เช่น ดัชนีการบูรณาการงบประมาณด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Budget Integration Index: CCBI) การติดป้ายกำกับงบประมาณด้านสภาพภูมิอากาศ (Climate Budget Tagging: CBT) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Cost Benefit Analysis: CCBA) และรายงานค่าใช้จ่ายด้านสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น การบูรณาการเครื่องมือเหล่านี้ในกระบวนการงบประมาณจะช่วยระบุและติดตามรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในงบประมาณแผ่นดิน ทำให้สามารถประเมินความสอดคล้องระหว่างการจัดสรรทรัพยากรกับเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมความโปร่งใส และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ รวมถึงช่วยในการระดมทุนจากแหล่งเงินทุนระหว่างประเทศที่มีกำหนดเงื่อนไขให้มีการติดตามและรายงานการใช้เงินทุนอย่างชัดเจน

ข้อสังเกต

1. ความเชื่อมโยงระหว่างภาคเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทยมีลักษณะเป็นห่วงโซ่ที่เชื่อมโยงกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงด้านทรัพยากรน้ำที่มีความผันผวนมากขึ้นส่งผลโดยตรงต่อภาคการเกษตร นอกจากนี้ ปัญหาภาวะความร้อนในเมืองยังมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของความต้องการพลังงานเพื่อการทำมาหากิน ซึ่งจะเพิ่มการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและทำให้ปัญหาภาวะความร้อนรุนแรงยิ่งขึ้น เป็นวงจรที่ส่งผลกระทบซ้ำเติม (feedback loop)

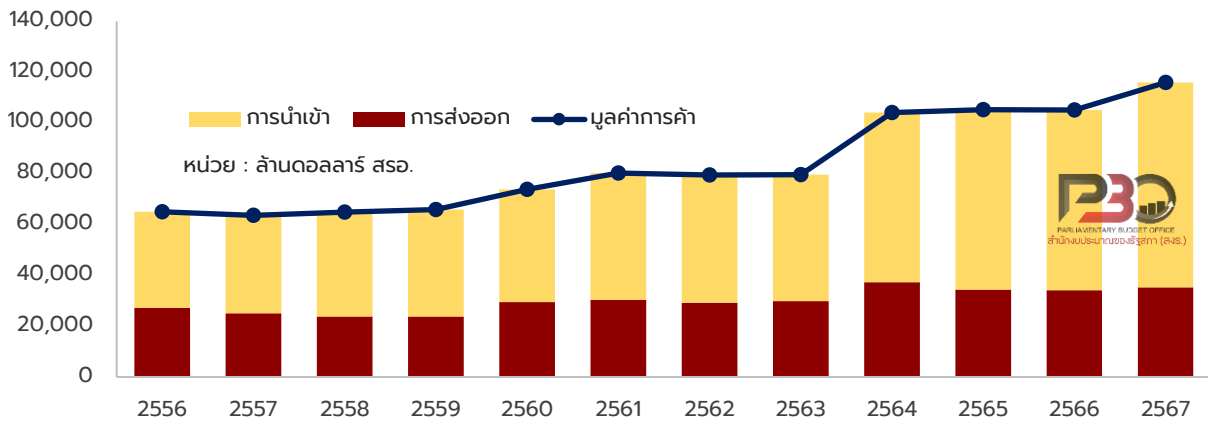
2. ช่องว่างระหว่างเป้าหมายกับเครื่องมือการดำเนินงาน แม้ว่าประเทศไทยจะได้กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและทะเยอทะยานในการมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนภายใน ค.ศ. 2050 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายใน ค.ศ. 2065 แต่ยังคงขาดการบูรณาการเครื่องมือติดตามและวิเคราะห์งบประมาณด้านสภาพภูมิอากาศตามแนวทางสากล เช่น ดัชนีการบูรณาการงบประมาณด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (CCBII) หรือการติดป้ายกำกับงบประมาณด้านสภาพภูมิอากาศ (CBT) ซึ่งจำเป็นต่อการติดตามและประเมินประสิทธิภาพของมาตรการต่าง ๆ

3. ความสำคัญของการบูรณาการนโยบายสภาพภูมิอากาศกับกระบวนการงบประมาณ ความท้าทายสำคัญของไทย คือ การยกระดับการบูรณาการด้านสภาพภูมิอากาศในวงจรงบประมาณให้เป็นระบบมากขึ้น การนำเครื่องมือเฉพาะทางตามแนวทางสากลมาใช้จะช่วยในการติดตามและประเมินประสิทธิภาพของการใช้งบประมาณในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการระดมทุนจากแหล่งเงินทุนระหว่างประเทศที่มักกำหนดเงื่อนไขให้มีการติดตามและรายงานการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน

3.5 เศรษฐกิจการค้าไทย - จีน : ปัญหาและความท้าทายทางเศรษฐกิจ

การค้าไทย - จีนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จีนเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับสองของโลก มีส่วนร่วมต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจโลกอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 30 ติดต่อกันเป็นเวลา 10 กว่าปี และไทยถือได้ว่าเป็นประเทศที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีความร่วมมือกับจีนในหลากหลายด้าน เช่น ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ (การส่งออก - นำเข้าสินค้า การลงทุน การท่องเที่ยว) และด้านวัฒนธรรม

จีนเป็นประเทศคู่ค้ารายสำคัญของไทย มีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ในปี 2567 มูลค่าการค้าระหว่างไทย - จีน อยู่ 115,851.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2566 จำนวน 10,851.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.33 นอกจากนี้ จีนยังเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรของไทยที่สำคัญ โดยสินค้าหลักที่ไทยส่งออกไปยังจีน ได้แก่ 1) ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกมากกว่า 6,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ 2) ผลิตภัณฑ์ยาง 3) เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ 4) เม็ดพลาสติก และ 5) ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง สำหรับสินค้าที่ไทยนำเข้าจากจีน ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบในการผลิต ได้แก่ 1) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ 2) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ 3) เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน 4) เคมีภัณฑ์ และ 5) เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ

ภาพที่ 3-7 มูลค่าการนำเข้า การส่งออก และการค้าระหว่างไทย - จีน ปี 2556 - 2567

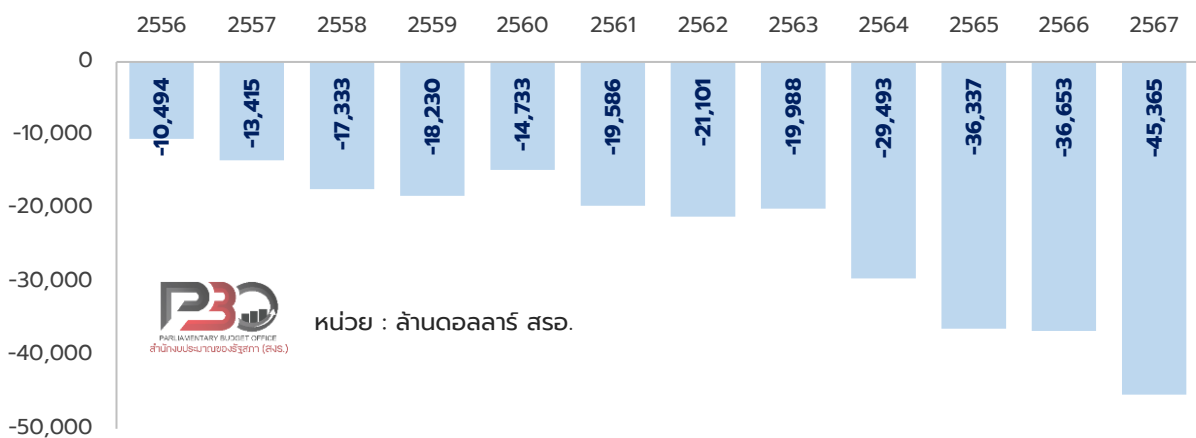
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2568

จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจไทย - จีนมีการเติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง และกลายเป็นหนึ่งในความสัมพันธ์ทางการค้าที่สำคัญในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การเติบโตดังกล่าวมาพร้อมกับโอกาสและความท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการขาดดุลการค้ากับจีน และการหลั่งไหลของสินค้าจีนเข้าสู่ตลาดไทยจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ นอกจากนี้ ปัญหาการลงทุนของทุนจีนสีเทาอาจกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของไทยในระยะยาว หากไม่มีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสม

ปัญหาและความท้าทาย

1. การขาดดุลการค้ากับจีน

ไทยมีแนวโน้มขาดดุลการค้ากับจีนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 12 ปีที่ผ่านมา โดย ณ สิ้นปี 2567 ไทยขาดดุลการค้ากับจีน 45,364.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 8,711.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือร้อยละ 23.77 จากปี 2566 สินค้าหลักที่ไทยขาดดุลการค้ากับจีน ได้แก่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า โดยหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ไทยขาดดุลการค้ากับจีนเพิ่มขึ้น คือ การนำเข้าสินค้ามูลค่าสูงจากจีน ขณะที่สินค้าส่งออกที่ไทยเกินดุลเป็นสินค้าที่มีราคาต่ำ เช่น สินค้าเกษตร นอกจากนี้ การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคจากจีนในปริมาณมาก ซึ่งเป็นผลมาจากต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าของจีน ยังเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อดุลการค้าไทย - จีน

ภาพที่ 3-8 มูลค่าการค้าขาดดุลการค้าระหว่างไทย - จีน ปี 2556 - 2567

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2568

2. การหลังไหลของสินค้าจีนจำนวนมากเข้าสู่ตลาดไทย

การหลังไหลของสินค้าจีนเข้าสู่ตลาดไทยส่งผลให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการซื้อสินค้าที่หลากหลาย และราคาย่อมเยามากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลกระทบดังกล่าวกลับสร้างความเสียหายต่อผู้ประกอบการไทย ทุกขั้นตอนของห่วงโซ่การผลิตและการค้า (supply chain) เนื่องจากผู้ประกอบการไทยไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ ส่งผลให้หลายรายต้องปิดกิจการลงไปในที่สุด ความได้เปรียบของสินค้าจีนมาจากหลายปัจจัยสำคัญ เช่น สินค้าจีนมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า และการผลิตในปริมาณมากช่วยลดต้นทุนต่อหน่วย ทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (economy of scale) รวมถึงค่าแรงงานที่ถูกกว่า นอกจากนี้ การสนับสนุนจากรัฐบาลจีนที่มุ่งเน้นการส่งเสริม ทำให้สามารถผลิตสินค้าได้ในราคาที่ต่ำกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

ยิ่งไปกว่านั้น ทุนจีนและทุนต่างประเทศยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกลางขนส่งและกระจายสินค้าจีนเข้าสู่ตลาดไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ โดยสินค้าถูกกระจายไปยังร้านค้าส่ง ร้านค้าปลีก และผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ ดร.สันติธาร เสถียรไทย ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจแห่งอนาคต สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้มีการวิเคราะห์เส้นทางสำคัญที่สินค้าจีนไหลทะลักเข้ามาในไทย ดังนี้

1) **Trader คนไทย (offline/online)** ผู้ขายชาวไทยนำเข้าสินค้าจากจีนเพื่อจำหน่ายในร้านค้าทั่วไปภายในประเทศ หรือผ่านแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ เช่น Shopee Lazada และ Tiktok โดยตรงถึงผู้บริโภคชาวไทย

2) **Cross-Border Sellers** ผู้ขายจากต่างประเทศใช้แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซเพื่อจำหน่ายสินค้าจากจีนโดยตรงให้กับผู้บริโภคชาวไทย โดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนหรือจัดตั้งธุรกิจในประเทศไทย ส่งผลให้ผู้ขายเหล่านี้อาจหลีกเลี่ยงกฎหมายและภาษีของไทยได้ ซึ่งเป็นการได้เปรียบผู้ประกอบการภายในประเทศ

3) **Trader ต่างชาติแปลงตัวเป็นไทย** ผู้ขายชาวต่างชาติเปิดธุรกิจและร้านค้าออนไลน์ในไทย แต่ส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าจากจีน โดยผู้ขายเหล่านี้มักใช้ช่องโหว่ทางกฎหมายและหลีกเลี่ยงภาษี ส่งผลให้เกิดความได้เปรียบเหนือธุรกิจท้องถิ่นในหลายด้าน

4) **Factory 2 consumer (F2C)** เป็นโมเดลธุรกิจที่ผู้ผลิตขายสินค้าตรงจากโรงงานไปยังผู้บริโภค โดยไม่ผ่านตัวกลางหรือผู้จัดจำหน่าย เช่น แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ Temu ทำให้ได้เปรียบผู้ประกอบการภายในประเทศ และอาจมีการหลีกเลี่ยงกฎหมายและภาษีของไทยได้ เนื่องจากผู้ขายอยู่ต่างประเทศ และไม่มีผู้ขายชัดเจน

5) **China +1** เป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาการผลิตในจีน ตัวอย่างเช่น จากเดิมที่เคยส่งออกสินค้าจากโรงงานในจีนไปอเมริกาโดยตรง เปลี่ยนเป็นส่งสินค้าจากจีนมายังไทยก่อน แล้วส่งต่อไปยังอเมริกา ซึ่งช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในห่วงโซ่อุปทาน

6) **แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซต่างชาติ** เป็นเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันออนไลน์ที่ให้ผู้ซื้อและผู้ขายจากประเทศต่าง ๆ สามารถซื้อขายสินค้าและบริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำกัดอยู่แค่ในประเทศใดประเทศหนึ่ง

3. ทุนเทาจีนและผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

ทุนเงินสีเทา คือ นักลงทุนเงินที่แอบแฝงมาพำนักอยู่ในไทยในคราบน้ำกทองเที่ยว ก่อนจะผันตัวเป็นนักศึกษาหรืออาสาสมัคร เพื่ออยู่ในไทยและทำธุรกิจในไทย

ธุรกิจเงินสีเทา เป็นการแฝงตัวเข้ามาทำธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวทำในไทย เพื่อกินรวบรายได้กันเองในกลุ่มคนจีน และการมาทำธุรกิจผิดกฎหมาย เช่น ทำวีซ่าผิดกฎหมาย ขยายยาเสพติด ลักพาตัว หลอกหลวงทางโทรศัพท์ ตั้งแต่กลางปี 2565 เป็นต้นมา ทุนเงินสีเทากลายเป็นประเด็นที่ถูกพูดถึงอย่างมากในไทย และสถานการณ์นี้ยิ่งมีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จากการที่รัฐบาลจีนมีมาตรการปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง

ส่งผลให้กลุ่มคนจีนที่ทำธุรกิจสีเทาต้องย้ายออกไปดำเนินกิจกรรมในต่างประเทศ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงไทยด้วย โดยวิธีการเข้ามาทำธุรกิจของทุนจีนสีเทาในไทยมี 2 รูปแบบ คือ

1) ทุนจีนเข้ามาจดทะเบียนสมรสกับชายไทยเพื่อขอสัญชาติไทย จากนั้นจดทะเบียนหย่า และให้สามีคนไทยรับรองบุตรที่แท้จริงแล้วเป็นบุตรของสามีคนจีน บุตรจึงได้สัญชาติไทยและถูกใช้เป็นนอมินี เพื่อถือครองทรัพย์สินแทนคนจีนในไทย

2) คนจีนเข้ามาในไทยด้วยวีซ่านักท่องเที่ยว ก่อนเปลี่ยนเป็นวีซ่าสำหรับนักศึกษา หรือผู้ที่มีทำงานอาสาในไทย เพื่อให้สามารถพำนักอยู่ในไทยได้ แต่แท้จริงแล้วมาเพื่อทำธุรกิจ

ภาพที่ 3-9 12 ธุรกิจ ทุนจีนสีเทาในไทย
ที่มา: posttoday, 2568

ผลกระทบต่อไทย

1. ด้านเศรษฐกิจ

- การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม และการบิดเบือนตลาด ทุนจีนสีเทาไม่ได้เสียภาษีเท่าที่ควร มักมีการหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ทำให้รัฐบาลไทยสูญเสียรายได้ ผู้ประกอบการไทยที่ทำธุรกิจอย่างถูกต้องเสียเปรียบ อีกทั้งการผลิตของทุนจีนสีเทามีต้นทุนที่ต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าและบริการ และการแข่งขันของตลาดในประเทศ

- การฟอกเงิน เงินที่ได้จากกิจกรรมผิดกฎหมายนำมาลงทุนในไทย ทำให้เกิดปัญหาการฟอกเงิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

- ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ ทุนจีนสีเทาในไทยอาจทำให้เศรษฐกิจไทยมีความผันผวนและมีความเสี่ยงสูงขึ้น

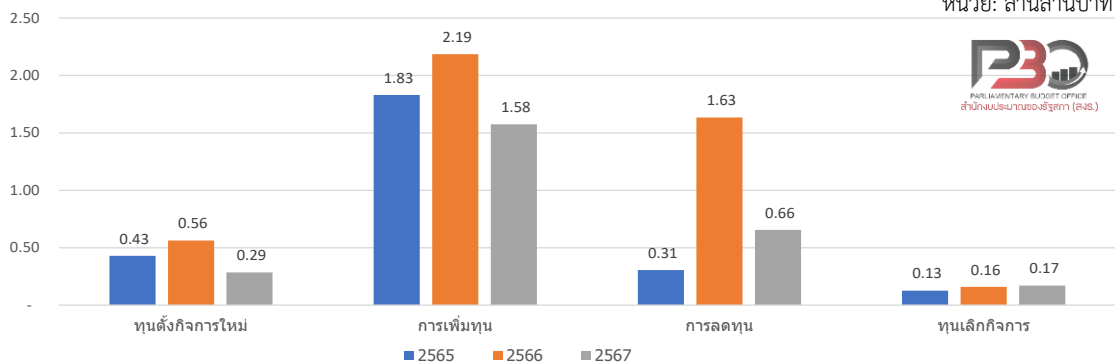
2. ด้านสังคม

- ปัญหาอาชญากรรม ทุนจีนสีเทาเข้ามาอาศัยพื้นที่ของประเทศไทยทำผิดกฎหมาย เช่น การค้ำมนุษย์ ลักพาตัว ตั้งแก๊งคอลเซ็นเตอร์ และการค้ายาเสพติด ซึ่งเป็นการทำลายชื่อเสียงภาพลักษณ์และความมั่นคงของประเทศ

- การทุจริตคอร์รัปชัน การเข้ามาของทุนจีนสีเทามักมีเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องซึ่งนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชัน

3.6 สถานการณ์ธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย

1. สถานการณ์ธุรกิจ

ภาพที่ 3-10 การเปลี่ยนแปลงทุนนิติบุคคลธุรกิจ ปี 2565-2567

- ที่มา: 1. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2567, น. 21-42
2. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2568, น. 6-9

การเพิ่มกระแสเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจด้วยการมีทุนในกิจการใหม่หรือการเพิ่มทุนในกิจการเดิมที่มีอยู่แล้ว เป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจรวมทั้งการเพิ่มขึ้นสำหรับการจ้างงานและการจัดเก็บภาษี โดยในช่วงปี 2567 มีประเด็นที่น่าสนใจคือ ทุนตั้งกิจการใหม่มีเพียง 0.29 ล้านล้านบาท (87,596 ราย) ลดจากปี 2566 ที่มีทุนตั้งกิจการใหม่ 0.56 ล้านล้านบาท (85,300 ราย) หรือลดลงกว่าร้อยละ 49 ซึ่งเป็นสัญญาณที่ไม่ดีนักสำหรับการเพิ่มกระแสเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจ

สำหรับทุนเลิกกิจการในปี 2567 อาจถือได้ว่า ไม่ได้เป็นตัวเลขที่แสดงผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุที่มีทุนเลิกกิจการ 0.17 ล้านล้านบาท (23,679 ราย) เมื่อเปรียบเทียบกับในปี 2566 ที่มีทุนเลิกกิจการ 0.16 ล้านล้านบาท (23,380 ราย) หรือในปี 2565 ที่มีทุนเลิกกิจการ 0.13 ล้านล้านบาท (21,880 ราย) ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า ประเภทธุรกิจที่ขอเลิกกิจการมากที่สุดลำดับที่ 1 - 2 ระหว่างปี 2566 - 2567 คือ ธุรกิจก่อสร้างอาคารทั่วไปและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2567, น. 45 และ 2568, น. 9) ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีลักษณะการจ้างงานแรงงานมาก (labour intensive)

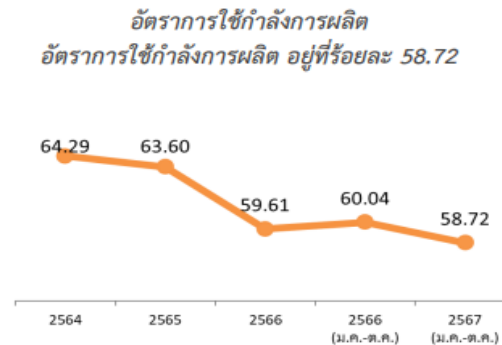
อย่างไรก็ตามไม่ควรพิจารณาเฉพาะทุนในกิจการใหม่หรือทุนเลิกกิจการเท่านั้น แต่ควรพิจารณาทุนสุทธิทั้งระบบ คือ (ทุนตั้งกิจการใหม่+การเพิ่มทุน) - (การลดทุน+ทุนเลิกกิจการ) ซึ่งเมื่อประมวลผลแล้วระหว่างปี 2565 - 2567 มีทุนสุทธิผ่านทะเบียนนิติบุคคลธุรกิจ จำนวน 1.83 0.95 และ 1.03 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งยังเป็นตัวเลขที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปในเชิงบวกสำหรับเศรษฐกิจไทย

2. สถานการณ์อุตสาหกรรม

สถานการณ์ในภาคอุตสาหกรรมอยู่ในสภาพที่ไม่ดีมากนัก เนื่องจาก GDP ภาคอุตสาหกรรมมีอัตราขยายตัวติดลบต่อเนื่องกัน 6 ไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4/2565 ถึงไตรมาสที่ 1/2567 (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2567, น. 6) อย่างไรก็ตาม GDP ภาคอุตสาหกรรมเริ่มมีการขยายตัวที่ดีขึ้นเล็กน้อย ระหว่างไตรมาสที่ 2/2567 ถึงไตรมาสที่ 3/2567 โดยมีการขยายตัวเท่ากับร้อยละ 0.3 และ 0.1 ตามลำดับ แต่ถ้ามองไตรมาสที่ 1 - 3 ของปี 2567 จะมีอัตราการขยายตัวที่ติดลบเท่ากับร้อยละ 0.8 เนื่องจากการลดลงของการผลิตยานยนต์ การผลิตชิ้นส่วน/แผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตคอมพิวเตอร์/อุปกรณ์ต่อพ่วง

ตัวชี้วัดที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ อัตราการใช้กำลังการผลิตภาคอุตสาหกรรม (Capacity Utilization Rate) ที่ลดจากร้อยละ 64.29 ในปี 2564 มาเหลือเท่ากับร้อยละ 58.72 เท่านั้นในปี 2567 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) ซึ่งสะท้อนให้เศรษฐกิจไทยมีศักยภาพในการผลิตมาก แต่กลับมีการใช้กำลังการผลิตในความเป็นจริงเพียงร้อยละ 58 เท่านั้น ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการใช้กำลังการผลิตในอดีตที่เคยขึ้นไปสูงถึงระดับร้อยละ 75 ในไตรมาส 4/2555 (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2564, น. 46) นอกจากนั้นอาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งคือ ขณะนี้มีกำลังการผลิตส่วนเกิน (Excess Capacity) ประมาณร้อยละ 42 ซึ่งกลายเป็นความสูญเปล่าทางเศรษฐกิจที่ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตามศักยภาพการผลิต

ภาพที่ 3-11 GDP ภาคอุตสาหกรรม

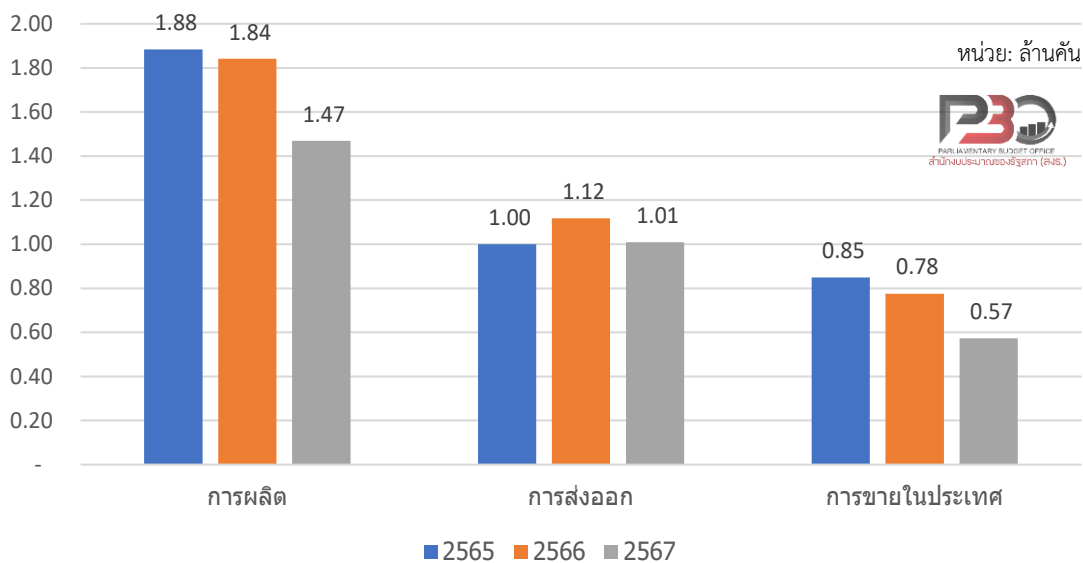
ไตรมาสที่ 1/2566 - 3/2567

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2568ข, น. 7

ภาพที่ 3-12 อัตราการใช้กำลังการผลิต

ปี 2564 - 2567 (มกราคม - ตุลาคม)

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2568ข, น. 9

ภาพที่ 3-13 การผลิต การส่งออก การขายในประเทศของรถยนต์ ระหว่างปี 2565 - 2567

ที่มา: 1. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2568ข, น. 19

2. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2568

หมายเหตุ ข้อมูลปริมาณรถยนต์นี้รวมถึงรถยนต์ไฟฟ้าด้วย

อุตสาหกรรมยานยนต์ไทยเป็นกรณีศึกษาความถดถอยของภาคอุตสาหกรรม โดยที่อุตสาหกรรมยานยนต์ไทยเป็นสาขาอุตสาหกรรมที่สำคัญ โดยมีมูลค่าสัดส่วนร้อยละ 10 ของ GDP อีกทั้งมีการจ้างงานประมาณ 850,000 คน (International Labour Organization, 2024, p. 2) และจากข้อมูล ปี 2566 เป็นผู้ผลิตยานยนต์มากที่สุดเป็นลำดับที่ 10 ของโลก โดยมีสัดส่วนการผลิตร้อยละ 2 ของการผลิต (Visual Capitalist, 2024) ทั้งนี้ยังเป็นผู้ส่งออกยานยนต์และชิ้นส่วนมากที่สุดในลำดับที่ 16 ของโลก เมื่อวัดจากมูลค่าการส่งออก (Trademap, 2024) ซึ่งในปี 2567 มีสัดส่วนมูลค่าร้อยละ 13 ของการส่งออกไทย (กระทรวงพาณิชย์, 2568)

นับแต่ปี 2565 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมยานยนต์ของโลกและไทยอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากรถยนต์แบบสันดาปภายใน (internal combustion engine) มาสู่รถยนต์ไฟฟ้า โดยผู้ประกอบการรถยนต์ไฟฟ้าของจีน อาศัยหลักเกณฑ์ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ที่จัดทำเมื่อปี 2545 โดยมีข้อกำหนดให้การนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าเสียภาษีศุลกากรในอัตรา 0 เปอร์เซ็นต์ จึงมีการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าเข้ามาจำหน่ายจำนวนมากซึ่งเป็นการแข่งขันกับธุรกิจรถยนต์ที่ผลิตภายในประเทศ

เมื่อแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต กำหนดให้เปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมยานยนต์ทั้งระบบไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ดังนั้นคณะรัฐมนตรีจึงมีมติหลายครั้งเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบกิจการยานยนต์ไฟฟ้าที่ทำสัญญากับรัฐ ได้เข้ามาตั้งโรงงานผลิตยานยนต์ไฟฟ้าในไทย โดยในช่วงแรกสนับสนุนให้นำเข้ายานยนต์ไฟฟ้าเข้ามาจำหน่ายก่อน ทั้งนี้ได้มีมาตรการทางการคลังเพื่อสนับสนุนนโยบายดังกล่าว ด้วยการลดอากรศุลกากรซึ่งมีตั้งแต่การงดเก็บอากรศุลกากรหรือเก็บไม่เกินร้อยละ 40 การลดภาษีสรรพสามิตจากร้อยละ 8 มาเหลือเท่ากับร้อยละ 2 หรือการจ่ายเงินอุดหนุนให้ผู้ประกอบการ/ผู้บริโภค จำนวนสูงสุดไม่เกิน 100,000 บาทต่อคัน สำหรับยานยนต์ไฟฟ้าบางประเภท เพื่อให้มีการลดราคายานยนต์ไฟฟ้า และให้ผลิตยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศเป็นการชดเชยในภายหลัง [ผลิตชดเชยในปี 2567 ที่อัตราส่วน 1 : 1 ของจำนวนนำเข้าระหว่างปี 2567 - 68 (นำเข้า 1 คัน ผลิตชดเชย 1 คัน) หรือผลิตชดเชยในปี 2568 ที่อัตราส่วน 1 : 1.5 (นำเข้า 1 คัน ผลิตชดเชย 1.5 คัน)] (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ, 2567ข)

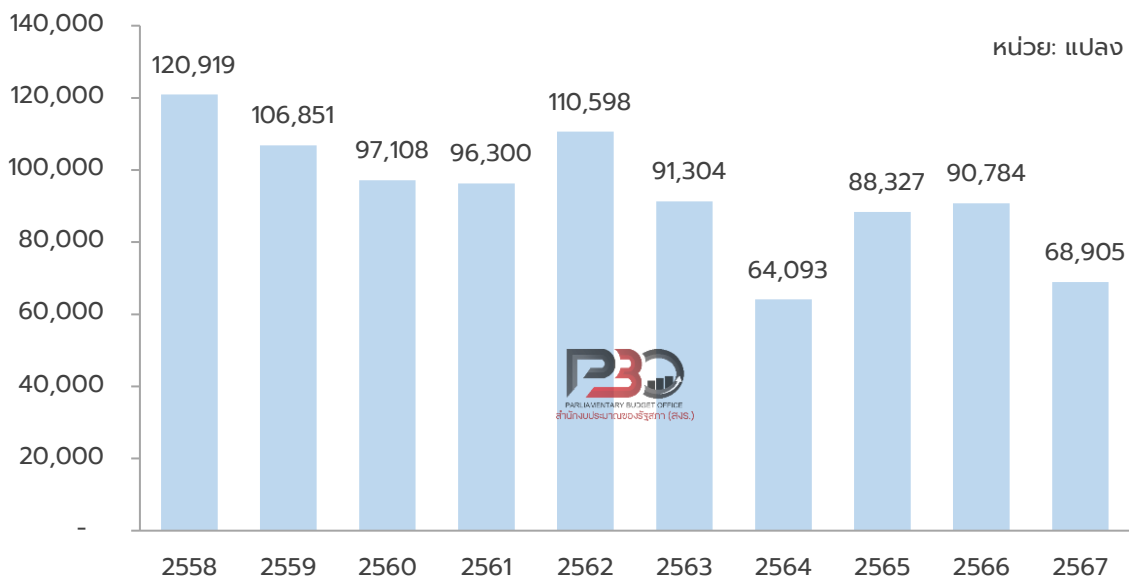
อุตสาหกรรมยานยนต์อยู่ในสภาวะความตกต่ำดำเนินอย่างรุนแรง แม้ว่าระดับการส่งออกรถยนต์ไปต่างประเทศยังอยู่ในระดับที่มากกว่า 1 ล้านคันระหว่างปี 2565 - 2567 แต่ความถดถอยมีความรุนแรงมากขึ้นที่ตลาดรถยนต์ในประเทศ โดยประเมินจากยอดขายรถยนต์ก่อนการระบาดของโรค COVID-19 ในปี 2562 ที่มีจำนวน 1 ล้านคัน มาเหลือเท่ากับ 0.85 และ 0.78 ล้านคัน ระหว่างปี 2565 - 2566 และในที่สุดมาเหลือเท่ากับ 0.57 ล้านคันเท่านั้นในปี 2567 หรือลดจากปี 2562 ร้อยละ 43 (ยอดขายรถยนต์ได้รวมถึงรถยนต์ไฟฟ้าด้วย) ทั้งนี้ในปี 2567 ยอดขายรถยนต์ไฟฟ้าประเภทแบตเตอรี่ (Battery Electric Vehicle: BEV) ประเภทผสม (Hybrid Electric Vehicle: HEV) และประเภทผสมแบบเสียบปลั๊ก (Plug-in Hybrid Electric Vehicle: PHEV) มียอดรวมกันร้อยละ 32.63 (11.65, 20.57 และ 0.41 ตามลำดับ) (สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2568)

นอกเหนือจากสภาวะการแข่งขันจากการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าจากต่างประเทศแล้ว อาจวิเคราะห์ได้ว่าตัวแปรที่เป็นกระแสทับถมอุตสาหกรรมรถยนต์ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน คือ อุปสงค์ความต้องการซื้อรถยนต์มีความอ่อนแอลง เนื่องจากมีความเชื่อมโยงกับสภาวะเศรษฐกิจโดยรวมที่มีการขยายตัวของ GDP ระหว่างปี 2565 - 2567 ในระดับที่ไม่สูงมากนักโดยมีค่าเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2.36 เท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาปี 2559 - 2561 ที่ระดับ GDP ขยายตัวโดยเฉลี่ยมากถึงร้อยละ 3.8 และความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการให้สินเชื่อเพื่อการซื้อรถยนต์เนื่องจากความระมัดระวังในเรื่องหนี้เสีย ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า รถยนต์เพื่อการพาณิชย์และเป็นยานพาหนะที่นิยมใช้งานอย่างมากในต่างจังหวัด คือ รถกระบะ ปรากฏว่ามียอดขายลดลงอย่างรุนแรงโดยลดจาก 264,645 คัน ในปี 2566 มาเหลือแค่ 163,313 คัน ในปี 2567 หรือลดลงกว่าร้อยละ 38 (อโต้โลฟไทยแลนด์, 2568)

3.7 แนวโน้มธุรกิจภาคอสังหาริมทรัพย์

มูลค่าภาคอสังหาริมทรัพย์มีสัดส่วนเป็นร้อยละ 6.95 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) (กระทรวงการคลัง, 2567, น. 2) อีกทั้งมีความเชื่อมโยงที่ไปกระตุ้นและสร้างการจ้างงานให้แก่อุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง เฟอร์นิเจอร์/เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ และตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นมา การขยายตัวของ GDP อยู่ที่ระดับร้อยละ 2-3 จนอาจเป็นผลให้การขยายตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ไม่สูงมากนัก ทั้งนี้ภาครัฐได้พยายามกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ในลักษณะ tax expenditure ด้วยการมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 9 เมษายน 2567 สำหรับการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้สร้างบ้านบนที่ดินเปล่า การลดค่าจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์จากร้อยละ 2 เหลือร้อยละ 0.01 และลดค่าจดทะเบียนการจำนองอสังหาริมทรัพย์จากร้อยละ 1 เหลือร้อยละ 0.01 ฯลฯ

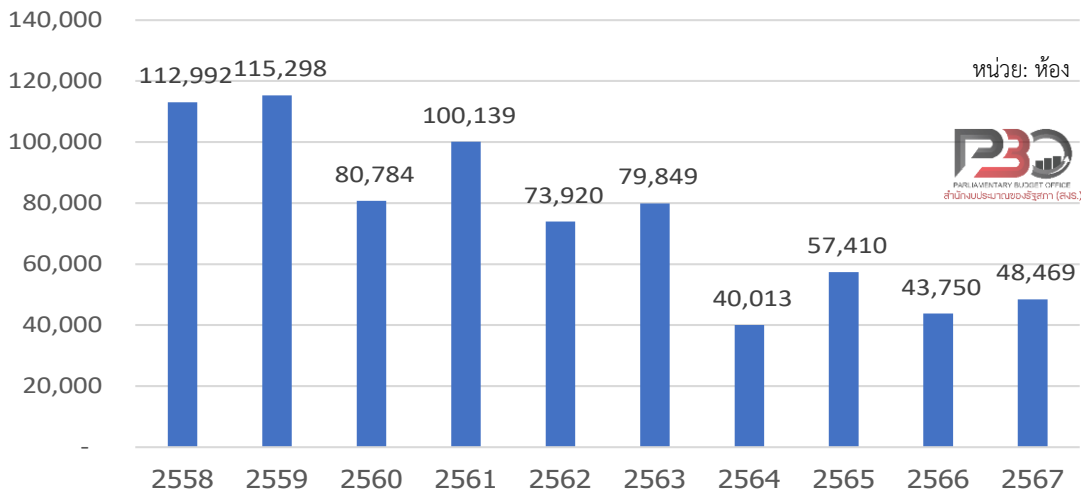

ภาพที่ 3-14 สถิติการออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินทั่วประเทศ ปี 2558 - 2567

ที่มา: กรมที่ดิน, 2568

หมายเหตุ เป็นการจัดสรรที่ดินประเภทบ้านเดี่ยว บ้านแฝด บ้านแถว อาคารพาณิชย์ ที่ดินเปล่า และอื่น ๆ

ระหว่างปี 2558 - 2567 การออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินมีความผันผวนโดยอัตราการขยายตัวไม่มีความแน่นอน แต่มีทิศทางปรับตัวในทางลดลง โดยตั้งแต่ปี 2563 มีการปรับลดต่ำกว่า 100,000 หน่วย และอาจวิเคราะห์ได้ว่า ระหว่างปี 2568 - 2569 มีความเป็นไปได้น้อยของการออกใบอนุญาตฯ จะปรับตัวกลับมาที่ระดับ 100,000 หน่วย เนื่องจากอุปสงค์ของผู้บริโภคมีความอ่อนแอตามการขยายตัวของ GDP อยู่ที่ระดับร้อยละ 2 - 3 ตามที่อ้างแล้ว ประกอบกับการให้สินเชื่อด้านที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงินมีความเข้มงวดทั้งด้านอุปทาน (ผู้ประกอบการ) และอุปสงค์ (ผู้ซื้อ) ด้วยเหตุความระมัดระวังมิให้มีอุปทานส่วนเกินจนเกิดสภาวะฟองสบู่แตกในตลาดอสังหาริมทรัพย์เหมือนกับเหตุการณ์ปี 2540 - 2541

ภาพที่ 3-15 สถิติการจดทะเบียนอาคารชุดทั่วประเทศ ปี 2558 - 2567

ที่มา: กรมที่ดิน, 2568

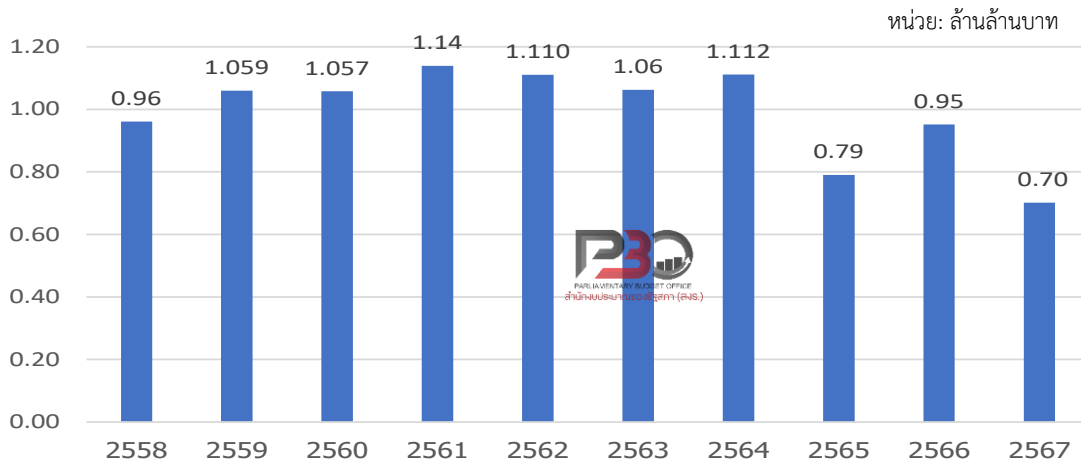
เมื่อพิจารณาถึงอสังหาริมทรัพย์ประเภทอาคารชุดซึ่งมีลักษณะพิเศษที่เปิดโอกาสให้คนต่างด้าวถือกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด จะพบว่ามีการปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยยอดจดทะเบียนเมื่อปี 2567 มีเพียง 48,469 ington เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 41 ของยอดจดทะเบียนในปี 2559 ที่มีการจดทะเบียนมากถึง 115,298 ington ซึ่งแสดงถึงความถดถอยของธุรกิจอาคารชุดที่เคยมีการขยายตัวมาก ระหว่างปี 2558 - 2561 จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2567 เพื่อมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยไปศึกษาความเป็นไปได้ของการให้สิทธิคนต่างด้าวถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดจากเดิมไม่เกินร้อยละ 49 ของเนื้อที่ห้องชุดทั้งหมดในอาคารชุดแต่ละแห่งมาเป็นไม่เกินร้อยละ 75 เพื่อเพิ่มอุปสงค์การซื้อจากคนต่างด้าวมาทดแทนอุปสงค์ผู้ถือสัญชาติไทยที่ลดน้อยลง

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ รองนายกรัฐมนตรี (นายภูมิธรรม เวชยชัย) รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรี เสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๙ เมษายน ๒๕๖๗) เรื่อง มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านภาคอสังหาริมทรัพย์ โดยมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปศึกษามาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นั้น เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับมหภาค ตลอดจนดึงดูดนักลงทุนขนาดใหญ่ให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการเข้ามาทำงานของชาวต่างชาติที่มีศักยภาพ จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยศึกษาความเป็นไปได้ ดังต่อไปนี้

๑. การพิจารณาทบทวนการกำหนดระยะเวลาของทรัพย์สินอิงสิทธิตามพระราชบัญญัติทรัพย์สินอิงสิทธิ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้ทรัพย์สินอิงสิทธิมีกำหนดเวลาได้ไม่เกิน ๙๙ ปี
๒. การพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิคนต่างด้าวสามารถถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุด จากเดิมไม่เกินร้อยละ ๔๙ เป็นไม่เกินร้อยละ ๗๕ โดยอาจกำหนดเงื่อนไขอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของนิติบุคคลอาคารชุด เช่น การจำกัดสิทธิการออกเสียงของคนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวที่ได้เข้ามาถือกรรมสิทธิ์ในภายหลังจากที่เกินอัตราส่วนร้อยละ ๔๙

ภาพที่ 3-16 มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการทบทวนกฎหมายให้สิทธิคนต่างด้าวถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดให้มากขึ้น

ที่มา: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, กองนิติธรรม, 2567

ภาพที่ 3-17 สถิติมูลค่าการซื้อขายที่ดิน/สิ่งปลูกสร้างทั่วประเทศ ปี 2558 - 2567

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568ค

มูลค่าการซื้อขายที่ดิน/สิ่งปลูกสร้างทั่วประเทศ เป็นดัชนีชี้วัดที่แสดงให้เห็นสภาวะการคลังทั้งระบบ เนื่องจากไม่เป็นเพียงข้อมูลเฉพาะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เท่านั้น แต่แสดงถึงการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ในตลาดมือสองหรือระดับบุคคลต่อบุคคลด้วย ทั้งนี้ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 ระหว่างปี 2563 - 2564 ปรากฏว่า มูลค่าการซื้อขายฯ อยู่ในระดับเกิน 1 ล้านล้านบาท ทั้งนี้มีความเป็นไปได้ว่าเกิดเหตุการณ์ล่าช้าทางเวลา (time lag) ที่ช่วงเวลานั้น การซื้อขายฯ ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากความผูกพันทางกฎหมายและธุรกิจทำให้มูลค่าการซื้อขายฯ ไม่ลดลงเท่าไรนัก แต่ผลกระทบเกิดขึ้นตามมาภายหลังระหว่างปี 2565 - 2567 ที่ระดับลดลงไปเท่ากับ 0.79 0.95 และ 0.70 ล้านล้านบาทตามลำดับ ต่อมาเมื่อพิจารณาจากยอดเงินสินเชื่อใหม่ที่ให้แก่บุคคลธรรมดาที่มีการลดลงเช่นกัน โดยลดจาก 678,347 ล้านบาทในปี 2566 มาเหลือเท่ากับ 559,749 ล้านบาทในปี 2567 หรือลดกว่าร้อยละ 17 ทั้งนี้ ข้อมูลปี 2567 ประมาณการจากข้อมูลจริงระหว่างเดือนมกราคม - กันยายน 2567 ที่มีมูลค่า 419,812 ล้านล้านบาท (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2568, น. 7)

ดังนั้นเหตุปัจจัยที่อ้างมาข้างต้นได้สะท้อนให้ถึงความถดถอยของภาคอสังหาริมทรัพย์ที่อาจต่อเนื่องไปถึงปี 2568 - 2569 อย่างไรก็ดีขึ้นอยู่กับตัวแปร ดังนี้ 1) การขยายตัวของ GDP ถ้ายังไม่เกินระดับร้อยละ 2.5 (ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวของ GDP ในปี 2567) อาจส่งผลกระทบต่อเชิงความเชื่อมั่นทั้งผู้ประกอบการและประชาชน 2) อัตราเงินเฟ้อ 3) การปรับตัวลดลงของอัตราดอกเบี้ยซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราเงินเฟ้อ 4) นโยบายส่งเสริมผู้มีรายได้น้อยให้มีที่อยู่อาศัยซึ่งจะมีผลต่อการเพิ่มอุปทานในตลาดและกระทบต่อการจำหน่ายของภาคเอกชน และ 5) มาตรการควบคุมการใช้สินเชื่อเพื่อมิให้สินเชื่อครัวเรือนเพิ่มเกินร้อยละ 90 ของ GDP ซึ่งเป็นระดับที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

3.8 แนวโน้มการปรับอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำระหว่างปี 2568 - 2569

ภาพที่ 3-18 ค่าจ้างขั้นต่ำปี 2568

ที่มา: กระทรวงแรงงาน, 2567

ระหว่างปี 2566 - 2568 มีการปรับค่าจ้างขั้นต่ำต่อวันในลักษณะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพิ่มในอัตราสูงสุดจาก 354 บาทในปี 2566 มาเป็น 400 บาทในปี 2568 มากถึงร้อยละ 13 ทั้งนี้สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในปี 2565 ที่ระดับร้อยละ 6 ด้วยจากเหตุราคาน้ำมันที่ปรับสูงขึ้นและสงครามรัสเซีย - ยูเครน

อย่างไรก็ตาม การปรับค่าจ้างขั้นต่ำของกระทรวงแรงงานในปี 2568 มีการดำเนินการแบ่งย่อยอัตราการจ่ายเป็น 17 อัตรา คล้ายกับโครงสร้างค่าจ้างขั้นต่ำในปี 2554 ที่มีการกำหนดมากถึง 32 อัตรา เพื่อให้ค่าจ้างขั้นต่ำแต่ละพื้นที่มีความสอดคล้องกับดัชนีค่าครองชีพและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดอย่างแท้จริง รวมทั้งเป็นครั้งแรกที่มีการแบ่งย่อยไปถึงระดับอำเภอคือ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และอำเภอสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า กลุ่มกรุงเทพฯ และจังหวัดปริมณฑลมีค่าจ้างขั้นต่ำในอัตรา 372 บาท ที่น้อยกว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี (เฉพาะอำเภอเกาะสมุย) ซึ่งอยู่ในระดับ 400 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5 ทั้งที่กลุ่มกรุงเทพฯ และปริมณฑล เป็นแหล่งอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ

ให้ดำเนินการเป็นวาระเร่งด่วน ส่วนเรื่องค่าแรงขั้นต่ำเป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องที่หลายพรรคก็พูดกันไว้ เพราะว่าทุกท่านเองก็มีความห่วงกังวลของประชาชนที่อยู่ชายขอบของสังคม ต้องได้รับการดูแล มีรายได้ที่เหมาะสมเพียงพอกับการใช้จ่ายประจำวัน เรื่องนี้เราจะได้มีการเจรจากันทั้ง ๓ ฝ่าย ระหว่างแรงงาน ผู้ว่าจ้าง และรัฐบาลเพื่อปรับค่าแรงขั้นต่ำให้อยู่ในระดับเหมาะสม โดยมีเป้าหมายที่ ๔๐๐ บาทโดยเร็วที่สุด ก็ขออนุญาตชี้แจงครบถ้วนประธาน กราบขอบพระคุณครับ

ภาพที่ 3-19 การชี้แจงของนายรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เรื่อง ค่าจ้างขั้นต่ำ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2566

ที่มา: รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ 1 ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง), 2567, น. 39

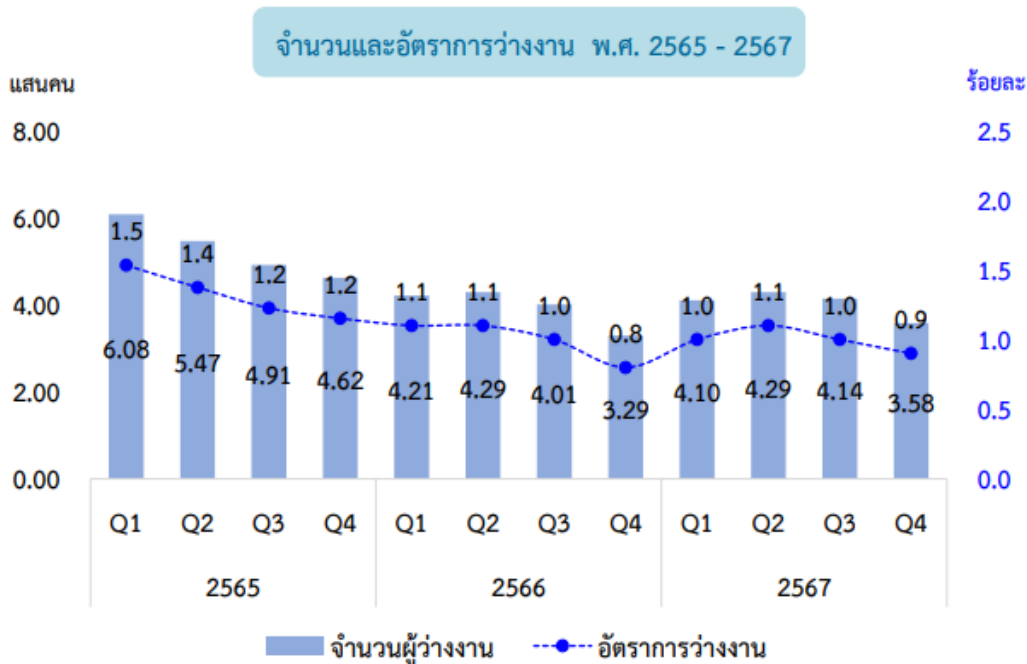
เมื่อมาพิจารณาในรายละเอียดแล้ว อัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่อัตราสูงสุด 400 บาทมีความครอบคลุมเพียง 4 จังหวัดและ 1 อำเภอ ที่มีประชากรรวมกันประมาณ 3.65 ล้านคน (ไม่รวมคนต่างด้าวและคนสัญชาติไทยที่เป็นประชากรแฝง) หรือร้อยละ 5.56 ของประชากรทั้งหมด (กรมการปกครอง, 2568) แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศประมาณร้อยละ 60 (54 จังหวัด) ยังรับค่าจ้างขั้นต่ำในอัตราไม่เกิน 352 บาท ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงแนวคิดของผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น จึงมีความเป็นไปได้ของเสนอแนวคิดการปรับค่าจ้างขั้นต่ำที่อัตรา 400 บาท เพื่อให้มีความครอบคลุมไปยังพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ

สำหรับตัวแปรสำคัญที่จะมีผลต่อการปรับค่าจ้างขั้นต่ำในระยะปี 2568 - 2569 ให้อยู่ในอัตรา 400 บาทหรือไม่ ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 อัตราเงินเฟ้อ โดยหลังจากปี 2565 แล้ว อัตราเงินเฟ้อมีการขยายตัวค่อนข้างต่ำประมาณร้อยละ 1 เท่านั้นโดยระหว่างปี 2566 - 2567 อยู่ที่ร้อยละ 1.2 และ 0.4 ตามลำดับเท่านั้น สำหรับปี 2568 - 2569 คาดว่า น่าจะอยู่ในระดับร้อยละ 1 และ 1.2 เท่านั้น (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ, 2567ก, น. 2) ซึ่งยังอยู่ในอัตราที่ไม่สูงไปกว่ากรอบเป้าหมายเงินเฟ้อของธนาคารแห่งประเทศไทย (2567ข) ที่ระดับร้อยละ 1 - 3

ตัวแปรที่ 2 อัตราการว่างงาน ทั้งนี้สิ่งที่ควรระมัดระวังคือ การปรับค่าจ้างขั้นต่ำไม่ควรมีผลกระทบต่อเนื่องไปถึงการเลิกจ้างแรงงานหรือการไม่จ้างแรงงานเพิ่มเติม แต่เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงานของไทยแล้วจะพบว่า มีอัตราต่ำมากอยู่ที่ระดับเฉลี่ยร้อยละ 1 ระหว่างปี 2565 - 2567 ซึ่งเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ แล้วพบว่า ในปี 2567 อัตราการว่างงานสูงกว่าไทยค่อนข้างมาก เช่น จีนที่ร้อยละ 5 อังกฤษที่ร้อยละ 4 สหรัฐอเมริกาที่ร้อยละ 4 มาเลเซียที่ร้อยละ 3.5 ญี่ปุ่นที่ร้อยละ 2.5 หรือเวียดนามร้อยละ 2 (Ventura, 2024)

ทั้งนี้ควรคำนึงถึงอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานแบบเข้มข้น (labour intensive) และกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีการจ้างงานจำนวน 12.93 ล้านคนในปี 2567 นอกจากนี้จากการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2568) สรุปได้คือ กลุ่มธุรกิจที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำมากที่สุด ได้แก่ ธุรกิจที่ใช้แรงงานจากกลุ่มค่าจ้างรายวัน เช่น ร้านอาหาร ธุรกิจการเกษตร และธุรกิจก่อสร้าง โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดด้านสภาพคล่องและไม่สามารถปรับขึ้นราคาสินค้าได้

ภาพที่ 3-20 จำนวนและอัตราการว่างงาน พ.ศ. 2565 - 2567

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2568, น.8

ส่วนการสำรวจสถานการณ์การปรับค่าจ้างขั้นต่ำในปี 2568 เทียบกับปี 2567 พบว่า โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 สำหรับในพื้นที่ที่ค่าจ้างเพิ่มขึ้นสูงกว่าค่าเฉลี่ยมีทั้งหมด 7 พื้นที่ ได้แก่

- 1) จังหวัดสุราษฎร์ธานีเฉพาะอำเภอเกาะสมุย ร้อยละ 15.9
- 2) จังหวัดฉะเชิงเทรา ร้อยละ 14.3
- 3) จังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง ร้อยละ 10.8
- 4) จังหวัดสงขลาเฉพาะอำเภอหาดใหญ่ ร้อยละ 10.1
- 5) จังหวัดเชียงใหม่เฉพาะอำเภอเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 8.6
- 6) จังหวัดภูเก็ต ร้อยละ 8.1

โดยสรุปแล้ว ถ้าอัตราเงินเฟ้อยังไม่ขยายตัวไปในระดับที่สูงกว่ากรอบเป้าหมายเงินเฟ้อของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว จึงมีแนวโน้มว่า ระหว่างปี 2568 - 2569 การปรับค่าจ้างขั้นต่ำคงมีการปรับตัวอย่างครั้งละเล็กน้อยโดยไม่มีการปรับแบบก้าวกระโดด แม้ว่าอัตราการว่างงานจะยังอยู่ในระดับต่ำก็ตามที่ แต่การปรับค่าแรงขั้นต่ำที่เพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดเล็ก และต่อเนื่องไปถึงสภาวะการเลิกจ้างงานหรือการไม่จ้างแรงงานเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ควรระวังปรากฏการณ์ wage-price spiral ที่อัตราค่าจ้างปรับเพิ่มขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ และส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นในภายหลัง ทำให้ต้องย้อนกลับมาปรับอัตราค่าจ้างเพิ่มขึ้นวนอีกหลายรอบ

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2568). ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่องจำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก https://stat.bora.dopa.go.th/stat/pk/pk_67.pdf
- กรมที่ดิน. (2568). สถิติงานด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์. สืบค้น 4 มีนาคม 2568 จาก https://www.dol.go.th/Pages/page2_4_2.aspx
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2567). ข้อมูลนิติบุคคลประจำปี 2566. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.
- _____. (2568). ข้อมูลนิติบุคคลประจำปี 2567. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.
- กระทรวงการคลัง. (25 มีนาคม 2567). เรื่อง มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านภาคอสังหาริมทรัพย์ และการเตรียมการเพื่อรองรับการดำเนินการยกระดับประเทศไทยสู่ศูนย์กลางเมืองแห่งอุตสาหกรรมระดับโลก [หนังสือราชการ]. (กค 1006/ล742).
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2568). สถิตินักท่องเที่ยว. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=411
- กระทรวงพาณิชย์. (2568). ข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย. สืบค้น 4 มีนาคม 2568 จาก <https://tradereport.moc.go.th/th>
- กระทรวงแรงงาน. (2567). อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ. สืบค้น 4 มีนาคม 2568 จาก <https://www.mol.go.th/อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2568). การสำรวจนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก <https://intelligencecenter.tat.or.th/articles/12311>
- เดลินิวส์. (2567). ทุนจีนสีเทา...ภัยระดับชาติ !!! สืบค้น 12 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.dailynews.co.th/articles/4024924>
- ไทยพีบีเอส. (2567). "สินค้ายีน" กระทบบไทย ถูกรุกคืบหรือเราไม่ปรับตัว. สืบค้น 5 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/347379>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2567ก). "Future of tourism" รับมือการเปลี่ยนผ่านสู่การเติบโตอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน. สืบค้น 5 มีนาคม 2568 จาก <https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles/article-2024nov12.html>
- _____. (2567ข). ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินเรื่อง เป้าหมายของนโยบายการเงิน ประจำปี 2568. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก <https://www.bot.or.th/th/our-roles/monetary-policy/monetary-policy-target.html>
- _____. (2567ค). ยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ/เขตเศรษฐกิจ. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก https://app.bot.or.th/BTWS_STAT/statistics/BOTWEBSTAT.aspx?reportID=816&language=th

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2568ก). สถิติ. สืบค้น 18 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.bot.or.th/th/statistics>
- _____. (2568ข). อัตราดอกเบี้ยนโยบาย. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก <https://www.bot.or.th/th/our-roles/monetary-policy/mpc-publication/policy-interest-rate.html>
- _____. (2568ค). เครื่องชี้ธุรกิจอุตสาหกรรมทรัพย์. สืบค้น 4 มีนาคม 2568 จาก https://app.bot.or.th/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=899&language=th
- _____. (2568ง). เงินเพื่อโลก เงินเพื่อไทยและทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลาง. สืบค้น 28 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/bot-magazine/Phrasiam-65-1/hightlight-65-1.html>
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์. (2568). บทวิเคราะห์: สถานการณ์ตลาดที่อยู่อาศัยทั่วประเทศ ไตรมาสที่ 3 ปี 2567 และช่วง 9 เดือนแรกของปี 2567 (มกราคม-กันยายน). กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์.
- บีบีซีนิวส์. (2568). จากเวทีเจรจาสหรัฐฯ-รัสเซีย ที่ไร้เงายูเครน และทรัมป์เรียกเซเลนสกีว่า “เผด็จการ” อะไรทำให้สัมพันธ์สองชาติร้าวฉานขึ้น. สืบค้น 20 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.bbc.com/thai/articles/cj3n11njjepo>
- โพสต์ทูเดย์. (2568). 12 ธุรกิจ "ทุนจีนสีเทา" ภัยร้ายทำลายเศรษฐกิจ. สืบค้น 18 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.posttoday.com/general-news/718782>
- มติชนออนไลน์. (2568). ทรัมป์ใช้กำลังทหารยึด “คลองปานามา-กรีนแลนด์” พร้อมผนวกแคนาดาเป็นรัฐที่ 51. สืบค้น 20 กุมภาพันธ์ 2568 จาก https://www.matichon.co.th/foreign/news_4989105
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2568). ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2568 จาก https://cebf.utcc.ac.th/index_number.php
- รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง). (11-13 กันยายน 2566) (น. 39). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักการพิมพ์.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2568). คาดเงินบาทปี 2568 แกว่งตัวในกรอบอ่อน. สืบค้น 5 มีนาคม 2568 จาก <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/Baht-CIS3544-FB-03-01-24.aspx>
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2568). ส.อ.ท. เหยียดชาย-ส่งออกรถยนต์ปี 67 ทดุด ตั้งเป้าปี 68 ยอดผลิต 1.5 ล้านคัน. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก <https://fti.or.th/News/details?id=565>
- สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (2568). ภาพรวมหนี้สาธารณะ. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.fpo.go.th/main/Statistic-Database.aspx>
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2568). ดัชนีราคาและผลผลิต. สืบค้น 18 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.oae.go.th/view/1/ดัชนีราคาและผลผลิต/TH-TH>
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2568ก). ข้อมูลสถิติผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.fpo.go.th/main/Statistic-Database.aspx>

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2568ข). **ฐานะทางการคลังตามระบบกระแสเงินสด**. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.fpo.go.th/main/Statistic-Database.aspx>

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2564). **เอกสารประกอบงานเสวนา MORNING TALK ครั้งที่ 2 "ชีพจรเศรษฐกิจไทย อุตสาหกรรมไหนไปต่อ"**. สืบค้น 4 มีนาคม 2568 จาก <https://iiu.oie.go.th/images/hotissue/pdf/20210903213937.pdf>

_____. (2567). **รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 1/2567 และแนวโน้ม ไตรมาสที่ 2 ปี 2567**. กรุงเทพฯ: กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม.

_____. (2568ก). **ดัชนีอุตสาหกรรม**. สืบค้น 28 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://oie.go.th/view/1/mpj/TH-TH>

_____. (2568ข). **รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ปี 2567 และแนวโน้มปี 2568**. กรุงเทพฯ: กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2568). **ผลกระทบจากการขึ้นค่าแรงงาน 400 บาท ต่อ SME ไทย**. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก <https://smeconnect.com/news/806>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2567). **จำนวนนักท่องเที่ยว ระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายต่อคนโดยเฉลี่ย และรายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาประเทศไทย จำแนกตามประเทศถิ่นที่อยู่ พ.ศ. 2554-2564**. สืบค้น 4 มีนาคม 2568 จาก https://www.nso.nso.go.th/nsoweb/nso/statistics_and_indicators?impt_branch=320

_____. (2568). **สรุปผลที่สำคัญ สสำรวจภาวะการทำงานของประชากรไตรมาสที่ 4 พ.ศ. 2567**. สืบค้น 4 มีนาคม 2568 จาก https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2025/20250131082057_62167.pdf

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). **ภาวะเศรษฐกิจไทย ไตรมาสที่สี่ ทั้งปี 2563 และแนวโน้มปี 2564**. กรุงเทพฯ: กองยุทธศาสตร์และการวางแผนเศรษฐกิจมหภาค.

_____. (2568ก). **ข้อมูลตัวชี้วัดสังคม**. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=PageSocial>

_____. (2568ข). **ภาวะเศรษฐกิจไทย ไตรมาสที่สี่ ทั้งปี 2567 และแนวโน้มปี 2568**. กรุงเทพฯ: กองยุทธศาสตร์และการวางแผนเศรษฐกิจมหภาค.

_____. (2568ค) **รายงานภาวะเศรษฐกิจไตรมาสที่ 4/2567**. สืบค้น 20 กุมภาพันธ์ 2568 จาก https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=QGDP_report

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, กองนิติธรรม. (20 มิถุนายน 2567). **เรื่อง มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านภาคอสังหาริมทรัพย์** [หนังสือราชการ]. (นร 0503/12790).

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ. (26 ธันวาคม 2567ก). **เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2569-2572)** [หนังสือราชการ]. (นร 0505/ว553).

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ. (26 กันยายน 2567). เรื่อง **ขออนุมัติเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567** งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินการตามมาตรการสนับสนุนการใช้จ่ายยานยนต์ไฟฟ้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ [หนังสือราชการ]. (นร 0505/20348)

ออโต้ไลฟ์ไทยแลนด์. (2568). **สรุปยอดขาย รถกระบะ Pick-up ปี 2024 / 2567 รวม 163,313 คัน: Toyota Hilux REVO ครองแชมป์ ตลาดรวม -38.3%**. สืบค้น 3 มีนาคม 2568 จาก <https://autolifethailand.tv/sales-report-pick-up-2024-2567/International>

Bloomberg. (2025). **United States Rates & Bonds**. Retrieved February 19, 2025, from <https://www.bloomberg.com/markets/rates-bonds/government-bonds/us>

Disaster Risk Management Knowledge Centre (2025). **INFORM Risk Index 2025**. Retrieved February 7, 2025, from <https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/inform-index>

European Corporate Governance Institute. (2024). **Why Argentina did not join BRICS+and what does it mean to its Corporate Governance**. Retrieved March 4, 2025 from <https://www.ecgi.global/publications/blog/why-argentina-did-not-join-brics-and-what-does-it-mean-to-its-corporate>

International Institute for Management Development (IMD). (June 2024). **Competitiveness Ranking : Thailand**. Retrieved Feb 23, 2025 from <https://worldcompetitiveness.imd.org/countryprofile/TH/wcy>

International Labour Organization. (2024). **Decent work and responsible business practices in Thailand's automotive manufacturing sector**. Bangkok: ILO Regional Office for Asia and the Pacific.

International Monetary Fund. (2025). **GDP based on PPP, share of world**. Retrieved March 3, 2025 from <https://www.imf.org/external/datamapper/PPPSH@WEO/OEMDC/ADVEC/WEOORLD>

Investopedia. (2025). **Historical U.S. Inflation Rate by Year: 1929 to 2025**. Retrieved February 18, 2025, from <https://www.investopedia.com/inflation-rate-by-year-7253832>

J.P. Morgan. (2024). **December 2024 Fed meeting: Fed cuts rates by 25 basis points to bolster labor market, triggering market shifts**. Retrieved February 18, 2025, from <https://www.jpmorgan.com/insights/outlook/economic-outlook/fed-meeting-december-2024#:~:text=At%20the%20December%202024%20Federal,maximum%20employment%20and%20price%20stability>

- Republican Party. (2024). **THE OFFICIAL 2024 Republican Party Platform**. Retrieved February 18, 2025, from https://rncplatform.donaldjtrump.com/?_gl=1*kb4mgh*_gcl_au*MjY3Mjc3LjE3NDAxMDYxMzk.&_ga=2.59135213.1538497268.1740106139-806787558.1740106139
- Reuters. (2025). **Indonesia joins BRICS bloc as full member, Brazil says**. Retrieved March 4, 2025 from <https://www.reuters.com/world/indonesia-join-brics-bloc-full-member-brazil-says-2025-01-06>
- Trademap. (2024). **List of exporters for the selected product in 2023 Product: 87Vehicles other than railway or tramway rolling stock, and parts and accessories thereof**. Retrieved March 4, 2025 from https://www.trademap.org/Country_SelProduct.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c87%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1
- United Nations Digital Library. (2022). **Territorial integrity of Ukraine: defending the principles of the Charter of the United Nations: resolution / adopted by the General Assembly**. Retrieved March 3, 2025 from <https://digitallibrary.un.org/record/3990400?ln=en>
- Ventura, L. (2024). **Unemployment Rates Around the World 2024**. Retrieved March 3, 2025 from <https://gfmag.com/data/economic-data/world-unemployment-rates>
- Visual Capitalist. (2024). **Ranked: The World's Top 30 Countries, by Automobiles Manufactured**. Retrieved March 3, 2025 from <https://www.visualcapitalist.com/ranked-top-30-countries-automobiles-manufactured>
- WHITE HOUSE. (2568). **FACT SHEET: PRESIDENT DONALD J. TRUMP IMPOSES TARIFFS ON IMPORTS FROM CANADA, MEXICO AND CHINA**. Retrieved February 20, 2025, from <https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2025/02/fact-sheet-president-donald-j-trump-imposes-tariffs-on-imports-from-canada-mexico-and-china>
- World Bank Group (2021). **Climate Risk Country Profile: Thailand (2021)**. Retrieved February 7, 2025, from <https://climateknowledgeportal.worldbank.org>
- _____. (January 7, 2025). **Unemployment (modeled ILO estimate) – Thailand**. Retrieved 20 February 2025 from https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS?end=2023&locations=TH&name_desc=false&start=2018
- WTHR. (2017). **Trump: Putin denies, is "insulted" by meddling accusation**. Retrieved March 4, 2025 from <https://www.wthr.com/article/news/world/trump-putin-denies-is-insulted-by-meddling-accusation/531-175ad802-302d-4a0a-b399-298832f9822d>

สำนักงานประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
www.parliament.go.th/pbo
โทรศัพท์ 0 2242 5900 ต่อ 7420

PBO วิเคราะห์งบประมาณอย่างมืออาชีพ เป็นกลาง และสร้างสรรค์